

| بارم

لطفاً پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید

علوم و فنون ادبی ۳

«زاویهٔ دید» نوشتهٔ زیر چیست؟

«مینیبوس با سرعت نه چندان زیاد پیش می‌رفت. نگاه کردم به مناظر اطراف جاده و مزارع و خانه‌های روستایی، شکل و شمایل خانه‌های آنجا هم، شبیه روستای خودمان بود و این تشابه مرا دلتنگ می‌کرد. کاش می‌شد گوشمای بایستیم ...»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

با خواندن دو منظومهٔ زیر:

۱- به سان رهنوردانی که در افسانه‌ها گویند / گرفته کوله‌بار زاده بر دوش / فشرده چوب‌دست خیزان در مشت / گهی پرگوی و گه خاموش / در آن مه‌گون فضای خلوت افسانگی‌شان راه می‌پویند / ما هم راه خود را می‌کنیم آغاز / سه ره پیداست ... من اینجا بس دلم تنگ است / و هر سازی که می‌بینم بدآهنگ است / بیا ره‌توشه برداریم / قدم در راه بی‌برگشته، بگذاریم / ببینیم آسمان هر کجا آیا همین رنگ است؟ / ... (اخوان ثالث)

۲- قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ کسی نیست که در بیشهٔ عشق / قهرمانان را بیدار کند / قایقی از تور تهی / و دل از آرزوی مروارید / همچنان خواهم راند ... (سه‌راب سپهری)

(الف) هر دو شاعر، در منظومه‌های خود از نظر «قلمو فکری» به طرح چه موضوع مشترکی پرداخته‌اند؟

(ب) نام بحر عروضی منظومهٔ شمارهٔ یک چیست؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در منظومهٔ «ققنوس»، مرغ خوش‌خوان آوازهٔ جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزان / بنشسته است فرد / بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله‌های گم شده ترکیب می‌کند ...
(الف) دو ویژگی ادبی این سروده را بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:
«من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته باشد / سر گلسته سرو / من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می‌خوانم / پی قد قامت موج / کعبه‌ام بر لب آب / کعبه‌ام زیر افقی‌هاست / ...»

(الف) درونمایهٔ منظومهٔ بالا چیست؟

(ب) یک استعارهٔ مکنیه (بالکنایه) در شعر بالا بیابید و آن را بنویسید.

(پ) اولین رکن عروضی منظومهٔ بالا چیست؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«... مخدوم مهریان من! از آن زمان که رشتۀ مراودت حضوری گستته و شیشهٔ شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از طرف بُریدی و سلامی و نه از اینجانب قاصدی و پیامی. طایر مکاتبات را پَر بسته و کلبهٔ مراودات را در بسته ...»

الف) محوری‌ترین پیام متن بالا چیست؟ ۵

ب) نوع ترکیب «کلبهٔ مراودات» را بنویسید.

پ) نومنه‌ای از «سجع» در متن بالا بیابید و آن را بنویسید.

ت) چند «اضافهٔ تشبیه‌ی» در متن بالا به کار رفته است؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

کدام بیت را می‌توان نمونهٔ سرودهٔ انتقادی دورهٔ بیداری به شمار آورد؟

الف) پرستش به مستی است در کیش مهر / برون‌اند زین جرگه، هشیارها

ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

آرایهٔ مناسب هر بیت را از کمانک مقابلهٔ آن انتخاب کنید.

الف) زمانه از ورق گل، مثال روی تو بست / ولی ز شرم تو در غنچه کرد پنهانش (ایهام تناسب، حسن تعلیل)

ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر / یادگاری که در این گندب دوار بماند (حس‌آمیزی، ایهام)

پ) سفر برون کند ز مرد، خامی‌ها / کباب، پخته نگردد مگر به گردیدن (تضمين، اسلوب معادله)

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

آرایه‌های ادبی «حسن تعلیل، حسن‌آمیزی، اسلوب معادله و ایهام تناسب» به ترتیب در کدام گزینه‌ها به کار رفته‌اند؟

الف) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

ب) دخل بی‌جا همه جا در سخنم می‌آید / این مگس لازم شیرینی گفتار من است

پ) گریهٔ دائم سیاسی را نُبُرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پَر، سپید

ت) باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر / پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

سعدی در بیت زیر با کاربرد کدام آرایهٔ ادبی برای بزرگنمایی در توصیف روز وداع یار، اوج احساسات و عواطف

درونی خود را نشان داده است؟

«بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران» ۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در بیت «ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد / چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد»:

الف) کدام واژهٔ ایهام دارد؟ ۱۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

«ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر را توضیح دهید:

«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم» ۱۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

مولانا در بیت زیر با کاربرد کدام آرایهٔ ادبی، معانی بسیاری را در کمترین واژه‌ها، جای داده است؟

«دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر / کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوسست» ۱۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در بیت زیر به چه دلیل، آرایهٔ ادبی «متناقض‌نما» دیده می‌شود؟

«ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی»

در بیت زیر «لف و نشرها» را بباید و آنها را در جدول مقابل بنویسید.
«دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد»

لُفْهَا نَشَرْهَا

۱۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در کدامیک از بیتهای زیر آرایه ادبی «تضمن» به کار رفته است؟

- الف) بیستون بر سر راه است مباد از شیرین / خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید
ب) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند توام آزادم

۱۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

بیت: «یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی‌البصار» به کدامیک از گزینه‌های زیر «تلمیح» دارد؟
الف) فَأَيَّمَا ثُلُوا فَمُّمَ وَجْهُ اللَّهِ
ب) كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِ

۱۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

نشانه‌های هجایی مصروع دوم بیت زیر را بنویسید:

«دریای هستی دم به دم / در چرخ و تاب و پیچ و خم»

۱۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

نیما یوشیج برای رهایی از تنگناهای عروضی، چگونه دست شاعر را در سرودن شعر بازگذاشت؟

۱۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید:

«یاری اندر کس نمی‌بینیم یاران را چه شد؟ / دوستی کی آخر آمد، دوستداران را چه شد؟»
الف) مصraig اول را تقطیع هجایی کنید.

۱۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

جاهای خالی را کامل کنید.

کاربرد قابلیت، وزنی «قلب» بسیار کم است و تنها در وزن‌های ..... و ..... و رخ می‌دهد.

۲۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

شاعر در کدام رکن از مصraig‌های بیت زیر از اختیار شاعری وزنی «ابدال» استفاده کرده است؟

«خسروان قبله حاجات جهانند ولی / سبیش بندگی حضرت درویشان است»

۲۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در کدام بیت، اختیار وزنی «آوردن فاعلان به جای فعلاتن» به کار رفته است؟

الف) یاد باد آن‌که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد

ب) یوسف گم‌گشته باز آید به کنعان غم مخور / کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور

۲۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

با درنظر گرفتن بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید:

«همین حکایت، روزی به دوستان برسد / که سعدی از پی جانان برفت و جان انداخت»

الف) مصرع دوم را تقطیع هجایی کنید.

ب) در آخرین هجای بیت، کدام نوع اختیار شاعری به کار رفته است؟

پ) اختیار شاعری وزنی مشترک هر دو مصraig را بنویسید.

۲۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

شاعر در مصraig اول بیت زیر، کدام «واو» را «مصوقت بلند» به حساب نیاورده است؟

«من و تو غافلیم و ماه و خورشید / بر این گردون گردان نیست غافل»

۲۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

با توجه به بیت «سوی لشکر آفریدون شدند / ز نزدیک ضیاک بیرون شدند» به سؤالات پاسخ دهید:

الف) به چه دلیل واژه «سو» به شکل «سُ» تلفظ می‌شود؟

ب) در پایه‌های آوایی اول و دوم مصraig نخست، چه نوع «اختیار شاعری زبانی یکسانی» به کار رفته است؟

۲۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

چرا در خوانش مصraig «سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز» همزه آغاز هجا حذف می‌شود؟

۲۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

کدامیک از واژگان زیر با واژه «چاهسار» هموزن است؟

۴ جوانمرد

۳ زادسرو

۲ سکمهزن

۱ مردستان

۲۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

نشانه‌های هجایی کدام گزینه را می‌توان به دو گونه، جدا و سازماندهی کرد؟ وزن هر دو گونه آن را بنویسید.

الف) هر که تأمل نکند در جواب / بیشتر آید سخشن، ناصواب

ب) زین خلق پرشکایت گریان شدم ملو / آن‌های هوی و نعره مستانم آرزوست

۲۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

وزن سومین پایه آوایی، در بیت زیر چیست؟

«اگر چه حُسن فروشان به جلوه آمده‌اند / کسی به حُسن و ملاحت به یار ما نرسد»

۲۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

کدام گزینه درست است؟

الف) تفکر انسان‌گرایانه، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به گونه‌ای کم‌رنگ مشاهده می‌شود.

ب) اندیشهٔ حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا اجتماعی و در مرحلهٔ بعد، سیاسی است.

۳۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

در سرودهٔ زیر، شاعر به کدام ویژگی «سطح فکری» شعر دورهٔ انقلاب اسلامی پرداخته است؟

«اگر دشنه دشمنان، گردنیم / اگر خنجر دوستان، گُرده‌ایم

گواهی بخواهید، اینک گواه / همین زخم‌هایی کهک نشمرده‌ایم»

۳۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

در شعر سنتی دورهٔ انقلاب اسلامی، تقليد از سبك ..... و ..... و تمایل به آنها زياد است.

۳۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲اه

درباره سبک شعر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی، کدام گزینه نادرست است؟

الف) تفکر شاعر، بیشتر زمینی و پیرامون امور دنیوی است.

ب) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها بسته است.

پ) معنی‌گریزی، از ویژگی‌های شعر این دوره است.

۳۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

کدام گزینه بیانگر «سطح ادبی» شعر در قرن‌های دوازدهم و سیزدهم است؟

الف) گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوین به تدریج زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد.

ب) شعر به عنوان زبان بُنده نهضت در اختیار روزنامه‌ها قرار گرفت.

۳۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

کدام گزینه یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه به شمار می‌آید؟

۱ گسترش یافتن نوگرایی و تجدّدخواهی

۲ تنفر از خرافات در نثر داستانی

۳ توجّه به حقوق مدنی زنان

۳۵

۳۶

۴ حضور راوی سوم شخص و سخن گفتن او با خواننده در بعضی از صحنه‌ها

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

کدام گزینه در بردارنده «سطح فکری» شعر در دوره بیداری نیست؟

الف) نگرش شاعران و نویسندهای نسبت به جهان بیرون، از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.

ب) مفهوم آزادی در سخن شاعران و نویسندهای، بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.

۳۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

نشر داستانی معاصر در سال (۱۳۵۱) با کدام مجموعه داستان کوتاه آغاز شد؟

۳۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

«پروین اعتصامی» در قصیده به سبک کدام شاعر، شعر می‌سرايد؟

۳۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

همه گزینه‌ها، به جز گزینه ..... از «آثار پژوهشی» محمدتقی بهار است؟

۱ تاریخ تطور نظم فارسی

۲ سبک‌شناسی

۳ تاریخ بیداری ایرانیان

۳۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.

الف) منظور از ادبیات معاصر، آثار ادبی هستند که پیش از مشروطه پدید آمده‌اند.

ب) شاعران این دوره، بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند.

۴۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

عبارت زیر، معزّف کدام شخصیّت، ادبی دوره بیداری است؟

وی از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود. قطعه

۴۱ «قلب مادر» یکی از آن نمونه‌های است.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

در عبارت مقابل، جای خالی را کامل کنید: در دوره بیداری، سید اشرف‌الدین گیلانی به ..... مشهور بود.

۴۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

انجمان ادبی خاقان برای رسیدن به هدف رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباہی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن، چه راهی را در پیش گرفتند؟

۴۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲

با توجه به سرودهٔ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضیض هم می‌توان عزیز بود» (موسوی گراماروی)
الف) آرایهٔ پارادوکس را نشان دهید.

ب) این سروده به کدام واقعه در تاریخ اسلام اشاره دارد؟

ج) شاعر این سروده، در کدام‌یک از سه شاخهٔ ادبیات معاصر در عصر انقلاب اسلامی قرار می‌گیرد؟

۴۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در بیت «گویند: روی سرخ تو سعدی، که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»:
الف) کدام واژهٔ آرایهٔ «ایهام تناسب» را پدید آورده است?
ب) اگر هجاهای بیت را به شکل «سه تا، چهارتا، سه تا» جدا کنیم، وزن پایه‌های آوازی دوم و چهارم را بنویسید.

۴۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به سرودهٔ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«هر که گدای در مشکوی توست / پادشاه است
شه که به همسایگی کوی توست / چون گداست»
الف) قالب شعر را بنویسید.
ب) چرا این نوع شعر را الهام‌بخش «نیما یوشیج» در آفرینش شعر نو دانسته‌اند؟

۴۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در نوشتهٔ «فردای آن روز ب خاطرم آمد که دیروز یک دست از بهترین لباس‌های نodus خود را با کلیهٔ متفرقات به انصمام مایحتوی، به دست چلاق شدهٔ خودم از خانه بیرون انداخته‌ام، ولی چون تیری که از شست رفته بازنمی‌گردد، یک بار دیگر به کلام بلندپایهٔ از ماست که بر ماست، ایمان آوردم و پشّ، دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفعی رتبه نگردم»:
الف) مفهوم کنایی «پشت دست داغ کردن» چیست?
ب) بیت «سخن گفته دگر بازنياید به دهن / اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد» با کدام ضربالمثل این نوشته، مفهوم مشترکی دارد؟

۴۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به سرودهٔ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«در آینه دوباره نمایان شد / با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود سرخ انا الحق / ورد زبان اوست»
الف) قالب شعر را بنویسید.
ب) یک تشبيهٔ فشردهٔ اضافی (اضافهٔ تشبيه‌ی) بیابید.
ج) واژهٔ «انا الحق» نشانگر کدام آرایهٔ بدیع معنوی است؟

۴۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

همه بیت‌های زیر به جز گزینه ..... در بردازندۀ مفاهیم شعر دوره بیداری است.

۱ جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن

۲ غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم

۳ داد معشوقه به عاشق پیغام / که کند مادر تو با من جنگ

۴ آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی

۴۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

شاعر در کدام بیت، برای آفرینش «حس‌آمیزی» از آمیختگی حواس ظاهری با امور ذهنی و انتزاعی بهره برده است؟

الف) از این شعر تر شیرین نشانه عجب دام / که سرتاپای حافظ را چرا در ز نمی‌گیرد؟

ب) نیست پروانه‌خانم را ز تلخی‌های عشق / آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است

۵۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در بیت زیر، دلیل وجود آرایه «اغراق» را توضیح دهید.

«دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است»

۵۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با ذکر دو دلیل وجود آرایه «سلوب معادله» را در بیت زیر توضیح دهید.

«چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید»

۵۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

«تلمیح» بیت زیر را در یکی سطر توضیح دهید

«چون خضر دید آن لب؛ خان بخشش دل فریب / گفتا که اب چشمۀ حیوان دهان توست»

۵۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید

«از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب / وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم»

الف) لفهای مصراع دوم را بنویسید.

ب) نوع لف و نشر در مصراع اول، مرتب است یا مشوش؟

ج) آویین و سومین جفت‌واژه‌های متضاد را بیابید و بنویسید.

۵۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در بیت «گر هزار است بلبل این باغ / همه را نغمه و ترانه یکی است»:

الف) واژه «هزار» علاوه بر عدد، چه معنایی را در ذهن خواننده تداعی می‌کند؟

ب) توقف در معنی دیگر این واژه، کدام آرایه ادبی را پدید آورده است؟

۵۵

به حامم در بردن ارنو

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به آرایه «ایهام»، مصراع دوم بیت زیر را به دو شکل معنی کنید
«چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است»

۵۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در کدام بخش‌های سروده زیر آرایه «پارادوکس» دیده می‌شود؟

«ما / در عصر احتمال به سر می‌بریم / در عصر شک و شاید / در عصر پیش‌بینی وضع هوا / از هر طرف که باد

بیاید / در عصر قاطعیت تردید / عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست»

۵۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

آرایه مناسب هر بیت را از کمانک مقابله آن انتخاب کنید.

(الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چینین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحن ها؟ (نمیخ / مراعات نظیر)

(ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی / هنوز می پرد از شوق چشم کوکبها (حسن تعلیل / لک و نشی)

۵۸

(ج) دست در دامن مولا زد در / که علی بگذر و از ما مگذر (ایهام / اغراق)

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به سروده زیر به پرسشها پاسخ دهید.

«چه زنم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم / کلا سان غیب خونتر بنوازد این نوا را

همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنا ببنوازد آشنا را»

(الف) چگونه درمی یابیم بخشی از این سروده از «حافظ» است؟

(ب) این کاربرد باعث پیدایی کدام آرایه شده است؟

۵۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

همه آرایه های ادب کدام گزینه در بیت زیر دیده می شود؟

«نرگس هم ~~هم~~ ~~که~~ کند در میان باغ / زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی»

(الف) حسن تعلیل، تناسب، تلمیح، استعاره

۶۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

نام وزن مناسب با هر بیت را از ستون مقابل بیابید و بنویسید. (نام یک وزن اضافی است).

ورز

سـ

(الف) محمد کافرینش هست خاکش / هزاران آفرین بر جان پاکش رمل مشمن محذوف

(ب) چنان سایه گسترد بر عاملی / که زالی نیندیشد از رستمی هرج مسدس محذوف

متقارب مشمن محذوف

۶۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با مقایسه دو شعر زیر به پرسشها پاسخ دهید.

(۱) میان مشرق و مغرب ندای محتضریست / که گاه می گوید / من از ستاره دنباله دار می ترسم

(۲) چون درختی در صمیم سرد و بی ابر زمستانی / هر چه برگم بود و بارم بود / ... ریخته است

(الف) وزن گدام شعر، «~~شاه~~ مسان» است؟

(ب) مصراع اول شعر دوم چنر رکن دارد؟

(ج) وزن واژه معادل پایه های آوای مصراع «که گاه می گوید» را بنویسید.

۶۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به بیت زیر، به پرسشها پاسخ دهید.

«مرا بسدم و فروریخت هر چه دندان بود / نبود دندان ابل جراج تابان بود»

(الف) وزن بیت را بنویسید.

(ب) در رکن دوم مصراع دوم، کدام اختیار وزنی به کار رفته است؟

۶۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

مصطفت بلند «ی» در کدام مصراع به کوتاه تبدیل نمی شود؟

۱) ای گزید گیتی ای دماؤند

۲) یا رب قبول کن به بزرگی و فصل خویش

۳) آن نور روی موسی عمرانم آرزوست

۴) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

معنی کی

با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید

«گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از نازکی آزل رساند بدنش را»

(الف) مصراع اول بیت را تقطیع هجایی کنید.

(ب) ارکان معادل بیت را به گونه‌ای بنویسید که «همسان» باشد.

(ج) در هریک از مصراع‌ها، یک اختیار شاعری زبانی مشخص کنید.

۶۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

تقطیع هجایی نمونه‌های زیر، با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟

(الف) گیسوی او (— ل ل —)   (ب) سرافرازی (ل — —)

۶۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

وزن کدام مصراع در مقابل آن درست نوشته شده است؟

(الف) دریافت که مبتلای عشق (مفهول مفاعلن فعولن)

(ب) لختی بخند خنده گل زیباست (مفهول فاعلات مفاعیل فاعلن)

۶۷

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

از بیت‌های زیر، برای انواع وزن «همسان تک‌لختی، ناهمسان و همسان دولختی» یک نمونه انتخاب کنید.

(الف) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟

(ب) هوای خود چو نهادم رضای او چو گزیدم / جهان و هرچه در او جز به کام خویش ندیدم

(ج) فصل گل می‌گذرد همنفسان بهر خدا / بنشینید به باغی و مرایاد کنید

۶۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

در بررسی سبک‌شناسی شعر زیر، هر گزاره، مربوط به گدامیک از سطوح «زبانی، ادبی یا فکری» ادبیات انقلاب اسلامی است؟

«سراپا اگر زرد و پژمردهایم / ولی دل به پاییز نسپردهایم

چو گلدان خالی لب پنجره / پر از خاطرات ترک‌خوردهایم» (قیصر امین‌پور)

(الف) «خاطرات ترک‌خورده»، یک ترکیب بدیع و بی‌سابقه است.

(ب) شاعر در این سروده از واژه‌های نمادین مانند «پاییز» بهره برده است.

۶۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را تعیین کنید.

(الف) یکی از ویژگی‌های فکری ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی، فراوانی مدح، ذم و هجو در شعر است.

(ب) عدم تسلط کافی شاعران دوره بیداری بر ادبیات کهن، موجب کم‌توجهی در کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی

بود.

۷۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به نوشته زیر، دو مورد از ویژگی‌های «زبانی» نثر دوره معاصر تا انقلاب را بنویسید.

«به قدری عصبانی شده بودم که چشمم جای را نمی دید. از این بهانه‌تراشی‌هاییش داشتم شاخ درمی‌آوردم.

بی‌اختیار در خانه را باز کرده و این جوان نمک‌نشناس را مانند موشی که از خمره روغن بیرون کشیده باشند، بیرون انداختنم.» (جمال‌زاده)

۷۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

مفهوم کدام بیت با مفهوم «آزادی» در دوره بیداری، متفاوت است؟

(الف) در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است / ناخداه استبداد با خدای آزادی

(ب) اسیری هیچ آزادی نجوید / چو دل در بند گیسوی تو دارد

۷۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

کدام بیت مصدق توضیح زیر است؟

«گروهی از شاعران دوره بیداری با آگاهی از سنت‌های ادبی، به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند.»

الف) برکش ز سر این سپیدمعجر / بنشین به یکی کبوداوند

۷۴
ب) چون نگریم ز درد و چون ننالم / دzd را چو محروم به خانه کردم؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند ..... نویسنده «سگ ولگرد»، گسترش یافت.

۷۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را تعیین کنید.

الف) کتاب «دو کبوتر، دو پنجره، یک پرواز» از آثار داستانی «سیدمه‌هدی شجاعی» در زمینه‌ ادبیات عاشورایی است.

۷۵
ب) دوره اول ادبیات معاصر (از ۱۳۵۴ تا شهریور ۱۳۲۰) را دوره درخشش نیما و جمال بر سر شعر کهنه و نو می‌دانند.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

سروده زیر از کدام اثر «مهدی اخوان ثالث» برگزیده شده است؟

سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را /

نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است.

۷۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

کدامیک از گزینه‌های زیر درباره «نیما یوشیج» و تحول آفرینی او در شعر معاصر، درست است؟

۱ تصرف نیما در ماهیت شعر نو و ارائه ماهیتی تازه از آن، به تغییر در قالب و ویژگی‌های سخن شاعران قدیم انجامید.

۲ نیما در ۱۳۱۶ منظومه «افسانه» را به عنوان بیانیه شعر نو منتشر کرد که نزدیکی به ادبیات نمایشی، از ویژگی‌های آن است.

۷۷

۳ نیما در مسیر بنیان‌گذاری شعر نو تلاش کرد تا واژگان نو به کار برد و از به‌کارگیری واژگان روزمره و عامیانه پرهیز کند.

۴ جریان نوگرایی نیما با سرایش «ققنوس» (تبیید)، شد. او در این منظومه، تغییراتی در اصول و ضوابط شعر ستی ایجاد کرد.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

شاعران زیر، سردبیری کدامیک از «روزنامه‌های دوره بیداری» را بر عهده داشتند؟

الف) ادیب‌الممالک فراهانی:

۷۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

کدام عبارت معروف «فَرْخِي يَزْدِي» است؟

الف) وی توانست با اشعار ساده و عامیانه‌اش که طنزآمیز هم بود، در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند.

۷۹
ب) تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود و آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲

با توجه به متن زیر از «چرند و پرند دهخدا» به سؤالات پاسخ دهید.

گفتم: «بابا واللہ من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه خالی چطور است؟

گفتند: «برو پی کارت سواد نداری حرف نزن» باری حالا بعد از دو سال سر حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که

شأن مقتن (= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند. من از قدیم

می‌فهمیدم، چون گریه‌های مادرم را دیده بودم، برای این‌که چشم‌های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود».

۸۰
الف) با توجه به نظر فوق، بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بوده است؟

ب) بارزترین ویژگی زبانی نظر دوره بیداری را با توجه به متن بنویسید.

۸۱

یکی از ویژگی‌های ادبی شعر انقلاب اسلامی راهیابی نماد در سروده‌های شاعران این دوره است. دو نمونه از «نمادپردازی» سلمان هراتی را در شعر زیر بنویسید.

۸۱

«دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو
این فصل، فصل من و توسّت، فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«می‌تراورد مهتاب / می‌درخشش شبتاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفته چند / خواب در چشم ترم می‌شکند.»

۸۲

(الف) شعر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی‌های آن را بنویسید.

(ب) شعر از تکرار گدام رکن (وزن) حاصل شده است؟

(ج) مضمون و پیام شعر را بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

نمونه زیر از کتاب «ازریابی شتابزده» اثر جلال آل‌احمد است. با بررسی آن، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«شبی که آن اتفاق افتاد، ما به صدای در از خواب پریدیم. اوّل گمان کردم میراب است. خواب که از چشم پرید و از گوشم تازه فهمیدم که در زدن میراب نیست و «شّستم خبردار شد» گفتم «سیمین! به نظم حال پیرمرد خوش

نیست» گلftشان بود، وحشت‌زده می‌نمود، آن سر بزرگ داغ داغ بود. اما چشمها را بسته بودند؛ کوره‌ای تازه

خاموش شده. عالیه خانم بی‌تابی می‌کرد و هی می‌پرسید: «فلانی یعنی نیمام از دست رفت!؟!

گفتم: «برو سماور را آتش گن. حالا قوم و خویش‌ها می‌آیند». سماور نفتی که روشن شد، گفتم رفت قرآن آورد.

۸۳

لای قرآن را باز کردم؛ آمد: «والصافات صفا»

(الف) «ازریابی شتابزده» مجموعه ..... جلال آل‌احمد است.

(ب) با بررسی نوشته فوق، یکی از ویژگی‌های برجسته زبانی نثر جلال آل‌احمد را بنویسید.

(ج) یک «کنایه» در متن بیابید که ضرب المثل شده است.

(د) آرایه «تضمين» را در متن فوق پیدا کنید و بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

شعر زیر سروده «فرخی یزدی» است، با بررسی ابیات به سؤالات خواسته شده پاسخ دهید.

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی

تا مگر به دست آرم دامن وصالش را / می‌دوم به پای سر در قفای آزادی

در محیط طوفان رزا ماهراهه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی

دامن محبت را گر کنی ز خون رنگین / می‌توان تو را گفتن، پیشوای آزادی»

(الف) سراینده از شاعران شاخص کدام دوره می‌باشد؟ و از کدام شاعران گذشته تأثیر پذیرفته است؟ (ذکر یک شاعر کافی است).

(ب) ویژگی باز فکری شاعر را در این سروده بنویسید.

۸۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به بیت «گر ندیدی قبض و بسط عشق را بر یک بساط / گریه مینا نگر خندیدن ساغر ببین»

(الف) لف دوم و نشر اول را مشخص کنید.

۸۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟

«اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را باران صبحگاهی»

۴ مراعات نظیر

۳ حسن تعلیل

۲ تشخیص

۱ اسلوب معادله

با توجه به ابیات زیر در کدام گزینه، آرایه‌ها به درستی به کار رفته است؟
«چه زنم چو نای هر دم به نوای شوق او دم / که لسان غیب خوشتر بناوازد این نوا را»
«همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی بناوازد آشنا را»

۸۷

۱ مراعات نظیر - تلمیح - تشبیه ۲ تلمیح - تشبیه ۳ تصمین - مراعات نظیر

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

(۱) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید

(۲) یکی را حکایت کنند از ملوک / که بیماری رشته کردش چو دوک

(الف) در کدام بیت آرایه ایهام وجود دارد؟

(ب) با ذکر واژه ایهامدار، معانی مختلف آن را بنویسید.

۸۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در شعر زیر «واژه‌ای» دیده می‌شود که معنای نزدیک آن در بیت آمده است و معنای دور آن با یکی از واژه‌های بیت تناسب دارد، آن واژه کدام است؟
«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»

۸۹

۱ اکسیر ۲ روی ۳ مس

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در کدام بیت «اسلوب معادله» به کار نیافرته است؟

۱ صورت نبست در دل ما کینه کسی / آیینه هر چه دید فراموش می‌کند

۲ پشت گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند / هر زمان پیشست زمین‌بوس از برای افتخار

۳ محروم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست

۴ ملامت از دل سعدی فرو نشوید عشق / سیاهی از حبسی چون رود که خودرنگ است

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در کدامیک از ابیات زیر آرایه «حسن تعلیل» به کار رفته است؟ دلیل هنری شاعر را در آفرینش این آرایه معنوی ذکر کنید.

(الف) از سیم به سر یکی کُله خُود / ز آهن به میان یکی کمریند

(ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند

۹۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به بیت‌های زیر آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید.

(الف) چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی (ایهام - ایهام تناسب)

(ب) ز سخت‌گیری دوران چه باک عارف را / ز قحط سال، هما بی‌نوا نخواهد شد (اسلوب معادله - اغراق)

(ج) بوی دهن تو از چمن می‌شنوم / رنگ تو ز لاله و سمن می‌شنوم (تصمین - حس‌آمیزی)

(د) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم / چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم (تضاد - تناقض)

۹۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

«تلمیح» به کار رفته در بیت زیر را بنویسید.

«آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد او اهرمن است»

۹۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

بخش‌های مشخص شده در ابیات زیر، کدام «آرایه معنوی» را پدید آورده است؟

(الف) عرضه کردم دو جهان بر دل کار افتاده / به‌جز از عشق تو باقی همه فانی دانست

(ب) فلک در خاک می‌غلطید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را

۹۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به آرایه‌های (اعراق - حس‌آمیزی - ایهام تناسب - تناقض) برای هر بیت یک آرایه مناسب بنویسید. (یک مورد در کمانک اضافی است)

الف) غم اگر به کوه گویم بگریزد و بریزد / که دگر بدین گرانی نتوان کشید باری

ب) چون رخم دل اهل نظر تازه نماند / تا پسته خندان تو حرفش نمکین است

ج) همچو نی زهری و تریاقی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید

۹۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

شعر زیر در قالب نو نیمایی سروده شده است. وزن شعر از تکرار کدام رکن حاصل می‌شود؟

تو دانی کاین سفر هرگز به سوی آسمان‌ها نیست / سوی بهرام، این جاوید خون‌آشام / سوی این‌ها و آن‌ها نیست

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«من ندانم به نگاه تو چه رازی است نهان / که من آن راز توان دیدن و گفتن نتوان»

الف) بیت را تقطیع هجایی کنید.

ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید.

د) یک اختیار «وزنی» مشخص کنید.

ج) وزن بیت را بنویسید.

۹۶

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به ابیات زیر بحر مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است)

(رجز مربع سالم - هژگ مسدس محدود - رمل مثمن سالم)

الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر روی گمارد / هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت برنیارد

ب) نخستین بار گفتش کز کجایی / بگفت از دار ملک آشنایی

۹۷

۹۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در بیت زیر یک «اختیار وزنی» بیابید و نوع آن را بنویسید.

«دلم شکسته‌تر از شیشه‌های شهر شماست / شکسته باد کسی کاین چنینمان می‌خواست»

۹۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

کدام‌یک از ابیات زیر، دو «برش آوابی» دارد؟

الف) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است

ب) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه‌ها رفت

۱۰۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟

«به حُسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»

۱۰۱ ۲ فاعلان مفاعلن فعلن فعلون

۱۰۱ ۱ فعلون فعلون فعلون مفاعلن

۱۰۱ ۴ مفاعلن فعلاتن مفاعلن مفاعيل

۱۰۱ ۳ مفاعيل مفاعيل مفاعيل مفاعلن

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

با توجه به بیت «چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست»

الف) وزن بیت را بنویسید.

ب) یک اختیار شاعری زبانی در مصراع اول مشخص کنید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در بیت زیر اختیارات زبانی را با ذکر شماره هجا نشان دهید.

«سوی چاره گشتم ز بیچارگی / ندانم بدرو سر به یکبارگی»

الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

دومین پایه آوایی کدام مصراح «فعالتن» است؟
الف) فلک با تنگ چشمان گوشۀ چشم دگر دارد

۱۰۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

واژه‌های کدام گزینه مناسب‌ترین پاسخ برای تکمیل جاهای خالی عبارت زیر است؟
«در حماسه بُعد ..... و در عرفان بُعد ..... غلبه دارد.»

۱ آسمانی - زمینی   ۲ اخلاقی - تعلیمی   ۳ زمینی - آسمانی   ۴ تعلیمی - اخلاقی

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

مفهوم «آزادی» در شعر دوره بیداری متراffد با چه مفهومی است؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

هریک از ویژگی‌های زیر به کدام سطح از قلمروهای سه‌گانه (زبانی، ادبی، فکری) نظر معاصر اشاره دارد؟

الف) راه یافتن شماری از واژه‌های اروپایی به زبان فارسی

ب) حضور محسوس و آشکار اساطیر یونانی، رومی و عبری در داستان‌نویسی معاصر

ج) تنوع و گوناگونی در قالب‌ها و ساختار داستان‌ها

۱۰۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

الف) در سطح فکری دوره بیداری نگرش شاعران از جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی به کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی تغییر کرد.

ب) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید از سبک عراقی و خراسانی زیاد است.

ج) مدح و هجو و ذم در شعر معاصر بسیار کم است.

۱۰۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در جدول زیر هریک از آثار در ستون الف را به پدیدآورندگان آن‌ها در ستون ب وصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافی است)

الف) دستور زبان عشق | ۱) علی مؤذنی

ب) ظهور | ۲) محمد رضا سرشار

۳) قیصر امین پور

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

ولین رمان اجتماعی دوره معاصر را نام پریزد.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

در کدام دوره از ادوار چهارگانه شعر فارسی معاصر، شاعران بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند و مضمون شعر آن‌ها بیشتر چه نوع نقدی را دربر می‌گرفت؟

۱۱۱

۱) دوم - اجتماعی   ۲) دوم - تاریخی   ۳) چهارم - اجتماعی   ۴) چهارم - تاریخی

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

عبارت زیر چه کسی را معرفی می‌کند؟
از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی است که بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان و کهن‌گرایی از ویژگی‌های شعر اوست. «آخر شاهنامه» یکی از مجموعه شعرهای اوست.»

در جاهای خالی واژه‌های مناسب بنویسید.

الف) در دوران مشروطه نشریه ادبی بهار با مدیریت ..... منتشر می‌شد.

۱۱۳ ب) صبای کاشانی یکی از آثار خود را به نام ..... به تقلید از بوستان سعدی در قالب شعری سرود.

ج) تنها اثر قابل توجه در زمینه تحقیقات ادبی و تاریخی دوره بیداری کتاب ..... است.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱

کلمه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.

متن زیر از کتاب «منشات» اثر «قائم مقام فراهانی» است. نوع نثر عبارات کوتاه آن، گاه (عامیانه - مسجع) است.

۱۱۴ «مخدوم مهریان من، از آن زمان که رشتۀ مراودت حضوری گستته و شیشهۀ شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبهۀ مراودات را در بسته.»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

شعر زیر سروده «مهدی اخوان ثالث» است. به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید.

«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کد پاسخ گفتن و دیدار یالان لا / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست، هبّت، سوی کسی یازی / به اکراه آورد

۱۱۵ دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است»

(الف) مصراع‌های مشخص شده، نمونه‌ای از کاربرد نحوی سبک ..... است.

(ب) شعر «اخوان ثالث» شعری ..... است که حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند.

(ج) «اخوان ثالث» در بیشتر مجموعه‌ها مثل «زمستان» زبانی ..... دارد.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

الف) با مقایسه دو شعر زیر، یک ویژگی مشترک آن‌ها را بنویسید.

ب) قالب شعر «ملک‌الشّعرا بهار» چیست؟

۱۱۶ (ا) قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ‌کسی نیست
که در بیشهۀ عشق / قهرمان را بیدار کند «شهراب سپهری»

(ب) بروانه و شمع و گل شبی آشتفند / طرف چمن

وز جور و جفای دهر با هم گفتند / بسیار سخن

شد صبح، نه بروانه به جا بود و نه شمع / ناگاه صبا

بر گل بوزید و هر دو با هم رفتند / من ماندم و من «ملک‌الشّعرا بهار»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است:

«کارهای میرزا تقی‌خان از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه و عمارت و مرمت خرابی‌های دیگر که به زودی محل می‌نمود و همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگ مرد است.»

۱۱۷ (الف) این کتاب اثر کیست؟

(ب) موضوع آن، تاریخ ..... است.

(ج) کاربرد واژه «قشون» بیانگر کدام ویژگی زبانی این نثر است؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

نوشته زیر قسمتی از داستان «آن شب عزیز» اثر «سید مهدی شجاعی» است. با توجه به متن، یکی از مضامین

(قلمرو فکری) نثر ادبیات انقلاب اسلامی را بیان نمایید.

۱۱۸ «شما شهادتین گفتید و یک بار دیگر امام زمان را صدا زدید و خاموش شدید. افتخارم این است که خودم با پای لنگ شما را به خط رساندم. و حالا دلخوشی‌ام به این است که هر روز صبح با این یک پا و دو عصا به اینجا بیایم.

سنگتان را بشویم و خاطراتم را با شما مرور بکنم. هر روز چیزهای بیشتری از آن شب عزیز یادم می‌آید. به همین زندگام آقا!»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

متن زیر از داستان «کباب غاز» اثر «جمالزاده» است. دو مورد از ویژگی‌های «سبک نویسنده» او را ذکر کنید.
اگر چشم تو چشمش می‌افتداد، با همان زبان بی‌زبانی نگاه، حقش را کف دستش می‌گذاشت. ولی شستش
خبردار شده بود و چشمش مثل مرغ سربریده مدام روی میز ز این بشقاب به آن بشقاب می‌دوید و به کاینات
اعتنای نداشت.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

در هریک از ۲۱۹ روه الف کدام آرایه ادبی گروه ب به کار رفته است؟ (در ستون ب یک مورد اضافی است.)

گروه الف

(۱) همه غبیی تو بدانی، همه عبیی تو پوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی

(۲) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است

(۳) می‌شناسمت / چشم‌های تو میزبان آفتابِ صبح سبز باغ‌هاست / می‌شناسمت

(۴) عهد کردی که کشی فرصت خود را روزی / فرصت ار یافته، آن عهد فراموش مکن اسلوب معاد

حسن

۱۲۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

با ذکر دو دلیل ثابت کنید آرایه «اسلوب معادله» در بیت زیر وجود دارد؟

«بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود / پسته بی‌مغز چون لب واکند، رسو شود»

خردادماه ۴۰

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

در کدامیک از ابیات زیر آرایه «حسن تعلیل» یافت نمی‌شود؟

(الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را باران صحبتگاهی

(ب) عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گلاندام در خاک خفت

۱۲۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

(الف) کدام آرایه مشترک (به جز مراجعات‌نظیر) در موارد زیر، «موسیقی معنوی» یجاد کرده است؟

(ب) چگونه به وجود این آرایه پی‌برده‌اید؟

(۱) خط شکسته را محکم‌تر و بازمehr از دیگران می‌نوشت.

(۲) افسوس موها، نگاه‌ها به عبث / عطر لغات شاعر را تاریک می‌کنند.

۱۲۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

در هریک از ابیات زیر، چه نوع لف و نشری به کار رفته است؟

(الف) دل و کشورت جمع و معمور باد! / ز ملکت پراکندگی دور باد!

(ب) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم

۱۲۴

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:

(۱) جان ریخته شده با تو، آمیخته شد با تو / چون بُوی تو دارد جان، جان را هله بوازم

(۲) پرستش به مستی است در کیش مهر / برون‌اند زین جرگه هشیارها

(الف) در کدامیک از ابیات، آرایه «ایهام تناسب» وجود دارد؟

(ب) کدام واژه این آرایه را پیدید آورده است؟

(ج) معانی مختلف این واژه را بنویسید.

۱۲۵

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۴

برای هریک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.

- (الف) آتش آن نیست که از شعله آن خندد شمع / آتش آن است که بر خمن پروانه زند (ایهام - مراجعات‌نظری)
(ب) بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / ور مرد خواب و خفتی / «رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن» (تضمین - حس‌آمیزی)

- (ج) مجانون که به دیوانه‌گری شهره است / در دشت جنون همسفر عاقل ما بود (حسن تعلیل - تلمیح)
(د) فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را (متناقض‌نما - لف و نشر)
(ه) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از نازکی آزار رساند بدنش را (اغراق - تضاد)

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

با توجه به بیت «یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم / دولت صحبت آن مونس جان ما را بس» به پرسش‌ها پاسخ دهید.

- (الف) بیت را تقطیع هجایی کنید.
(ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید.

۱۲۷

- (ج) وزن بیت چیست؟
(د) یک اختیار «وزنی» این بیت را بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

«وزن واژه» شعر زیر را بنویسید.

- «بیا ره توشه برداریم / قدم در راه بی‌برگشته، بگذاریم / ببینیم آسمان «هر کجا» آیا همین رنگ است؟»

۱۲۸

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

نام کامل بحر بیت زیر را بنویسید.

- «ای مست شب رو کیستی؟ آیا مَه من نیستی؟ / گر نیستی، پس چیستی؟ ای همدم تنها دل»

۱۲۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

در بیت «هقت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طبیبدند» کدام اختیار شاعری به کار نرفته است؟

- (الف) تغییر کیّیت مصوّت
(ب) حذف همزه

۱۳۰

(ج) بلند بودن هجای پایان مصراع

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

بیت «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر / کز دیو و ڏد ملولم و انسانم آرزوست» بر وزن «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل» است. برش آوایی دوم این بیت کدامیک از موارد زیر است؟

- (ب) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعل
(د) مفعولُ فعلاتُ مفاعیلُ فعلان
(ج) مفعولُ مفاعلن مفاعلين

۱۳۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

وزن کدامیک از ابیات زیر متفاوت است؟

- (الف) جانا نظری که ناتوانم / بخشا که به لب رسید جانم
(ب) گشته‌ام در جهان و آخر کار / دلبری برگزیده‌ام که مپرس
(ج) ای سرو بلند قامت دوست / وَه وَه که شمایلت چه نیکوست

۱۳۲

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱

برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.

(همسان دولختی - ناهمسان)

- (الف) تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند
(ب) من به زبان اشک خود می‌دهم سلام و تو / بر سر آتش دلم همچو زبانه می‌روی

۱۳۳

	<p>در کدامیک از واژگان بیت زیر، مصوّت بلند «ی»، <u>همواره کوتاه</u> است؟ «هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۴
	<p>در کدامیک از مصراع‌های زیر، کلمه «سو» کوتاه تلفظ نمی‌شود؟ (الف) روزه یک سو شد و عید آمد و دلها برخاست ب) آمد سوی کعبه سینه پرچوش</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۵
	<p>بیت زیر، سروده «سلمان هراتی»، شاعر دوره انقلاب اسلامی، است؛ کدام ویژگی «زبانی» در آن دیده می‌شود؟ «گم بود در عمیق زمین شانه بهار / بی‌تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت» (الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به کاربرد ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه ب) عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بیجا</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۶
	<p>هریک از جملات زیر، مربوط به کدامیک از ویژگی‌های (ادبی - فکری) است؟ (الف) مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمان‌تیزم در ادبیات داستانی دوره معاصر حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند. (ب) در نثر دوره انقلاب اسلامی، به تدریج به ویژه بعد از جنگ، گرایش به سبک‌های جدید داستان‌نویسی مانند جریان سیال ذهن بیشتر می‌شود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۷
	<p>پاسخ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) «ابوالقاسم لاهوتی» و «فرخی یزدی» از شاخص‌ترین شاعران حوزه (توجه به مردم - دانش‌ها و فنون نوین) هستند. (ب) سبک نویسنده‌گان اکثر نویسنده‌گان دوره بازگشت و بیداری مطابقت کاملی با ادبیات داستانی (کهن - جدید) نداشت. (ج) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و (معنی‌آفرینی - معنی‌گریزی) از ویژگی‌های شعر این دوره است. (د) گرایش به (خيال‌بندی - واقع‌گرایی) شعر برخی شاعران دوره انقلاب اسلامی را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۸
	<p>جهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. (الف) «سیمین دانشور» با کتاب ..... به اوج نویسنده‌گی خود رسید. (ب) اولین ..... با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم «حسن مقدم» در سال ۱۳۵۱ نوشته شد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۲۹
	<p>عبارة زیر در مورد کدام دوره از شعر فارسی معاصر است؟ «در این دوره که باید آنرا دوره کمال جریان‌های ادبی دانست. شاعران بهتر و هنری‌تر از گذشته به جوهر شعر دست یافتند و مضمون شعر آنها بیشتر نقد اجتماعی است.»</p> <p style="text-align: center;">۱۳۰</p> <p style="text-align: right;">اول ۱ دوم ۲ سوم ۳ چهارم ۴</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۳۰
	<p>کدام کتاب از آثار منتشر «قیصر امین‌پور» است؟</p> <p style="text-align: right;">۱۳۱</p> <p style="text-align: right;">۱ آیینه‌های ناگهان ۲ در کوچه آفتاد ۳ طوفان در پرانتر ۴ ظهر روز دهم</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>	۱۳۱

گدامیک از عبارت‌های زیر درست، و گدامیک نادرست، است؟

الف) شعرهای سید اشرف‌الدین گیلانی در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «قرن بیستم» چاپ می‌شد.

ب) شاعران دوره بازگشته، از این جهت اهمیت دارند گه توانستند زبان شعر را از آن حالت سستی گه در اواخر سبک هندی در شعر به جود آمده بود، نجات بخشنده.

۱۴۲

ج) در ادبیات دوره معاصر، نوآوری‌ها، اندیشه‌های باستان‌گرا و گاهی گرایش به شعرهای ترجمه‌ای مورد توجه بود.

د) نثر فارسی دوره معاصر، تحت تأثیر آثاری گه در دوره بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه می‌شد، از سادگی دور شد.

۱۴۳

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰

قسمت‌های مشخص شده در بیت‌های زیر، چه آرایه‌ای را پدید آورده‌اند؟

الف) گوش ترجمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فرباد بی صداییم

۱۴۴

ب) ما گر چه مرد تلخ شنیدن نهایم. لیک / تلخی گه از زبان تو آید، شنیدنی است

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

یک ویژگی «فکری» شعر زیر را بنویسید.

«آغوش سحر تشنۀ دیدار شماست / مهتاب، خجل ز نور رخسار شماست

۱۴۵

خورشید گه در اوج فلک، خانه اوست / همسایه دیوار به دیوار شماست»

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

شعر زیر:

«آن کیست گه تقریر کند حال گدا را / در حضرت شاهی؟

کز غلغله بلبل چه خبر باد صبا را / جز ناله و آهی؟»

۱۴۶

الف) در چه «قالبی» سروده شده است؟

ب) این قالب شعری، با گدامیک از قالب‌های شعر فارسی، شباهت دارد؟

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) اوج نویسنده «سیمین دانشور» در گدام اثر او، نمایان است؟

۱۴۷

ب) موضوع این اثر را بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده

/ می‌کند داستانی غم آور ...»

۱۴۸

الف) این سروده، از منظومه ..... به عنوان «بیانیه شعر نو» است.

ب) یک ویژگی «ادبی» این شعر را بنویسید.

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

سروده زیر از «دهخدا» شاعر «عصر بیداری» است، دو دلیل برای «садگی و روانی» زبان شعی این دوره بنویسید.

«ای مرغ سحر چو این شب تار / بگذاشت ز سر سیاهکاری

وز نفحه روح بخش آسغار / رفت از سر خفتگان خماری

یزدان به کمال شد پدیدار و اهریمن زشت خو حصاری

یاد آر ز شمع مرده یاد آر»

۱۴۹

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

بیت‌های زیر سروده «عارف قزوینی» است، دو مضمون سروده او را بنویسید.

«فکری ای هموطنان، در ره آزادی خویش / بنمایید گه هرکس نکند، مثل من است

۱۵۰

خانه‌ای کاو شود از دستِ اجانب، آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه گه «بیت‌الحزن» است

چهای کاو نشود غرق به خون بهر وطن / بدر آن جامه گه ننگ تن و کم از کفن است»

۱۵۱

سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰

	<p>در شعر زیر، آرایه‌ای بیابید که با یکی از انواع «موسیقی معنوی» ایجاد شده باشد. «رود می‌نالد / جفد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌траود ز لم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ، غروب»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۰
	<p>کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد? «توبی بهانه آن ابرها که می‌گریند / بیا که صاف شود این هوا بارانی»</p> <p>۱ ۱۵۱ تشخصیص ۲ حسن تعلیل ۳ لف و نشر ۴ مراعات نظیر</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۱
	<p>برای بیت زیر دو آرایه ادبی بنویسید. «فکر شنبه تلخ دارد جمیع اطفال را / عشت امروز بی‌اندیشه فردا، خوش است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۲
	<p>در شعر «نگران با من إستاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر»: الف) کدام واژه آرایه «ایهام» را پدید آورده است؟ ب) دو معنی این واژه را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۳
	<p>مناسب‌ترین آرایه برای «تصویرآفرینی» بیت زیر، سروده فردوسی، چیست? «یکی تازی‌ای برنشسته سیاه / همی خاک نعلش برآمد به ماه»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۴
	<p>برای هریک از بیت‌های زیر، یکی از آرایه‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر / پیداست که از دست کریم تو حیا کرد (ایهام - حسن تعلیل) ب) سپهر مردم دون را کند خریداری / بخیل سوی متاعی رود که ارزان است (اسلوب معادله - تلمیح) ج) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشاند. (حسن‌آمیزی - متناقض‌نما) د) گر ندیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط / گریه مینا نگر، خنیدن ساغر ببین (اغراق - لف و نشر)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۵
	<p>با توجه به دو بیت زیر، یک تفاوت «متناقض‌نما» با «تضاد» را ذکر کنید. الف) ما با توانیم و با تو نهایم؛ اینت بوالعجب / در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم ب) اینکه گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۶
	<p>چگونه به وجود آرایه «ایهام تناسب» در واژه «هزار» پی می‌بریم? «گر هزار است ببل این باع / همه را نغمه و ترانه یکی است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۷
	<p>یکی از تلمیحات بیت زیر را بنویسید. «گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰</p>	۱۵۸

	<p>هریک از آرایه‌های ادبی گروه «ب» به کدامیک از بیت‌های گروه «الف» مرتبط است؟ (یک مورد در ستون «ب» اضافی است)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه ب</th><th>گروه الف</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>مراعات نظیر</td><td></td></tr> <tr> <td>لف و نشر</td><td></td></tr> <tr> <td>ایهام تناسب</td><td></td></tr> <tr> <td>اسلوب معادله</td><td></td></tr> <tr> <td>تضمین</td><td></td></tr> <tr> <td>حس آمیزی</td><td></td></tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	مراعات نظیر		لف و نشر		ایهام تناسب		اسلوب معادله		تضمین		حس آمیزی		۱۵۹
گروه ب	گروه الف															
مراعات نظیر																
لف و نشر																
ایهام تناسب																
اسلوب معادله																
تضمین																
حس آمیزی																
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>با توجه به بیت «تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدّعی، خدا بکند» به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>(ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارد.</p> <p>(د) یک اختیار «وزنی» این بیت را بنویسید.</p> <p>(الف) بیت را تقطیع هجایی کنید.</p> <p>(ج) وزن این بیت را بنویسید.</p>	۱۶۰														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>«پایه‌های آوایی» مصراع آخر شعر زیر را بنویسید.</p> <p>«هست شب یک شب دم کرده و خاک / رنگ رخ باخته است / باد، نوباوۀ ابر از بر کوه / سوی من تاخته است»</p>	۱۶۱														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>نام «بحر» کدامیک از بیت‌های زیر با بقیه متفاوت است؟</p> <p>(الف) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد / هر که محرباش تو باشی، سر ز خلوت بر نیاراد</p> <p>(ب) غمش در نهان خانه دل نشینند / به نازی که لیلی به محمول نشینند</p> <p>(ج) عمر گویندم که ضایع می‌کنی با خوب رویان / وان که منظوری ندارد، عمر ضایع می‌گذارد!</p>	۱۶۲														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>در رکن آخر مصراع «چو بشنوی سخن اهل دل، مگو که خطاست» کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است؟</p>	۱۶۳														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>«وزن واژه» هریک از مصراع‌های زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) نسیم صبح را گفتمن که با او جانبی داری</p> <p>(ب) با من بگو تا کیستی، مهری بگو، ماهی بگو</p>	۱۶۴														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>برای هریک از بیت‌های زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک (همسان دولختی - همسان تک‌لختی - ناهمسان) را انتخاب کنید.</p> <p>(الف) نشود فاش کسی آنچه میان من و توست / تا اشارات نظر نامه‌رسان من و توست</p> <p>(ب) ما سرخوان مست دل از دستداده‌ایم / همراه عشق و همنفس جام باده‌ایم</p> <p>(ج) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد / از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران</p>	۱۶۵														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>															

۱۶۶	<p>در بیت زیر، کدامیک از انواع «تغییر کمیت مصوّت‌ها» دیده نمی‌شود؟ ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدابی / چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۶۷	<p>کدامیک از بیت‌های زیر، دو «برش آوابی» دارد؟ الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست / طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست ب) ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایلت چه نیکوست!</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۶۸	<p>هریک از جمله‌های زیر، مربوط به کدامیک از ویژگی‌های (فکری - ادبی) است؟ الف) در نثر دورهٔ معاصر، سبک‌های متفاوتی در داستان‌نویسی براساس «نام نویسنده» وجود دارد. ب) تلفیق حماسه و عرفان را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید. ج) شعر دورهٔ انقلاب اسلامی بهره‌گیری کمتری از تمثیل دارد و شاعران به صراحت بیان روی آوردن.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۶۹	<p>کاربرد واژه «خلید» در بیت زیر، در کدام سطح از سبک شعر دورهٔ «بیداری» بررسی می‌شود؟ «خلید خار درشتی به پای طفلی خرد / به هم برآمد و از پویه بازماند و گریست»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۰	<p>درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) در نثر دورهٔ انقلاب اسلامی، گرایش به برخی قالب‌ها مانند خاطره، قطعهٔ ادبی و سفرنامه از رواج افتاد. ب) در نثر دورهٔ بازگشت و بیداری، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها، افزایشی آشکار می‌یابد. ج) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و معنی‌گریزی از ویژگی‌های شعر این دوره است. د) تفکر «اومنیسم» که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب به گونه‌ای کم‌رنگ مشاهده می‌شود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۱	<p>اولین نمایشنامه‌ای که همزمان با کتاب «یکی بود، یکی نبود» اثر «جمالزاده» نوشته شده است؛ چه نام دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۲	<p>کتاب «ملاقات در شب آفتای» اثر «علی مؤذنی» در کدامیک از حوزه‌های ادبیات جای می‌گیرد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۳	<p>موضوع کتاب «خسی در میقات» ..... است.</p> <p>۱ مقاله‌نویسی ۲ تکنگاری ۳ ترجمه ۴ سفرنامه</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۴	<p>عبارت زیر چه کسی را معرفی می‌کند؟ «او از نویسنده‌گان مشهور معاصر در حوزهٔ نویسنده‌گی کودکان و نوجوانان است. محورهایی مثل قصه‌نویسی و قصه‌گویی از مهم‌ترین حوزه‌های فعالیت اوست. کتاب «مهاجر کوچک» از آثار او در حوزهٔ قصه‌های کودک و نوجوان است.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>
۱۷۵	<p>در جاهای خالی واژه‌هایی مناسب، بنویسید.</p> <p>الف) مهم‌ترین اثر «میرزاوه عشقی» نمایشنامه منظوم ..... است. (ذکر نام اثر) ب) شعر «ای قلم» نمونه‌ای از اشعار انتقادی ..... است. (ذکر نام نویسنده)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p>

	<p>در ابیات زیر، دو آرایه‌ی مشترک بیابید.</p> <p>(۱) «بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است»</p> <p>(۲) «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۷۶
	<p>با توجه به شعر زیر که سروده‌ی «مهدی اخوان ثالث» است، به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گربیان است / کسی سر برنبیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغزان است / و گر دست محبت سوی کس یازی / به اکراه آورد دست از بغل بپرون / که سرما سخت سوزان است»</p> <p>(الف) دو ویژگی شعر «اخوان» را بنویسید. (ب) یک اثر از این شاعر نام ببرید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۷۷
	<p>متن زیر از «سید محمدعلی جمالزاده» است، دو مورد از ویژگی‌های آن را بنویسید.</p> <p>گفت: «خوب دستگیرم شد. خاطر جمع باشید که از عهد ب Roxahem آمد» چندین بار درسش را تکرار کردم تا از بر شد، بعد برای تبدیل لباس و آراستن سر و وضع او را به اتاق دیگر فرستادم.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۷۸
	<p>سه مورد از درون‌مایه‌های «نثر» دوره‌ی بیداری را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۷۹
	<p>شعر انتقادی «ای قلم» که با بیت زیر آغاز می‌شود، سروده‌ی کدامیک از شاعران زیر است؟</p> <p>«غلغلی انداختنی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم»</p> <p style="text-align: right;">۱ سید اشرف‌الدین گیلانی</p> <p style="text-align: right;">۲ فرخی بزدی</p> <p style="text-align: right;">۳ ادیب‌الممالک فراهانی</p> <p style="text-align: right;">۴ ایرج میرزا</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۸۰
	<p>بیت زیر از «عارف قزوینی» بیان گرچه مضمونی از شعر این شاعر دوره‌ی بازگشت و بیداری است؟</p> <p>«از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۸۱
	<p>به پرسش‌های مربوط به سروده‌ی زیر از «نیما یوشیج» پاسخ دهید.</p> <p>«در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به زنگی گریزان سپرده / در دره‌ی سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه‌ی گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور ...»</p> <p>(الف) قالب این شعر چیست? (ب) دو ویژگی این شعر را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۸۲
	<p>در شعر زیر:</p> <p>«رود می‌نالد / جسد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌تروسد ز لم قصّه‌ی سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب»</p> <p>(الف) آرایه‌ی قسمت مشخص شده چه نام دارد? (ب) چگونه به وجود این آرایه، پی‌می‌برده‌اید?</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۸۳
	<p>با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر، آرایه‌ی «اسلوب معادله» به کار رفته است.</p> <p>«سعدي از سرزنش خلق نترسد، هیهات / غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۸۴

<p style="text-align: right;">۱۸۵</p>	<p>برای هریک از ابیات زیر، آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دستند (لف و نشر - حسن تعلیل) (ب) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای ببل نتوان بست که بر گل نسراید (aslوب معادله - تضمین) (ج) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ / ز شادی بر سر آب آمدی سنگ (حس‌آمیزی - اغراق) (د) عهد کردی که کُشی فرصت خود را روزی / فرصت ار یافته، آن عهد فراموش نکن (متناقض‌نما - ایهام)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														
<p style="text-align: right;">۱۸۶</p>	<p>با توجه به بیت «گر هزار است ببل این باع / همه را نغمه و ترانه یکی است» به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>(الف) در کدام واژه، آرایه‌ی «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ (ب) معانی مختلف این واژه را بنویسید. (ج) این واژه، با کدامیک از واژه‌های بیت، تناسب دارد؟ (یک مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														
<p style="text-align: right;">۱۸۷</p>	<p>با توجه به شعر و نثر زیر، تفاوت آرایه‌های «تضاد» و «متناقض‌نما» را بنویسید.</p> <p>(الف) عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست. (ب) زمین را از آسمان نثار است و آسمان را از زمین غبار</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														
<p style="text-align: right;">۱۸۸</p>	<p>بیت زیر، به چه موضوعی «تلمیح» دارد؟ «یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														
<p style="text-align: right;">۱۸۹</p>	<p>در بیت زیر، یک «لف» و یک «نشر» مربوط به آن را بنویسید.</p> <p>«روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می‌ریزد آن زر می‌زند»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														
<p style="text-align: right;">۱۹۰</p>	<p>در هریک از بیت‌های گروه الف کدام آرایه‌ی ادبی گروه ب به کار رفته است؟ (در ستون ب یک مورد اضافی است).</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">متناقض‌نما</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱) گر چه گاهی شهابی / مشق‌های شب آسمان را / زود خط می‌زد و محرومی شد / باز در آن هوای مه‌آلود / پاک کن‌هایی از ابر تیره / خط خورشید را پاک می‌کرد</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">تضمین</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲) گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فریاد بی‌صدایم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">حس‌آمیزی</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">مراعات‌نظری</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴) سپهبد پرستنده را گفت گرم / سخن‌های شیرین به آوای نرم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">اغراق</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۵) خیز تا خاطر بدان ترک سمر قنای دهیم / کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">اسلوب معادله</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	گروه ب	گروه الف	متناقض‌نما	۱) گر چه گاهی شهابی / مشق‌های شب آسمان را / زود خط می‌زد و محرومی شد / باز در آن هوای مه‌آلود / پاک کن‌هایی از ابر تیره / خط خورشید را پاک می‌کرد	تضمین	۲) گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فریاد بی‌صدایم	حس‌آمیزی	۳) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است	مراعات‌نظری	۴) سپهبد پرستنده را گفت گرم / سخن‌های شیرین به آوای نرم	اغراق	۵) خیز تا خاطر بدان ترک سمر قنای دهیم / کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»	اسلوب معادله	
گروه ب	گروه الف														
متناقض‌نما	۱) گر چه گاهی شهابی / مشق‌های شب آسمان را / زود خط می‌زد و محرومی شد / باز در آن هوای مه‌آلود / پاک کن‌هایی از ابر تیره / خط خورشید را پاک می‌کرد														
تضمین	۲) گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فریاد بی‌صدایم														
حس‌آمیزی	۳) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است														
مراعات‌نظری	۴) سپهبد پرستنده را گفت گرم / سخن‌های شیرین به آوای نرم														
اغراق	۵) خیز تا خاطر بدان ترک سمر قنای دهیم / کز نسیمش «بوی جوی مولیان آید همی»														
اسلوب معادله															
<p style="text-align: right;">۱۹۱</p>	<p>با توجه به بیت «می‌کوش به هر ورق که خوانی / کان دانش را تمام دانی» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(الف) بیت را تقطیع هجایی کنید. (ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. (ج) کدام اختیار وزنی در بیت به کار رفته است؟ (د) وزن بیت چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>														

	<p>در شعر زیر، وزن مصراع مشخص شده را بنویسید. «می‌تراؤد مهتاب / می‌درخشد شبتاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / <u>غم این خفته چند</u> / خواب در چشم ترم می‌شکند»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۲										
	<p>نام بحیر کدامیک از ابیات زیر «رجز مربع سالم» است؟</p> <p>(الف) دریای هستی دم به دم / در چرخ و تاب و پیج و خم (ب) ای خوش منادی‌های تو، در باغ شادی‌های تو / بر جای نان شادی خورد، جانی که شد مهمان تو</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۳										
	<p>در کدام بیت اختیار «وزنی» به کار رفته است؟</p> <p>(الف) به صد جان ارزد آن رغبت که جانان / نخواهم گوید و خواهد به صد جان (ب) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست (ج) همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر / نهان کی ماند آن رازی کز او سازند محفل‌ها</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۴										
	<p>در بیت «پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند»:</p> <p>(الف) شاعر در هجای هفتم مصراع اول بیت، از کدام اختیار «زبانی» استفاده کرده است؟ (ب) وزن این بیت چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۵										
	<p>برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.</p> <p>(ناهمسان - همسان دولختی - همسان تکلختی)</p> <p>(الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / دیوار زندگی را زین‌گونه یادگاران (ب) در غم ما روزها بی‌گاه شد / روزها با سوزها همراه شد (ج) ماه فروماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۶										
	<p>کدامیک از ابیات زیر، دو برش آوایی ندارد؟ (با دو وزن خواننده نمی‌شود؟)</p> <p>(الف) از کرده‌ی خویشن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم (ب) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس / زهر هجری چشیده‌ام که مپرس</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۷										
	<p>کدامیک از موارد ستون «ب» به جملات ستون «الف» مربوط است؟ (یک مورد در ستون «ب» اضافی است)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱) مصنوع</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱) در شعر ادبیات معاصر، انتخاب وزن، متناسب با لحن ..... گفتار و زبان شعر است.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲) بیناییں</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲) گونه‌های نثر فنی و ..... در نثر ادبیات دوره‌ی معاصر جایگاهی ندارد.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳) عامیانه</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳) در نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی، زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر ..... است.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">طبیعی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	گروه ب	گروه الف	۱) مصنوع	۱) در شعر ادبیات معاصر، انتخاب وزن، متناسب با لحن ..... گفتار و زبان شعر است.	۲) بیناییں	۲) گونه‌های نثر فنی و ..... در نثر ادبیات دوره‌ی معاصر جایگاهی ندارد.	۳) عامیانه	۳) در نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی، زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر ..... است.	طبیعی		۱۹۸
گروه ب	گروه الف											
۱) مصنوع	۱) در شعر ادبیات معاصر، انتخاب وزن، متناسب با لحن ..... گفتار و زبان شعر است.											
۲) بیناییں	۲) گونه‌های نثر فنی و ..... در نثر ادبیات دوره‌ی معاصر جایگاهی ندارد.											
۳) عامیانه	۳) در نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی، زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر ..... است.											
طبیعی												

	<p>هایک از جملات زیر، مربوط به کدامیک از ویژگی‌های (زبانی - ادبی - فکری) است؟</p> <p>(الف) دشمنی با استعمار و استبداد، در نثر روزنامه‌ای عصر بیداری بسیار مورد توجه قرار گرفته است.</p> <p>(ب) در دوره‌ی معاصر، گایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.</p> <p>(ج) با انقلاب اسلامی و وقوع جنگ تحمیلی، بسیاری از واژه‌های مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت و مبارزه و مقاومت وارد زبان داستان این دوره شد.</p> <p>(د) گایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران دوره‌ی انقلاب اسلامی را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۱۹۹
	<p>کاربرد کدامیک از کلمات زیر، بیان گر توجه به «وازگان کهن» در سطح زبانی شعر عصر بیداری است؟</p> <p>۱ وصال ۲ گلخن ۳ رنگین ۴ آزادی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۰
	<p>نام یکی از آثار هایک از شخصیت‌های زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) سیدعلی موسوی گرمارودی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۱
	<p>کدامیک از جملات زیر درست <u>نیست</u>؟</p> <p>(الف) اولین کنگره‌ی نویسنده‌گان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ تشکیل شد و نیما در آن‌جا شعر «آی آدمها» را خواند.</p> <p>(ب) تصرف نیما در ماهیت شعر معاصر و ارائه‌ی ماهیتی کهن از آن، به تغییر در قالب و ویژگی‌های شاعران قدیم انجامید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۲
	<p>واژه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) در قصیده به سبک ناصرخسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید. اوج سخشن در قطعات اوست. برخی از اشعار او به صورت مناظره میان دو انسان، جاندار یا شیء است. (پروین اعتمادی - میرزاوه‌ی عشقی)</p> <p>(ب) در داستان نویسی دهه‌ی شصت، اغلب نویسنده‌گان موفق (نسل جوان - پیش‌کسوتان) هستند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۳
	<p>کتاب «دستور زبان عشق» اثر کیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۴
	<p>در سال‌های مشروطه، ..... مجله‌ی «بهار» را که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، منتشر کرد.</p> <p>۱ سیداشرف‌الدین گیلانی ۲ ملک‌الشعراء محمدتقی بهار ۳ میرزا یوسف خان اعتمادی آشتیانی ۴ میرزا محمدصادق امیری فراهانی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۵
	<p>عبارت «او از پیشگامان نثر جدید فارسی است، او در نثر ساده و عامیانه، نقش مؤثری داشت. «امثال و حکم» یکی از آثار اوست، چه کسی را معرفی می‌کند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۶
	<p>برای بیت زیر از «سید اشرف‌الدین گیلانی»، یک ویژگی زبانی بنویسید.</p> <p>«غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ماه ۱۴۰۰</p>	۲۰۷

<p>۲۰۸</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>ابیات زیر سروده‌ی «فرخی بزدی» است. دو ویژگی ادبی آن را بنویسید.   «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی   تا مگر به دست آزم، دامن وصالش را / می‌دوم به پای سر در قفای آزادی»</p>
<p>۲۰۹</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>ابیات زیر سروده‌ی «پروین اعتصامی» است، به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید.   «محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: (ای دوست، این پیراهن است افسار نیست)   گفت: «از بهر غرامت، جامه‌ات بیرون کنم / گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»   (الف) به این شیوه‌ی گفت‌وگو میان دو انسان ..... می‌گویند.   (ب) مصراج «گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»» به چه موضوعی تأکید می‌کند؟</p>
<p>۲۱۰</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.   «به کردار افسانه از هر کسی / شنیدم همی داستانت بسی   به تنها یکی گور بریان کنی / هوا را به شمشیر گریان کنی   برهنه چو تیغ تو بیند عقاب / نیارد به نجیر کردن شتاب   نشان کمند تو دارد هژیر / ز بیم سنان تو خون بارد ابر»   (الف) شاعر در بیان کدام‌یک از ویژگی‌های رستم زیاده‌روی کرده است?   (ب) با توجه به این توصیف، مناسب‌ترین آرایه برای تصویرآفرینی در حمامه ..... است.</p>
<p>۲۱۱</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>متن زیر از «سید محمدعلی جمالزاده» است؛ به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید.   «دیگران نیز فرصت نداده مانند قحطی‌زدگان به جان غاز افتادند و در یک چشم به هم زدن، چنان کلکش را کنندند که گوبی هرگز غازی قدم به عالم وجود ننهاده بود! در همان بحبوحه‌ی بخور بخور، صدای تلفن بلند شد، بیرون جستم و فوراً برگشته رو به آقای استادی گفتم: «وزیر داخله پای تلفن است» یارو حساب کار خود را کرده، بدون آن‌که سر سوزنی خود را از تک و تا بیندازد، دل به دریا زده و به دنبال من از اتاق بیرون آمد.»   (الف) یک عبارت کنایی از متن ذکر نمایید.   (ب) در جای خالی عبارت زیر، کلمه‌ی مناسب بنویسید.   «جمالزاده» در داستان بیشتر از این‌که به محتوا توجه داشته باشد به سبک نویسنده‌ی و کاربرد کلمات ..... و مداخل در نثر توجه داشت.   (ج) واژه‌ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.   از آثار دیگر جمالزاده می‌توان به (تلخ و شیرین - سه تار) اشاره کرد.</p>
<p>۲۱۲</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>در عبارت زیر، قسمت مشخص شده، چه آرایه‌ای را پدید می‌آورد؟   «اصرارهای من که پوی <u>التماس</u> می‌داد، عاقبت شما را متقادع کرد.»</p>
<p>۲۱۳</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>با توجه به بیت: «قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن / موج جزو بدن آب روان می‌باشد»:   (الف) عبارت زیر درست است یا <u>نادرست</u>؟   «بیدل» در مصراج «دوم»، «جدایی‌نایذیری موج از آب را معادل و تأییدی برای مفهوم جدایی‌نایذیری زنجیر از عاشق مجنون (دیوانه) بیان کرده است.   (ب) نام آرایه‌ی مناسب بیت با توجه به توضیح قسمت الف چیست?   (ج) این آرایه بر پایه‌ی ..... است.</p>
<p>۲۱۴</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>چگونه به وجود آرایه‌ی «حسن تعییل» در بیت زیر پی بردۀ‌اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است).   «به سرو گفت کسی میوه‌ای نمی‌آری؟ / جواب داد که آزادگان تهی دست‌اند»</p>

	<p>در بیت: «اگر سنت اوست نوآوری، / نگاهی هم از نو به سنت کنیم»: (الف) واژه‌ی «از نو» آرایه‌ی ..... پدید آورده است. (ب) دو معنای این واژه را با توجه به بیت بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۱۵
	<p>برای هریک از ابیات زیر، کدام آرایه‌ی داخل کمانک <u>نادرست</u> است؟ (الف) باران هم بر جای عرق می‌چکد از ابر / پیداست که از دست کریم تو حیا کرد (مراعات نظیر - حسن تعلیل - جناس) (ب) از صدای سخن عشق ندیدم خوش‌تر / یادگاری که در این گندب دوار بماند (حس‌آمیزی - ایهام تناسب - تشخیص) (ج) بی‌مهر رخت روز نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (لف و نشر - تضاد - ایهام) (د) چشم عاشق نتوان دوخت که معاشق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید (استعاره - اسلوب معادله - اغراق)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۱۶
	<p>آرایه‌ی مشترک ابیات زیر چه نام دارد؟ (الف) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران (ب) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است / میان ما و رسیدن هزار فرسنگ است</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۱۷
	<p>در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر / برواند زین جرگه هشیارها»: (الف) کدام واژه، آرایه‌ی «ایهام تناسب» پدید آورده است? (ب) این واژه با کدام کلمه در بیت، «تناسب» دارد?</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۱۸
	<p>در شعر زیر، آرایه‌ی «تضمین» به کار رفته است. یک دلیل برای آن ذکر نمایید. مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی / که بتان فرو گذارند اساس خودنمایی شده انتظارم از حد، چه شود ز در درآیی / «ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدای چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۱۹
	<p>نوع هریک از «لف و نشرهای زیر را بنویسید. (الف) از عفو و خشم تو دو نمونه است روز و شب / وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم (ب) روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می‌ریزد آن زر می‌زند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۲۰
	<p>هریک از آرایه‌های «تضاد» و «متناقض‌نما» برای کدام‌یک از نمونه‌های زیر مناسب است? (الف) سخن در میان دو دشمن چنان گویی که اگر دوست گردد، شرمزده نباشی. (ب) ما در عصر احتمال به سر می‌بریم / در عصر شک و شاید / در عصر قاطعیت تردید / عصر جدید / عصری که هیچ اصلی / جز اصل احتمال، یقینی نیست.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۲۱
	<p>در بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است» هر دو آرایه‌ی ..... وجود دارد.</p> <p style="text-align: center;">۲ مراجعات‌نظیر - لف و نشر</p> <p style="text-align: center;">۳ مراجعات‌نظیر - تلمیح</p> <p style="text-align: center;">۴ مراجعات‌نظیر - تضمین</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۲۲

<p>۲۲۳</p> 	<p>بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن‌شناس نه ای جان من خطا این‌جاست» را:</p> <p>الف) تقطیع هجایی کنید ب) نشانه‌های هجایی آنرا بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید. د) در رکن پایانی مصراع دوم، کدام اختیار شاعری وزنی، به کار رفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۴</p> 	<p>با ذکر دو دلیل ثابت کنید شعر زیر در قالب «نیمایی» سرووده شده است.</p> <p>«تو را من چشم در راهم، شباهنگام / که می‌گیرند در شاخ تلاجن، سایه‌ها زنگ سیاهی / وز آن دل خستگان راست، اندوهی فراهم / تو را من چشم در راهم ...»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۵</p> 	<p>بیت «دریای هستی دم به دم / در چرخ و تاب و پیچ و خم» در بحر ..... سرووده شده است.</p> <p>هزج مرتع سالم ۱ رجز مربع سالم ۲ رجز مسدس محذوف ۳</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۶</p> 	<p>با توجه به بیت: «کیسه هنوز فربه است، با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر، کیسه رسد به لاغری»</p> <p>الف) در چندمین رکن مصراع دوم به جای ( ) - ( ) «مفاعلن»، ( ) - ( ) «مفتعلن» آمده است؟ ب) نام این اختیار شاعری وزنی چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۷</p> 	<p>در کدامیک از واژگان بیت زیر، مصوّت بلند «ی» همواره کوتاه تلفظ می‌شود؟</p> <p>بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۸</p> 	<p>در کدامیک از ابیات زیر، هر سه اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند) به کار رفته است؟</p> <p>الف) سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز / ور روی بگردانی، در دامنت آویزد ب) پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا از این دیگر شود او با خبر</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۲۹</p> 	<p>پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما (همسان دولختی - همسان) ب) درد عشقی کشیده‌ام که میرس / زهر هجری چشیده‌ام که میرس (ناهمسان - همسان) ج) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی / به پیام آشنایی، بنوازد آشنا را (همسان دولختی - ناهمسان)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۳۰</p> 	<p>برای بیت: «از گرده‌ی خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم» کدامیک از وزن‌ها، <u>نادرست</u> است؟</p> <p>الف) مفعول مفاعلن مفاعیلن ب) مستفعل فاعلان مستفعل ج) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>
<p>۲۳۱</p> 	<p>وزن کدامیک از ابیات زیر، با بیت: «چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است» متفاوت است؟</p> <p>الف) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است ب) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم / دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>

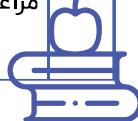
	<p>هایی از موارد زیر مربوط به کدام ویژگی (زبانی - ادبی - فکری) شعر «ادبیات دوره‌ی معاصر تا انقلاب اسلامی» است؟</p> <p>الف) جمله‌بندی‌های ساده در شعر معاصر کاملاً چشم‌گیر است.</p> <p>ب) مدح و ذم و هجو در شعر این دوره بسیار کم است.</p> <p>ج) گرایش به «نماد» در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۲
	<p>کدامیک از جملات زیر درست و کدامیک <u>نادرست</u> است؟</p> <p>الف) در دهه‌ی نخست انقلاب، دوری از سبک‌های جدید داستان دیده می‌شود.</p> <p>ب) روح عرفان و حماسه در شعر دوره‌ی بازگشت و بیداری آشکار است.</p> <p>ج) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره‌ی انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است.</p> <p>د) کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» در حوزه‌ی نمایشنامه‌نویسی نثر دوره‌ی مشروطه است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۳
	<p>کدامیک از موارد زیر، از عوامل «کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره‌ی بیداری» <u>نیست</u>؟</p> <p>الف) اغلب شاعران صرفاً به شکل و ظاهر، گرایش داشتند.</p> <p>ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند.</p> <p>ج) شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند، به شتاب شعر بسرابیند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۴
	<p>تکریم شهید و فرهنگ شهادت با تکیه بر ..... می و تاریخی یکی از درون‌مایه‌های شعر در دوره‌ی انقلاب اسلامی است.</p> <p>۱ داستان‌های ۱ سروده‌های ۲ اسطوره‌های ۳ روایت‌های ۴</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۵
	<p>کدامیک از موارد زیر درست است؟</p> <p>الف) «همسایه‌ها» نوشته‌ی «هوشتنگ گلشیری»</p> <p>ب) «دهکده‌ی پر ملال» نوشته‌ی «امین فقیری»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۶
	<p>واژه‌ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) صبای کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی است. از آثار او می‌توان به (منشآت - خداوندانه) اشاره کرد.</p> <p>ب) نثر فارسی تحت تأثیر آثاری که در دوره‌ی بیداری از زبان‌های اروپایی ترجمه می‌شد، به (تکلف - سادگی) گرایید.</p> <p>ج) نیما یوشیج در (ققنوس - افسانه) تغییراتی در اصول و ضوابط شعر سنتی ایجاد کرد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۷
	<p>متن زیر، کدام اثر ادبی را معرفی می‌کند؟</p> <p>«این کتاب دربرگیرنده‌ی داستان «زری و یوسف» و اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم است. «سیمین دانشور»، با این اثر به اوج نویسنده‌ی خود رسید.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	۲۳۸

	<p>هریک از عبارات گروه الف به کدامیک از شخصیت‌های گروه ب مرتبط است؟ (در گروه ب یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ب</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">الف</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 10px; vertical-align: top;">ادیب‌الممالک فراهانی</td><td style="padding: 10px; vertical-align: top;">۱- او از شاعران شاخص عصر بیداری است و تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.</td></tr> <tr> <td style="padding: 10px; vertical-align: top;">علی مؤذنی</td><td style="padding: 10px; vertical-align: top;">۲- او از جمله نویسنده‌گان معروف عصر انقلاب است که در عرصه‌ی داستان کوتاه، داستان بلند، رمان، نمایشنامه و فیلم‌نامه قلم می‌زند. وی در حوزه‌ی ادبیات دفاع مقدس نیز رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد. «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.</td></tr> <tr> <td style="padding: 10px; vertical-align: top;">فرخی یزدی</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>	ب	الف	ادیب‌الممالک فراهانی	۱- او از شاعران شاخص عصر بیداری است و تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.	علی مؤذنی	۲- او از جمله نویسنده‌گان معروف عصر انقلاب است که در عرصه‌ی داستان کوتاه، داستان بلند، رمان، نمایشنامه و فیلم‌نامه قلم می‌زند. وی در حوزه‌ی ادبیات دفاع مقدس نیز رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد. «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.	فرخی یزدی		۲۳۹
ب	الف									
ادیب‌الممالک فراهانی	۱- او از شاعران شاخص عصر بیداری است و تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.									
علی مؤذنی	۲- او از جمله نویسنده‌گان معروف عصر انقلاب است که در عرصه‌ی داستان کوتاه، داستان بلند، رمان، نمایشنامه و فیلم‌نامه قلم می‌زند. وی در حوزه‌ی ادبیات دفاع مقدس نیز رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد. «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.									
فرخی یزدی										
	<p>دو مورد از ویژگی‌های متن زیر از «جمالزاده» را بنویسید. «گفتم ای بابا، خدا را خوش نمی‌آید. این بدختها سال آرگار یک بار برایشان چنین پایی می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب غاز بخورند و ساعت‌شماری می‌کنند. چطور است از منزل یکی از دوستان و آشنايان یک دست دیگر ظرف و لوازم عاریه بگیریم؟»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۴۰								
	<p>متن زیر از «علی اکبر دهخدا» است، دو ویژگی «زبانی» آن را بیان کنید. «ننه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی رودهات ببره، چهقدر حرف میزندی؟! حوصلم سر رفت! آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۴۱								
	<p>در سروده‌ی زیر کدام آرایه به کار <u>نرفته است</u>؟ «رود می‌نامد / جسد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌تراود ز لم قصه‌ی سرد / لم افسرده در این تنگ غروب»</p> <p style="text-align: center;">۱ استعاره‌ی مکنیه ۲ حس‌آمیزی ۳ متناقض‌نما ۴ جناس</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۴۲								
	<p>شعر زیر سروده‌ی «نیما یوشیج» است. یک ویژگی برای آن ذکر نمایید. «در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره‌ی سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه‌ی گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور ...»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۴۳								
	<p>با توجه به متن زیر: «وقتی بچه‌هایی که می‌افتادند، خوابیده به سمت خاکریز نشانه می‌رفتند و آخرین رمک‌هایشان را در آخرین فشنگ‌هایشان می‌ریختند و شلیک می‌کردند. جایز نبود که من همچنان بی‌حرکت بمانم و فقط دنبال شما بگردم. آن قسمت خاکریز را که بیشتر آتش به پا می‌کرد، نشانه رفتم و یک خشاب فشنگم را درست در همان نقطه‌ی آتش، خالی کردم و با خاموش شدن آن آتش که تیربار به نظر می‌آمد، نیرو گرفتم ...» «سید مهدی شجاعی» (الف) دو ویژگی «زبانی» برای این متن بنویسید. ب) نویسنده، این متن را در چه قالبی نوشته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۴۴								

	<p>با توجه به شعر زیر از «قیصر امینپور» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«سرا پا اگر زرد و پژمرده‌ایم / ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم چو گکدان خالی لب پنجره / پر از خاطرات ترک خوردده‌ایم اگر داغ دل بود، ما دیده‌ایم / اگر خون دل بود، ما خوردده‌ایم اگر دل دلیل است، آورده‌ایم / اگر داغ شرط است، ما برده‌ایم»</p> <p>(الف) یک مورد از ویژگی‌های «فکری» این سروده را بیان کنید. (ب) مفهوم کنایی مصراع «اگر خون دل بود، ما خوردده‌ایم» چیست؟</p>	۲۴۵
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>در سروده‌ی «با من بیا به خیابان / تا بشنوی-بوی-زمستانی که در باغ رخنه کرده است»:</p> <p>(الف) آرایه‌ی قسمت مشخص شده چه نام دارد؟ (ب) دلیل خود را برای وجود این آرایه بنویسید.</p>	۲۴۶
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>در بیت «خانه زندان است و تنها بی‌ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست»:</p> <p>(الف) در کدام واژه، آرایه‌ی «ایهام» به کار رفته است? (ب) معانی مختلف این واژه را بنویسید.</p>	۲۴۷
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>با توجه به ابیات:</p> <p>۱- از صدای سخن عشق ندیم خوش‌تر / یادگاری که در این گند دووار بماند ۲- دل چو غافل شد ز حق، فرمان‌پذیر تن بود / می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب‌آلوده را</p> <p>(الف) در کدام بیت آرایه‌ی «اسلوب معادله» وجود دارد؟ (ب) چگونه به وجود این آرایه در بیت پی برده‌اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است)</p>	۲۴۸
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>در بیت: «روی خوبت آبی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما»</p> <p>(الف) کدام واژه، آرایه‌ی «ایهام تناسب» را به وجود آورده است? (ب) این واژه با کدام کلمه در بیت، «تناسب» برقرار کرده است?</p>	۲۴۹
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>با ذکر دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه‌ی «متناقض‌نما» به کار رفته است.</p> <p>«می‌خورم جام غمی هر دم به شادی رخت / خرم آن‌کس کاو بدین غم شادمانی می‌کند»</p>	۲۵۰
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>در بیت «افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت»</p> <p>(الف) نوع این «لف و نشر» را بنویسید.</p>	۲۵۱
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>با توجه به بیت زیر:</p> <p>«نرگس همی رکوع کند در میان باغ / زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی»</p> <p>(الف) شاعر چه دلیلی برای «رکوع گل نرگس» بیان کرده است? (ب) این آرایه و هنر شاعرانه چه نام دارد؟</p>	۲۵۲
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	
	<p>برای هریک از ابیات زیر، آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می‌کشی (تلمیح - حسن تعلیل) (ب) من مسلمانم، / قبله‌ای یک گل سرخ / جانمازم چشم‌م، مهرم نور / دشت سجاده‌ی من (متناقض‌نما - مراعات‌نظیر)</p>	۲۵۳
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰	

	<p>در هریک از بیت‌های گروه الف کدام آرایه‌ی ادبی گروه ب به کار رفته است؟ (در ستون ب یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه ب</th><th>گروه الف</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تضاد</td><td>۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توانم، آزادم»</td></tr> <tr> <td>تضمين</td><td>۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت / هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم</td></tr> <tr> <td>اسلوب معادله</td><td>۳) برنه چو تیغ تو بیند عقاب / نیارد به نخجیر کردن شتاب</td></tr> <tr> <td>لف و نثر</td><td>۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را</td></tr> <tr> <td>اغراق</td><td></td></tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	تضاد	۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توانم، آزادم»	تضمين	۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت / هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم	اسلوب معادله	۳) برنه چو تیغ تو بیند عقاب / نیارد به نخجیر کردن شتاب	لف و نثر	۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را	اغراق		۲۵۴
گروه ب	گروه الف													
تضاد	۱) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توانم، آزادم»													
تضمين	۲) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت / هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم													
اسلوب معادله	۳) برنه چو تیغ تو بیند عقاب / نیارد به نخجیر کردن شتاب													
لف و نثر	۴) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را													
اغراق														
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>نام «قالب» هریک از اشعار زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) «می‌تراود مهتاب / می‌درخشند شب‌تاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفته‌ی چند / خواب در چشم ترم می‌شکند»</p> <p>(ب) هر لحظه به شکلی بت عیار برآمد / دل برد و نهان شد هر دم به لباسی دگر آن یار برآمد / گه پیر و جوان شد</p>	۲۵۵												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>بیت: «باد باد آن‌که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمیده‌ی ما شاد نکرد» را در نظر بگیرید.</p> <p>(الف) تقطیع هجایی کنید.</p> <p>(ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید.</p> <p>(ج) وزن بیت را بنویسید.</p>	۲۵۶												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>نام بحر کدامیک از ابیات زیر، «رمل مثمن سالم» است؟</p> <p>(الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر او گمارد / هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت برندارد</p> <p>(ب) شیرمردی باید این ره را شگرف / زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف</p>	۲۵۷												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>در کدام رکن از بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نهایی جان من خطاین جاست» اختیار شاعری «ابدال» به کار رفته است؟</p>	۲۵۸												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>برای بیت: «دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت» کدام وزن ترجیح ندارد؟</p> <p>(الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (ب) مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستف</p>	۲۵۹												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>در کدامیک از واژگان بیت زیر، مصوّت بلند «ی»، <u>همواره کوتاه</u> است؟</p> <p>«به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید / من این زیبا زمین را آزمودم میهن ای میهن!»</p>	۲۶۰												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>در بیت «در دام فتقاده آهوبی چند / محکم شده دست و پای در بند»:</p> <p>(الف) چرا مصوّت بلند / و / در کلمه‌ی «آهوبی» کوتاه تلفظ شده است؟</p> <p>(ب) شاعر در واژه‌ی «آهوبی» از کدام اختیاری شاعری داخل کمانک مقابل، استفاده کرده است؟ (وزنی - زبانی)</p> <p>(ج) چند هجای کشیده (بدون توجه به اختیارات شاعری) در بیت وجود دارد؟</p>	۲۶۱												
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p>	۳۳												

	<p>برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.</p> <p>(ناهمسان - همسان یک پایه‌ای - همسان دولختی)</p> <p>الف) بی‌تو در کلبه‌ی گدایی خویش / رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌رس</p> <p>ب) گفتی به غم‌بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم</p> <p>ج) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری / کز آن جانب که او باشد، صبا عنبرفشن آید</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۲
	<p>کدامیک از ابیات زیر، دو برش آوایی دارد (با دو وزن خوانده می‌شود)؟</p> <p>الف) ماه فرو ماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد</p> <p>ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوام آرزوست.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۳
	<p>هریک از جملات زیر، مربوط به کدامیک از ویژگی‌های (زبانی - ادبی - فکری) است؟</p> <p>الف) در دهه‌ی هشتاد شاهد داستان‌نویسی (مینی‌مال) و مدرن‌نویسی هستیم.</p> <p>ب) موضوع شعر در ادبیات معاصر، محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۴
	<p>کدامیک از عبارت‌های زیر بیان‌گر ویژگی «سطح ادبی» سبک نثر دوره‌ی بیداری است؟</p> <p>الف) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان است.</p> <p>ب) بسیاری از نثرهای دوره‌ی بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفس از خرافات می‌پردازد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۵
	<p>کدامیک از ویژگی‌های زیر، «وجه اشتراک» سطح زبانی شعر «دوره‌ی بازگشت و بیداری» و «دوره‌ی معاصر تا انقلاب اسلامی» است؟</p> <p>الف) کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیبات زبانی در شعر</p> <p>ب) آشنایی‌زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیبات بدیع</p> <p>ج) سادگی و روانی زبان شعر</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۶
	<p>در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویسید.</p> <p>الف) اندیشه‌ی حاکم بر داستان‌های دهه‌ی اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و در مرحله‌ی بعد، ..... است.</p> <p>ب) در شعر سنتی دوره‌ی انقلاب اسلامی تقلید از سبک عراقی و ..... و تمایل به آن‌ها زیاد است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۷
	<p>در بیت زیر از «ملک الشّعراي بهار»، کاربرد واژه‌ی مشخص شده، جزء کدام سطح از سبک شعر در «دوره‌ی بازگشت و بیداری» است؟</p> <p>« بشکن در دوزخ و برون ریز / <u>بادافره</u> کفر کافری چند »</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۸
	<p>در متن زیر، یک واژه‌ی <u>نادرست</u> به کار رفته است، درست آن را بنویسید.</p> <p>«عرصه‌ی هنر «عارف قزوینی» تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت. او مضامین طنز و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰</p>	۲۶۹

	<p>کدامیک از موارد ستون ب به جملات ستون الف مربوط است. (یک مورد در ستون ب اضافی است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه ب</th><th>گروه الف</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>رمان‌نویسی</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	رمان‌نویسی						۲۷۰
گروه ب	گروه الف									
رمان‌نویسی										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰									
	یک اثر از «مهدی اخوان ثالث» نام ببرید.	۲۷۱								
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰									
	نشر پرستاب و بریده بریده ..... را با عنوان «نشر تلگرافی» یاد می‌کنند.	۲۷۲								
	۱ اسماعیل فصیح ۲ جلال آلمحمد ۳ محمود دولت‌آبادی ۴ هوشنگ گلشیری									
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰									
	کدامیک از جملات زیر، درست است؟	۲۷۳								
	(الف) شاعران جریان «سمبولیسم اجتماعی» یا «شعر نو حماسی» بیشتر به مسائل سیاسی، اجتماعی، مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند.									
	(ب) «سید محمدعلی جمالزاده» را با مجموعه‌ی داستان «تلخ و شیرین» آغازگر داستان‌نویسی فارسی به شیوه‌ی نوین می‌دانند.									
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰									
	واژه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.	۲۷۴								
	(الف) اولین کسی‌که در ایران به نوشتن نمایشنامه‌ی فارسی پرداخت، (میرزا آقا تبریزی - میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل) بوده است.									
	(ب) اولین رمان اجتماعی را «مرتضی مشقق کاظمی» در سال ۱۳۵۱ با نام (شمس و طgra - تهران مخوف) منتشر کرد.									
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادمه ۱۴۰۰									
	با توجه به متن زیر، عبارت‌های آمده، مربوط به کدام «ویژگی نثر دوره‌ی انقلاب اسلامی» است؟	۲۷۵								
	«آفتاب، چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستستان را بر چشم‌های درشتستان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید، دست دیگرтан را هم به هنگام صحبت کردن تکان می‌دادید، با یک سال و نیم پیش فرق زیادی نکرده بودید. جز ریش‌هایتان که پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره‌تان که آفتاب خورده‌تر و تیره‌تر. لباس نظامی به تنستان بازنشده بود، شکلی‌تر از همیشه که کت و شلوار می‌پوشیدید.»									
	(الف) ساده‌نویسی که در دوره‌های پیش شروع شده بود، در این دوره نیز ادامه یافت.									
	(ب) گرایش به برخی قالب‌های دیگر مانند خاطره، قطعه‌ی ادبی، سفرنامه، شرح حال رایج شد.									
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹									
	سروده‌ی زیر از «سهراب سپهری» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۲۷۶								
	«قایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب / که در آن هیچ‌کسی نیست که در بیشهی عشق / قهرمانان را بیدار کند.»									
	(الف) وزن مصراع «قایقی خواهم ساخت» چیست؟									
	(ب) در کدام قسمت شعر «حذف همزه» صورت گرفته است؟ (ذکر یک مورد کافی است)									
	چ) برای این قالب شعری، یک ویژگی بنویسید.									
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹									

<p>کدام آرایه در بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» دیده نمی‌شود؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۱ تشبیه ۲ حس‌آمیزی ۳ کنایه ۴ مراعات‌نظیر</p>	<p>۲۷۷</p>
<p>متن زیر از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«چه آن بزرگ مرد از آن یکه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. یعنی پسر سرآشپز قائم مقام بود و در اثنای کار و شغل، خویش را دارای رتبه و مقام صدارت نمود. دوست و دشمن او را از نواحی دهر شمردند و کارهای امین نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که همه در یک دو سال صورت گرفت، گواه و دلیل بزرگی مرد است.»</p> <p>(الف) دو ویژگی «زبانی» برای متن بنویسید.</p> <p>(ب) نویسنده متن کیست؟</p> <p>(ج) این کتاب مربوط به کدام «حوزه‌ی ادبی» در نظرنويسي دوران بیداری است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۷۸</p>	
<p>با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی»، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«یاس مثل عطر پاک نیست است / یاس استنشاق معصومیت است یاس را آبینه‌ها رو کرده‌اند / یاس را بیغمبران بو کرده‌اند یاس بوی حوض کوثر می‌دهد / عطر اخلاق پیغمبر می‌دهد»</p> <p>(الف) یک ویژگی فکری آن را بنویسید.</p> <p>(ب) دو ویژگی «ادبی» بیت اول چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۷۹</p>	
<p>در بیت: «روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می‌ریزد آن زَر می‌زند»</p> <p>(الف) «لف اول» کدام کلمه است؟</p> <p>(ب) «نشر دوم» را بنویسید.</p> <p>(ج) این نوع «لف و نشر» چه نام دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۸۰</p>	
<p>ثبت کنید در بیت زیر، آرایه‌ی «متناقض‌نما» به کار رفته است؟</p> <p>«چیست این سقف بلند ساده‌ی بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۸۱</p>	
<p>با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«خمیده پشت از آن گشتنده پیران جهان‌دیده / که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را»</p> <p>(ب) دلیل خود را برای انتخاب این آرایه بیان کنید?</p> <p>(الف) نام آرایه‌ی بیت را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۸۲</p>	
<p>در هریک از بیت‌های زیر، قسمت‌های مشخص شده کدام آرایه‌ی «معنوی» را به وجود آورده است؟</p> <p>(الف) سپهبد پرستنده را گفت گرم / سخن‌های شیرین به آواز نرم</p> <p>(ب) اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم</p> <p>(ج) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۲۸۳</p>	
<p>در بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه‌ی ادبی به کار نزفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	<p>۱ مراعات نظیر ۲ متناقض‌نما ۳ اسلوب معادله ۴ حسن تعلیل</p>	<p>۲۸۴</p>

	<p>با توجه به دو بیت زیر:</p> <p>«بر لب کوه جنون خنده‌ی شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه‌ی فرهاد شکفت سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش»</p> <p>(الف) کدام بیت، آرایه‌ی «اسلوب معادله» دارد؟</p> <p>(ب) چگونه به آرایه‌ی «اسلوب معادله» در این بیت، پی برده‌اید؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۸۵												
	<p>در کدام گزینه، واژه‌ی «مهر»، آرایه‌ی «ایهام تناسب» دارد؟</p> <p>(الف) من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفایی / عهد نابستن از آن بِه، که بندی و نپایی</p> <p>(ب) بی‌مهر رخت روز مرا نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است</p> <p>(ج) پرستش به مستی است در کیش مهر / بروون‌اند زین جرگه هشیارها</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۸۶												
	<p>در عبارت «دربیش بی‌معرفت نیارامد تا فقرش به کفر انجامد» «کاد الْقَفْرُ أَن يَكُونُ كُفْرًا»:</p> <p>(الف) کدام قسمت، آرایه‌ی «تضمين» دارد؟</p> <p>(ب) ارتباط آنرا با قسمت‌های ديگر متن، مشخص نمایید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۸۷												
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">تضاد</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱) آین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نهادند</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">تلمیح</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">لف و نشر</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از ناز کی آزار رساند بدنش را</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">متناقض‌نمای</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴) هنع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">اغراق</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	تضاد	۱) آین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نهادند	تلمیح	۲) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام	لف و نشر	۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از ناز کی آزار رساند بدنش را	متناقض‌نمای	۴) هنع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم	اغراق		۲۸۸
گروه ب	گروه الف													
تضاد	۱) آین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نهادند													
تلمیح	۲) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام													
لف و نشر	۳) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را / از ناز کی آزار رساند بدنش را													
متناقض‌نمای	۴) هنع مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم													
اغراق														
	<p>اختیار وزنی بیت: «یاد باد آن‌که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمیده‌ی ما شاد نکرد» را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۸۹												
	<p>با توجه به شعر زیر به پرسش‌های پاسخ دهید.</p> <p>«نَفَسَمْ را پِرِ پِرِواز از تَوْسَت / بِه دَمَاوَنْد تَوْ سُوْگَنْد، كَه گَر بَگَشایِند / بَنَدْم از بَنَد، بَبِينَدْ كَه / آواز از تَوْسَت / هَمَه اجزایم با مهِرِ تو آمیخته است / هَمَه ذَرَاتِم با جَان تو آمیخته باد!»</p> <p>(الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟</p> <p>(ب) یک هجای «کشیده» در مصراع «همه ذرایتم با جان تو آمیخته باد!» پیدا کنید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۹۰												
	<p>بیت: «دَسْتَمْ نَدَاد قَوْت رَفْتَن به پِيشِ دَوْسَت / چَنْدِي به پَايِ رَفْتَم و چَنْدِي به سَرِ شَدَم»</p> <p>(الف) تقطیع هجایی نیست.</p> <p>(ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید.</p> <p>(ج) وزن بیت را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹</p>	۲۹۱												

۲۹۲	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>وزن بیت: «دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند» چیست؟</p> <p>الف) مفعول مفاعلن مفاعilen</p> <p>ب) مفاعلن فعلان مفاعلن فعلن</p>
۲۹۳	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>اختیار «وزنی» مشترک در دو مصراع بیت زیر را بنویسید.</p> <p>«آمد سوی کعبه سینه پرچوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش»</p>
۲۹۴	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>صوت بلند / (ی) / در کدامیک از کلمات زیر، کوتاه <u>نیست</u>؟</p> <p>۱ عامیانه ۲ ایثار ۳ قیامت ۴ گیاه</p>
۲۹۵	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>تقطیع بین کمانک، با کدام «اختیار زبانی» مطابقت دارد؟ درخت دوستی: ( ) --- ( ) --- ( )</p>
۲۹۶	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟</p> <p>«تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت»</p> <p>الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف</p> <p>ب) مفعول مفاعلن مفاعilen فعالون</p>
۲۹۷	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن های داخل کمانک را انتخاب کنید.</p> <p>(ناهمسان - همسان یک پایه ای - همسان دولختی)</p> <p>الف) من نمی گویم زیان کن یا به فکر سود باش / ای ز فرصت بی خبر در هر چه هستی، زود باش</p> <p>ب) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی / چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی</p> <p>ج) هر چه داری اگر به عشق دهی / کافرم گر جوی زیان بینی</p>
۲۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>کدامیک از ابیات زیر، با بیت: «بنمای رخ که باع و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» هم وزن است؟</p> <p>الف) آب زنید راه را هین که نگار می رسد / مژده دهید باع را بوی بهار می رسد</p> <p>ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی</p>
۲۹۹	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>کدامیک از موارد زیر، جزء ویژگی های «سطح زبانی شعر معاصر» است؟</p> <p>۱ لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است.</p> <p>۲ صور خیال جدید و نو هستند.</p> <p>۳ موضوع شعر محدود نیست و تنوع دارد.</p> <p>۴ لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.</p>
۳۰۰	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹	<p>کدامیک از عبارت های زیر <u>نادرست</u> است؟</p> <p>الف) توجه به قالب های «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملک الشّعراي بهار» و «اديب الممالک فراهانی» بيش تر است.</p> <p>ب) از نظر موسيقی و عروض، گروه «سنت گرا» بسيار پايind به سنت های ادبی بودند.</p> <p>ج) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.</p>

	یکی از مضامین «نثر» دوره‌ی انقلاب اسلامی را بنویسید.	۳۰۱										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>کدامیک از واژه‌های داخل کمانک درست است؟</p> <p>(الف) شاعران در دوره‌ی بیداری به انعکاس خواستها و علایق (شخصی خود - توده‌ی مردم) پرداختند.</p> <p>(ب) در نثر دوره‌ی بیداری، واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نآشنا (کمتر - بیشتر) می‌شود.</p> <p>(ج) معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی (زمینی - آسمانی) است.</p> <p>(د) باستان‌گرایی و علاقه‌ی فراوان به استفاده از واژه‌های (کهن - نو) در زبان شعر دوره‌ی انقلاب اسلامی، محسوس است.</p>	۳۰۲										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>هریک از آثار در ستون الف به کدامیک از پدیدآورندگان آن در ستون ب مربوط است. (یک مورد در ستون ب اضافی است)</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>گروه ب</th> <th>گروه الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جلال آلمحمد</td> <td>(۱) زمستان</td> </tr> <tr> <td>قائم مقام فراهانی</td> <td>(۲) مدیر مدرسه</td> </tr> <tr> <td>مهدي اخوان ثالث</td> <td>(۳) منشآت</td> </tr> <tr> <td>حمید سبزواری</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	گروه ب	گروه الف	جلال آلمحمد	(۱) زمستان	قائم مقام فراهانی	(۲) مدیر مدرسه	مهدي اخوان ثالث	(۳) منشآت	حمید سبزواری		۳۰۳
گروه ب	گروه الف											
جلال آلمحمد	(۱) زمستان											
قائم مقام فراهانی	(۲) مدیر مدرسه											
مهدي اخوان ثالث	(۳) منشآت											
حمید سبزواری												
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.</p> <p>(الف) «جمالزاده» را با مجموعه‌ی داستان «یکی بود، یکی نبود» آغازگر ..... فارسی به شیوه‌ی نوین می‌دانند.</p> <p>(ب) جریان «نوگرایی» شعری نیما با سرایش ..... در سال ۱۳۱۶ ثبت شد.</p>	۳۰۴										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی کدامیک از شاعران زیر، مانع از آن می‌شود که در ردیف «شاعران آزادی خواه مشروطه» قرار گیرد؟</p> <p>۱ عارف قزوینی ۲ فرخی یزدی ۳ ایرج میزا ۴ میرزاده‌ی عشقی</p>	۳۰۵										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>متن زیر در مورد چه کسی است؟</p> <p>«او از پیشگامان نثر جدید فارسی است و با روزنامه‌ی «صوراسرافیل» همکاری داشت و مجموعه‌ی نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می‌شد.»</p>	۳۰۶										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>کدامیک از عبارت‌های زیر درست است؟</p> <p>(الف) شاعران دوره‌ی بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سنتی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.</p> <p>(ب) شاعران دوره‌ی معاصر به سبب فقر فرهنگی جامعه و سنتی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.</p>	۳۰۷										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۹											
	<p>وزن بیت زیر از تکرار چهار بار ..... پدید آمده است.</p> <p>«به پایان آمد این دفتر، حکایت همچنان باقی است / به صد دفتر نشاید گفت حسب الحال مشتاقی»</p>	۳۰۸										
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹											

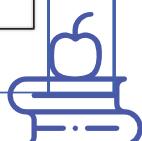
<p>کدامیک از عبارت‌های زیر ویژگی «ادبی» و کدامیک ویژگی «زبانی» شعر «ادبیات معاصر» است؟</p> <p>الف) لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است.</p> <p>ب) صور خیال جدید و نو هستند و نکرار تصاویر شاعران دوره قبل نیستند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۰۹</p>
<p>شعر زیر از مجموعه‌ی «زمستان» سروده‌ی «اخوان ثالث» است؛ دو ویژگی شعری این شاعر را بنویسید.</p> <p>«سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گربیان است / وگر دست محبت سوی کس یازی، به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۰</p>
<p>دو ویژگی سطح «فکری» ابیات زیر را بنویسید.</p> <p>«از مُلک ادب حکم‌گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند و هزاران همه رفتند»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۱</p>
<p>برای هریک از ابیات زیر یک آرایه‌ی ادبی بنویسید.</p> <p>الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را ب) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۲</p>
<p>چگونه به آرایه‌ی «حس‌آمیزی» در بیت زیر پی می‌برید؟</p> <p>«بر لب کوه جنون خنده‌ی شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه‌ی فرهاد شکفت»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۳</p>
<p>آرایه‌ی مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) بی‌مهر رخت روز مرا نور نمانده است / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (اسلوب معادله - ایهام) ب) گواه رهرو آن باشد که سرداش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا (تلمیح - تشبيه)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۴</p>
<p>با ذکر یک دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه‌ی «متناقض‌نما» به کار رفته است.</p> <p>«ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۵</p>
<p>با توجه به <u>قسمت مشخص شده</u> در شعر زیر، به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید.</p> <p>«و به آنان گفتم / هر که در حافظه‌ی چوب ببیند با غی / صورت‌ش در وزش بیشه‌ی شور ابدی خواهد ماند / هر که با مرغ هوا دوست شود / خوابش آرامترین خواب‌جهان خواهد بود»</p> <p>ب) یک هجای کشیده بباید و بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۶</p>
<p>نام «بحر» بیت زیر را بنویسید.</p> <p>«روزگار است این‌که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۷</p>
<p>وزن بیت: «درد عشقی کشیده‌ام که مپرس / زهر هجری چشیده‌ام که مپرس» چیست؟</p> <p>ب) مفتعلن فاعلاتُ فرع</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	<p>۳۱۸</p>

	<p>در بیت: «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه ای جان من خطا این جاست» اختیار وزنی «ابدال» در کدام قسمت آن به کار رفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۱۹
	<p>واژه‌ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک (خراسانی، هندی) نزدیک است.</p> <p>(ب) مخاطب شعر در ادبیات معاصر (روشن‌فکران، عامه مردم) هستند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۰
	<p>متن زیر از کتاب «چرند و پرند» نوشته‌ی «دهخدا» در دوره «بیداری» است؛ دو ویژگی «زبانی» آن را بنویسید.</p> <p>«باری، چه در دسر بدhem؟ آنقدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۱
	<p>موضوع منظومه‌ی «حیدر بابایه سلام»، سروده‌ی «استاد شهریار» چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۲
	<p>در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.</p> <p>(الف) بیت زیر نمونه‌ای از اشعار ..... سید اشرف‌الدین گیلانی «نسیم شمال» است.</p> <p>«غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم»</p> <p>(ب) در عصر «مشروعه» بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های ..... بود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۳
	<p>با توجه به سروده‌ی زیر از «سلمان هراتی»، شاعر انقلاب اسلامی، به پرسش‌های مربوط به آن پاسخ دهید.</p> <p>۱- «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آبینه‌دار من و تو»</p> <p>۲- «این فصل، فصل من و توست، فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو»</p> <p>(الف) دو ویژگی «ادبی» بیت «یک» را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۴
	<p>دو ویژگی شعر «ققنوس»، سروده‌ی «نیما یوشیج» را از نظر «قالب» بنویسید.</p> <p>«ققنوس، مرغ خوش‌خوان، آوازه‌ی جهان / آواره ماند از وزش بادهای سرد / بر شاخ خیزان / بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان / او ناله‌های گمشده ترکیب می‌کند.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۵
	<p>با توجه به متن زیر از «سید محمدعلی جمالزاده» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«شب عید نوروز بود و موقع ترفعی رتبه، در اداره با هم قطارها قرار و مدار گذاشته بودیم که هرسک اول ترفعی رتبه یافت، به عنوان ولیمه کباب غاز صحیحی بدهد؛ زد و ترفعی رتبه به اسم من در آمد. عیالم گفت: «تنها همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را خط بکش و بگذار سماق بمکند.»</p> <p>(الف) یک ویژگی مهم «سبک نویسنده‌ی جمالزاده» را در این عبارت بنویسید.</p> <p>(ب) یک «کنایه» از متن بالا بیابید و مفهوم آن را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۶
	<p>یک ویژگی «فکری» شعر «عارف قزوینی» را در ابیات زیر بنویسید.</p> <p>«ناله‌ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است»</p> <p>«جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدَر آن جامعه که ننگ تن و کم از کفن است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۷

	<p>در کدامیک از ابیات زیر آرایه‌ی «تضاد» وجود دارد؟</p> <p>(الف) فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی / اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را (ب) این‌که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (ج) ما با توایم و با تو نه ایم؛ اینست بوالعجب / در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم (د) چیست این سقف بلند ساده‌ی بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۸												
	<p>در بیت: «روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما»</p> <p>(الف) کدام واژه، آرایه‌ی «ایهام تناسب» به وجود می‌آورد؟ (ب) دو معنی این واژه را بنویسید. (ج) این واژه با کدامیک از کلمات بیت «تناسب» دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۲۹												
	<p>با توجه به ابیات زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱- منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم ۲- روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می‌ریزد آن رَر می‌زند (الف) در کدام بیت «لف و نشر نامرتب» (مشوش) به کار رفته است? (ب) در چه صورتی «لف و نشر نامرتب» (مشوش) ایجاد می‌شود؟ (ج) به غیر از «لف و نشر» چه آرایه‌ی مشترکی در این دو بیت به کار رفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۰												
	<p>کدامیک از عبارت‌های زیر درست و کدام <u>نادرست</u> است؟</p> <p>(الف) در بیت: حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توأم، آزادم» آرایه‌ی «تضمين» وجود دارد. (ب) آرایه‌ی بیت: «سر من مست جمالت، دل من خام خیالت / گهر دیده نثار کف دریای تو دارد» «متناقض‌نما» است. (ج) در شعر: «می‌شناسمت / چشم‌های تو می‌بین آفتاب صبح سبز باغ‌هاست / می‌شناسمت» آرایه‌ی «اغراق» وجود دارد. (د) بیت: «نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را» آرایه‌ی «تلمیح» ندارد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۱												
	<p>بیت زیر به چه داستانی «تلمیح» دارد؟</p> <p>«گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۲												
	<p>در هریک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (قسمت «ب» یک مورد اضافه است).</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ایهام</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">اغراق</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲) اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">متناقض‌نما</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">تضمين</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی‌آرد</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">لف و نشر</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	ایهام	۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است	اغراق	۲) اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم	متناقض‌نما	۳) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد	تضمين	۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی‌آرد	لف و نشر		۳۳۳
ب	الف													
ایهام	۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است													
اغراق	۲) اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم													
متناقض‌نما	۳) دل و کشورت جمع و معمور باد / ز ملکت پراکندگی دور باد													
تضمين	۴) آن فرومایه هزار من سنگ بردارد و طاقت یک حرف نمی‌آرد													
لف و نشر														

	<p>برای بیت زیر کدام وزن، «ترجیح» دارد؟</p> <p>«دل نیست کوتور که چو برخاست نشیند / از گوشی بامی که پریدیم، پریدیم»</p> <p>الف) مفعولٌ مفاعیلٌ مفاعیلٌ فعالون ب) مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعل</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۴
	<p>با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«یاد باد آن‌که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمیده‌ی ما شاد نکرد»</p> <p>الف) اختیار «زبانی» مصراع اول را مشخص کنید. ب) در رکن اول بیت، کدام اختیار «وزنی» به کار رفته است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۵
	<p>اختیار «وزنی» بیت: «سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه / ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست» را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۶
	<p>کدام‌یک از کلمات «تک‌هجایی» زیر، ممکن است در صورت اضافه شدن به کلمه‌ی دیگری «کوتاه» شود؟</p> <p>دو ۱ سو ۲ جو ۳ مو ۴</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۷
	<p>بیت: «به حسن خُلق و وفا کس به یار ما نرسد / تو را در این سخن انکار کار ما نرسد»</p> <p>الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن این بیت را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۸
	<p>برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید.</p> <p>(همسان یک‌پایه‌ای - ناهمسان - همسان دولختی)</p> <p>الف) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی‌کند ب) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری / کز آن جانب که او باشد، صبا عنرفشان آید ج) در دام فتاده آهوبی چند / محکم شده دست و پای در بند</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۳۹
	<p>یکی از درون‌مایه‌های شاخص «شعر عصر بیداری» را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۴۰
	<p>در جاهای خالی واژگان مناسب بنویسید.</p> <p>الف) نگرش شاعران و نویسندهان در شعر مشروطه، از کلی نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و ..... تغییر پیدا کرد. ب) «نشر فارسی» حتی پیشتر از «شعر فارسی» در دوره بیداری، قید و بندهای نثر ..... را کنار می‌گذارد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۴۱
	<p>کدام‌یک از واژه‌های داخل کمانک درست است؟</p> <p>الف) از بارزترین شاخه‌های زبان شعر عصر بیداری (садگی، پیچیدگی) است. ب) از شاخه‌های ارزنده‌ای که در نثر عصر بیداری چشم‌نواز است، (طنز سیاسی - اجتماعی، طنز اخلاقی) است. ج) شاعری که با استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعر می‌سرود (ادیب‌الممالک فراهانی، عارف قزوینی) بود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p>	۳۴۲

	<p>هایک از آثار در ستون «الف» به کدام یک از پدیدآورندگان آن در ستون «ب» مربوط است. (یک مورد در ستون «ب» اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ب</th><th>الف</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جلال آل احمد</td><td>۱) مدار صفر درجه</td></tr> <tr> <td>اسماعیل فضیح</td><td>۲) خسی در میقات</td></tr> <tr> <td>احمد محمود</td><td></td></tr> </tbody> </table>	ب	الف	جلال آل احمد	۱) مدار صفر درجه	اسماعیل فضیح	۲) خسی در میقات	احمد محمود		۳۴۳
ب	الف									
جلال آل احمد	۱) مدار صفر درجه									
اسماعیل فضیح	۲) خسی در میقات									
احمد محمود										
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p> <p>متن زیر چه کسی را معرفی می‌کند؟ نام پدرش یوسف اعتصام‌الملک آشتیانی است. اوج سخن او در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه «انوری» و «سنایی» توجه دارد. برخی از اشعارش به صورت «مناظره» میان دو انسان، جاندار یا شئ است او به مضامین اخلاقی، پند و اندرز هم توجه دارد.</p>	۳۴۴								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p> <p>کدامیک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری مؤثر نبود؟</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی ☐ تأسیس مدرسه دارالفنون ☐ کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین ☐ عدم توجه روشن‌فکران به شعر و شاعری 	۳۴۵								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p> <p>کدامیک از جمله‌های زیر درست است؟ الف) «فتحعلی‌خان صبای کاشانی»، پرچمدار بازگشت ادبی است. ب) «میرزاده عشقی» پرچمدار بازگشت ادبی است.</p>	۳۴۶								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p> <p>یک اثر از «ملک‌الشعرای بهار» نام ببرید.</p>	۳۴۷								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۹۹</p> <p>«نام بحر» بیت زیر را بنویسید. در خود نمی‌بینم که من بی او توانم ساختن / یا دل توانم یک زمان از کار او پرداختن»</p>	۳۴۸								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p> <p>شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی‌های این نوع شعر را بنویسید. پروانه و شمع و گل شبی آشفتند / در طرف چمن وز جور و جفای دهر با هم گفتند / بسیار سخن</p>	۳۴۹								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p> <p>در کدامیک از بیت‌های زیر «آرایه‌ی اسلوب معادله» آمده است؟ برای تشخیص خود دلیل بیاورید. الف) ابر از آن پیدا شود کز رشك خورشید رخش / آستین بر رخ نهد با دامن تر آفتاب ب) فکر شنبه تلخ دارد جمعه‌ی اطفال را / عشرت امروز بی‌اندیشه‌ی فردا خوش است</p>	۳۵۰								
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>									

	<p>شاعر در بیت «غنچه و گل، اشک بلبل گر نمی‌کردند پاک / آستین آن چرا خونین شد و دامان آن» چه آرایه‌ای را در شعر خلق کرده است؟ در مورد تشخیص خود بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۱
	<p>در بیت «رنگین سخنان در سخن خویش نهانند / از نکهت خود نیست به هر حال جدا گل» چه آرایه‌ای به کار رفته است؟ بخشی را که آرایه در آن قرار دارد، مشخص کنید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۲
	<p>پس از تعیین پایه‌های آوابی، «وزن» مصراع اول را بنویسید. «در چه هنگامی بگویم من؟ یک نفر در آب دارد می‌کند بیهوده جان قربان؟»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۳
	<p>هریک از ویژگی‌های زیر، مربوط به کدامیک از قلمروهای سه‌گانه «شعر انقلاب اسلامی» است؟</p> <p>(الف) آشنایی‌زدایی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه. (ب) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۴
	<p>در سطح فکری شعر دوره‌ی انقلاب، وضعیت حماسه و عرفان چگونه است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۵
	<p>متن زیر از داستان «سانتماریا» سیدمه‌هدی شجاعی را از نظر ویژگی‌های داستان‌های بعد از انقلاب اسلامی در قلمرو فکری بررسی کنید.</p> <p>«درست در همان لحظه، شما «یا مهدی» غریبانه‌ای گفتید و تفنگ از دستتان افتاد و من نفهمیدم چرا. ولی بی‌اختیار پیش دویدم تا تفنگ را بردارم و به دستتان بدهم. مثل گاهی که در کلاس، قلمی، کاغذی از دستتان می‌افتد و ما بی‌اختیار خم می‌شدیم تا آن را به شما بدهیم. ایستاده بودید ولی تفنگ را نگرفتید. به دستتان نگاه کردم. دیدم که از مچتان خون می‌ریزد، تفنگ را با دست چپ از من گرفتید و همه را گفتید که بروند و بازگشتید به حال اولتان، انگار نه انگار که یک دست از دست داده‌اید.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۶
	<p>نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) طوفان در پرانترز (ب) جعفرخان از فرنگ برگشته</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۷
	<p>موضوع کلی هر کدام از آثار زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) تلخ و شیرین (ب) سووشون</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۸
	<p>دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر زیر را بنویسید.</p> <p>«با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جای سپردمی / در باغ می‌ماند ای دوست، گل یادگار من و تو دیروز در غربت باغ، من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت، آینه‌دار من و تو» (سلمان هراتی)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۵۹
	<p>آرایه قسمت‌های مشخص شده‌ی بیت‌های زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) چنین گفت پیغمبر راستگوی / زگهواره تا گور دانش‌بجوی (ب) خال مشکین که بدان عارض گندمگون است / سر آن دانه که شد رهزن آدم... با اوست</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۰

	<p>بیت زیر دارای دو وزن است، هر دو وزن آن را بنویسید. لاف از سخن چون دُر توان زد / آن خشت بود که پُر توان زد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۱
	<p>علت کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره‌ی بیداری چیست؟ (دو مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۲
	<p>به چه علت تحقیقات ادبی و تاریخی در دوره‌ی مشروطه جاذبه‌ای نداشت؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۳
	<p>با توجه به متن زیر از «جلال آلمحمد» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«آخر چرا تصادف کردی؟ ...» مثل این‌که سوال را از او کردم، اما وقتی دیدم نمی‌تواند حرف بزند، خودم را به عنوان او دم چک گرفتم؛ «آخر چرا؟» به چنان عتابی و خطابی این‌ها را می‌گفتم که چشمم به دکتر کشیک افتاد.</p> <p>«مرده‌شورتون ببره، ساعت چهار تا حالا از تن این مرد خون میره، حیفتوں نیومد؟...»، دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند. برگشتم. پدرش بود. با همان هیکل و همان قیافه. نیمه‌ی همان سیب اما سوخته‌تر و پلاسیده‌تر ... و تازه داشت گل از گلم می‌شکفت که شنیدم؛ - آقا کی باشند؟ این را همان دکتر کشیک گفت که من باز سوار شدم: «مرا می‌گید آقا؟ من هیشکی. یک آقا مدیر کوفتی. این هم معلمم. نواله‌ی تاریخ تشریح شما...» که یک مرتبه عقل هی زد که «پسر خفه شو!» و خفه شدم. دلم می‌خواست یک کلمه‌ی دیگر بگوید. یک کنایه بزند، یک لبخند، کوچک‌ترین نیش ... .</p> <p>(الف) توصیف جزئی رفتار و خصوصیات افراد از ویژگی‌های داستان جلال آلمحمد است، نمونه‌ای از آن را در متن بیابید و بنویسید.</p> <p>(ب) معانی کنایه‌های زیر را بنویسید.</p> <p>۱- گل از گلم می‌شکفت ۲- خودم را دم چک گرفتم</p> <p>(ج) یکی از ویژگی‌های سبکی نویسنده به کارگیری «حذف فعل است». یک مورد در متن بالا پیدا کنید و بنویسید.</p> <p>(د) دو مورد از ویژگی‌های شاخص نثر دوره‌ی معاصر تا انقلاب اسلامی را در متن بالا بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۴
	<p>سروده‌ی زیر از «پروین اعتصامی» را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱- محتسب مستی به ره دید و گربیانش گرفت / مست گفت: «ای دوست، این پیراهن است افسار نیست» ۲- گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی» / گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست» ۳- گفت: «می باید تو را تا خانه‌ی قاضی برم» / گفت: «رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست» ۴- گفت: «نzedیک است والی را سرای، آن جا شویم» / گفت: «والی از کجا در خانه‌ی خمار نیست؟» ۵- گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» / گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست»</p> <p>(الف) شاعر در گفتگوی بین «محتسب» و «مست» از کدام شیوه‌ی شعری استفاده کرده است؟</p> <p>(ب) دو مورد «ویژگی زبانی» را در بیت چهارم بیابید و بنویسید.</p> <p>(ج) محتوای شعر پروین را از نظر فضای کلی (سطح فکری) بررسی کنید. (سه مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۵
	<p>با توجه به «ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر:</p> <p>«ز شور عشق، دل خویش چون سبک سازیم / نمک جدا به چه تدبیر از این کباب کنیم»</p> <p>(الف) واژه‌ی «شور» در این بیت به معنی ..... است و معنی دیگر آن «.....» است.</p> <p>(ب) در معنایی که مورد نظر نیست، واژه‌ی شور با «.....» تناسب دارد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۶
	<p>در شعر زیر، کدام واژه دارای ایهام است؟ معانی آن را بنویسید.</p> <p>ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او شغاد، آن نابرادر بود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۷

	<p>کدام آرایه‌ی ادبی، مناسب‌ترین ابزار برای تصویرآفرینی در حماسه است؟ این آرایه را در بیت زیر بیابید.</p> <p>چو بوسید پیکان سرانگشت اوی / گذر بر مهره‌ی پشت اوی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۸												
	<p>در ابیات زیر، بخش‌هایی را که نشان‌دهنده‌ی آرایه‌های «تضاد» و «تناقض» است، مشخص کنید و برای تشخیص هر مورد دلیل بیاورید.</p> <p>(الف) تأمل کنان در خطا و صواب / به از ژاژخایان حاضر جواب (ب) چشم دل باز کن که جان بینی / و آن‌چه نادیدنی است آن بینی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۶۹												
	<p>نوع «لف و نشر» را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>(الف) گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار / هر چه بدانی مگوی، هر چه توانی مکن (ب) ذکر رخ و زلف تو دلم را / وردی است که صبح و شام دارد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۰												
	<p>آرایه‌های شاخص هر بیت را از کمانک مقابله آن بیابید و بنویسید.</p> <p>(الف) ز دیوارها خشت و از بام سنگ / به کوی اندون تیغ و تیر و خندگ (اغراق - مراعات نظیر) (ب) باز آی که در غم تو ما را / چشمی و هزار چشم‌هه آب است (مراعات نظیر - اغراق)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۱												
	<p>در هریک از بیتهای گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (قسمت ب یک مورد اضافه است).</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">ب</th> <th style="padding: 5px;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">۱- تلمیح</td> <td style="padding: 5px;">الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۲- لف و نشر</td> <td style="padding: 5px;">ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ / منم که شهرهی شهرم به عشق ورزیدن</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۳- تناقض</td> <td style="padding: 5px;">ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شند / شرمی از مظلمه‌ی خون سیاوشش باد</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۴- مراعات نظیر</td> <td style="padding: 5px;">د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری / تا قبله‌گاه مومن و ترسا کنم تو را</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۵- تضمن</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	ب	الف	۱- تلمیح	الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها	۲- لف و نشر	ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ / منم که شهرهی شهرم به عشق ورزیدن	۳- تناقض	ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شند / شرمی از مظلمه‌ی خون سیاوشش باد	۴- مراعات نظیر	د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری / تا قبله‌گاه مومن و ترسا کنم تو را	۵- تضمن		۳۷۲
ب	الف													
۱- تلمیح	الف) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها													
۲- لف و نشر	ب) به شهر عشق منم شهریار چون حافظ / منم که شهرهی شهرم به عشق ورزیدن													
۳- تناقض	ج) شاه ترکان سخن مدعیان می‌شند / شرمی از مظلمه‌ی خون سیاوشش باد													
۴- مراعات نظیر	د) مستانه کاش در حرم و دیر بگذری / تا قبله‌گاه مومن و ترسا کنم تو را													
۵- تضمن														
	<p>پس از تقطیع هجایی بیت زیر «دو اختیار وزنی» به کار رفته در آن را پیدا کنید و بنویسید.</p> <p>«به که ز بهر سخن برنگشاید زبان / گر نتواند که مرد سخن به پایان برد»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۳												
	<p>با توجه به بیت «اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را»</p> <p>(الف) اختیار «حذف همزه» در کدام هجای بیت صورت گرفته است? (ب) «تغییر کمیت مصوت‌ها» را در هجاهای بیت مشخص کنید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۴												
	<p>وزن بیت زیر در کدام گزینه درست آمده است؟</p> <p>«ما نصیحت به جای خود کردیم / روزگاری در این به سر بردم»</p> <p style="text-align: right;">۱ فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ۲ فاعلاتن مفاعلن فعالن ۳ مستفعلن فاعلُ مستفعلن ۴ مستفعلن مفاعلن مستفعلن</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۵												

	<p>برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟</p> <p>«تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف از ما نیست که از دیده چه ها رفت»</p> <p>ب) مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ فعال</p> <p>الف) مفعولٌ مفاعیلٌ مفاعیلٌ فعلون</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۶										
	<p>مشخص کنید وزن کدام مصراح «همسان» و کدام «ناهمسان» است؟</p> <p>ب) عاقبت گرگزاده گرگ شود</p> <p>الف) هرگز کسی به خوبی، چون یار ما نباشد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۷										
	<p>جاهاي خالي را با واژه‌ي مناسب كامل کنيد.</p> <p>الف) گرایش شاعران دوره‌ي بیداري به قالب‌های کم‌کاربرد مانند: مستزاد و چهارپاره، زمینه را برای ظهور ..... فراهم کرد.</p> <p>ب) در نثر دوره‌ي بیداري عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها ..... می‌یابد.</p> <p>ج) نثر دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجددخواهی و آزادی طلبی و با هدف ..... گسترش یافت.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۸										
	<p>درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) بسیاری از نثرهای دوره‌ی بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می‌پردازد.</p> <p>ب) در سطح ادبی نثر دوره‌ی بیداری، صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان و خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.</p> <p>ج) از بارزترین ویژگی‌های ادبیات دوره‌ی بیداری توجه به تعلیم و تربیت جدید بوده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۷۹										
	<p>نام آثار در ستون «الف» را به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">ب</th> <th style="text-align: center;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">۱- مهدی اخوان ثالث</td> <td style="text-align: center;">الف) مدار صفر درجه</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۲- احمد محمود</td> <td style="text-align: center;">ب) ضیافت</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۳- سیدعلی موسوی گرمارودی</td> <td style="text-align: center;">ج) آخر شاهنامه</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۴- سید مهدی شجاعی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	ب	الف	۱- مهدی اخوان ثالث	الف) مدار صفر درجه	۲- احمد محمود	ب) ضیافت	۳- سیدعلی موسوی گرمارودی	ج) آخر شاهنامه	۴- سید مهدی شجاعی		۳۸۰
ب	الف											
۱- مهدی اخوان ثالث	الف) مدار صفر درجه											
۲- احمد محمود	ب) ضیافت											
۳- سیدعلی موسوی گرمارودی	ج) آخر شاهنامه											
۴- سید مهدی شجاعی												
	<p>شهریار از کدام شاعر غزل‌سرای نامی ایران، تأثیر فراوان پذیرفته است؟</p> <p>۱ سعدی ۲ حافظ ۳ خواجهی کرمانی ۴ مولوی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۸۱										
	<p>کدام مورد از آثار محمدتقی بهار (ملک‌الشعراء) <u>نیست</u>؟</p> <p>۱ تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران ۲ سبک‌شناسی</p> <p>۳ سرگذشت حاجی بابای اصفهانی ۴ تاریخ تطور نظام فارسی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۸۲										
	<p>چرا ادبیات دوره‌ی بیداری به ویژه شعر زبان محاوره را برگزید؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۹</p>	۳۸۳										

	<p>با توجه به متن «فردای آن روز به خاطرمن آمد که دیروز یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی، یعنی آقای استادی مصطفی‌خان، به دست چلاق شده‌ی خودم از خانه بیرون انداخته‌ام، ولی چون تیری که از شست رفته باز نمی‌گردد، یک بار دیگر به کلام بلند پایه‌ی «از ماست که بر ماست» ایمان آوردم و پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم.» «داستان کباب غاز، محمدعلی جمالزاده»</p> <p>(الف) یک «کنایه» در متن بیابید و معنی آن را بنویسید. (ب) آرایه‌ی «تضمین» را در متن پیدا کنید و بنویسید. (ج) بین واژه‌های «دست» و «شست» چه آرایه‌ای وجود دارد؟ (د) دو مورد از واژگی‌های زبانی نثر جمالزاده را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۴										
	<p>با توجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱- چون گشت زمین ز جور گدون / سرد و سیه و خموش و آوند ۲- بنواخت ز خشم بر فلک مشت / آن مشت تویی تو ای دماوند ۳- تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضماد کردن ۴- شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته می‌پسند</p> <p>(الف) دو مورد از واژگی زبانی سروده‌ی بالا را بیابید و بنویسید. (ب) شعر بالا از «محمدتقی بهار» است، «سطح فکری» آن را بررسی کنید. «دو مورد» (ج) آرایه‌ی شاخص بیت سوم چیست؟ در مورد آن بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۵										
	<p>با توجه به بیت «خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده / که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را»</p> <p>(الف) شاعر چه دلیلی برای «خمیدگی پشت پیران» بیان کرده است؟ (ب) این هنر شاعرانه سبب پیدایش کدام آرایه‌ی معنوی، در بیت شده است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۶										
	<p>آرایه‌های «اسلوب معادله» و «حسن‌آمیزی» را در ابیات زیر بیابید و دلیل تشخیص خود را برای هر مورد بنویسید.</p> <p>(الف) آسمان فریبی آبی رنگ شد. (ب) سرکشان را فکند تیغ مكافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۷										
	<p>در بیت «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم»</p> <p>(الف) در کدام واژه آرایه‌ی «ایهام تناسب» به کار رفته است؟ (ب) واژه‌ی موردنظر با کدام کلمه «تناسب» دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۸										
	<p>در بیت «نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر» کلمه‌ی «نگران» ایهام دارد، معانی مختلف آن را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۸۹										
	<p>در هریک از بیت‌های گروه الف کدام آرایه ادبی گروه ب به کار رفته است؟ «قسمت ب یک مورد اضافه است.»</p> <table border="1" data-bbox="279 1607 1416 1900"> <thead> <tr> <th data-bbox="279 1607 453 1649">ب</th> <th data-bbox="453 1607 1416 1649">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="279 1649 453 1733">۱- اغراق</td> <td data-bbox="453 1649 1416 1733"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 1733 453 1818">۲- حسن تعلیل</td> <td data-bbox="453 1733 1416 1818"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 1818 453 1900">۳- تلمیح</td> <td data-bbox="453 1818 1416 1900"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="279 1900 453 1900">۴- مراعات نظری</td> <td data-bbox="453 1900 1416 1900"></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	ب	الف	۱- اغراق		۲- حسن تعلیل		۳- تلمیح		۴- مراعات نظری		۳۹۰
ب	الف											
۱- اغراق												
۲- حسن تعلیل												
۳- تلمیح												
۴- مراعات نظری												

	<p>در کدامیک از ابیات آرایه‌ی «تناقض» و در کدام، آرایه‌ی «تضاد» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید.</p> <p>(الف) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم (ب) شادی ندارد آن‌که ندارد به دل غمی / آنرا که نیست عالم غم، نیست عالمی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۱			
	<p>در بیت «اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم»</p> <p>(الف) «آف دوم» و «نشر اول» را نشان دهید. (ب) نوع «لف و نشر» را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۲			
	<p>آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح و تضمین» را در بیت‌های زیر مشخص کنید.</p> <p>(الف) به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل / گوییا در چمن لاله و ریحان بودم (ب) درویش بی‌معرفت نیارامد تا فقرش به کفر انجامد؛ کاذ الفقیر آن یکون کُفرًا (ج) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید / مگر مساحت رنج مرا حساب کنید</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۳			
	<p>کدام مصراع زیر «ناهمسان» است؟</p> <p>(الف) کی شعر ثر انگیزد خاطر که حزین باشد (ب) آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۴			
	<p>با توجه به بیت «کیسه هنوز فربه است، با تو از آن قوى دلم / چاره چه خاقانی اگر، کیسه رسد به لاغری»</p> <p>(الف) در کدام رکن بیت اختیار وزنی صورت گرفته است؟ نوع آن چیست? (ب) کاربرد این قابلیت، تنها در چه وزن‌هایی رخ می‌دهد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۵			
	<p>نام بحر حاصل از تکرار وزن زیر را به طور کامل بنویسید.</p> <p>فاعلان، فاعلان، فاعلن</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۶			
	<p>با توجه به بیت «آب آتش‌فروز، عشق آمد / آتش آب‌سوز عشق آمد» پایه‌های آوای، نشانه‌های هجایی و وزن شعر را در جدول زیر قرار دهید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">پایه‌های آوای</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">نشانه‌های هجایی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">وزن شعر</td> </tr> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	پایه‌های آوای	نشانه‌های هجایی	وزن شعر	۳۹۷
پایه‌های آوای					
نشانه‌های هجایی					
وزن شعر					
	<p>کدام گزینه با مصروع «از در درآمدی و من از خود به در شدم» هم‌وزن است؟</p> <p>۱ آن یار کزو خانه‌ی ما جای پری بود ۲ ای بی‌خبر بکوش که صاحب خبر شوی ۳ مگر تو روی بپوشی و فتنه باز نشانی ۴ در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۸			
	<p>در تقطیع نمونه‌های زیر، برای هر مورد کدام اختیار شاعری استفاده شده است؟ نوع اختیار را بنویسید.</p> <p>(الف) جادویی «— ل —» (ب) بهانه «ل —»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۳۹۹			

	<p>واژه‌ی «دلارام» را یک بار بدون حرف همze و یک بار با حذف همze، تقطیع هجایی کنید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۰										
	<p>در شعر سنتی دوره‌ی انقلاب اسلامی، تقليید و تمایل به کدام سبک‌های شعری زیاد است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۱										
	<p>دو مورد از ویژگی‌های «فکری» شعر انقلاب اسلامی را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۲										
	<p>جهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.</p> <p>(الف) شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی ..... پاییند بودند.</p> <p>(ب) شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی بزدی و ..... بودند.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۳										
	<p>همه‌ی گزینه‌ها «سطح زبانی» نثر دوره‌ی بیداری را نشان می‌دهد، به جز گزینه ..... .</p> <p>۱ نثر دوره ساده و قابل فهم است.</p> <p>۲ بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد شد.</p> <p>۳ واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود.</p> <p>۴ لغات و اصطلاحات دینی و عرفانی در نثر وارد می‌شود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۴										
	<p>در شعر «ملک الشعراي بهار» و «اديبالممالک فراهانی» توجه به چه قالب‌هایی بيشتر بوده است؟</p> <p>۱ قصيدة و مثنوي ۲ مستزاد و چهارپاره ۳ قصيدة و غزل ۴ مثنوي و غزل</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۵										
	<p>نام پدیدآورندگان آثار را در ستون الف به آثار در ستون ب وصل کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است).</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">الف</th> <th style="padding: 5px;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">الف) سیدعلی موسوی گرمارودی</td> <td style="padding: 5px;">۱- آگه بابا بمیره</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ب) جلال آل احمد</td> <td style="padding: 5px;">۲- تلخ و شیرین</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ج) محمدرضا سرشار</td> <td style="padding: 5px;">۳- گوشواره‌ی عرش</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">۴- خسی در میقات</td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	الف	ب	الف) سیدعلی موسوی گرمارودی	۱- آگه بابا بمیره	ب) جلال آل احمد	۲- تلخ و شیرین	ج) محمدرضا سرشار	۳- گوشواره‌ی عرش		۴- خسی در میقات	۴۰۶
الف	ب											
الف) سیدعلی موسوی گرمارودی	۱- آگه بابا بمیره											
ب) جلال آل احمد	۲- تلخ و شیرین											
ج) محمدرضا سرشار	۳- گوشواره‌ی عرش											
	۴- خسی در میقات											
	<p>درست یا نادرست بودن سؤال‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) شعر انتقادی «ای قلم» سروده‌ی عارف قزوینی است؟ درست / نادرست</p> <p>(ب) پروین اعتصامی، قصيدة را به سبک منوچهری به روانی و لطافت شعر سعدی می‌سرود. درست / نادرست</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	۴۰۷										

	<p>توضیح زیر، کدامیک از شخصیت‌های ادبی دوره بیداری را معرفی می‌کند؟</p> <p>«از معروف‌ترین نویسندهان و سیاستمداران این دوره است، قبل از او سبک نویسندهان فارسی با تکلف و تصنیع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.»</p> <p>۴۰۸</p> <p>دھخدا ۱ میرزا آقا تبریزی ۲ ادیب‌الممالک فراهانی ۳ قائم مقام فراهانی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p>	
	<p>چرا شاعران دوره‌ی بازگشت به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۹۸</p> <p>۴۰۹</p>	
	<p>با توجه به متن زیر از «چرند و پرند دھخدا» دو مورد از ویژگی‌های «فکری» نثر مشروطه را بنویسید.</p> <p>«گفتمن: بابا والله من مرده شماها زنده، شما از وکیل خیر نخواهید دید، مگر همان مشروطه‌ی خالی چطور است؟ گفتند: «برو پی کارت سواد نداری حرف نزن.»</p> <p>باری حالا بعد از دو سال سرِ حرف من افتاده‌اند، حالا تازه می‌فهمند که شأن مقتن (= قانون‌گذار) بالاتر از آن است که به قانون عمل کند. این‌ها را مردم تازه می‌فهمند من از قدیم می‌فهمیدم، چون گریه‌های مادرم را دیده بودم، برای این‌که چشم‌های مثل ازرق شامی بابام هنوز یادم بود.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p> <p>۴۱۰</p>	
	<p>متن زیر را از دیدگاه «زبانی» و «ادبی» بررسی کنید. (هر سطح یک مورد)</p> <p>«... اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بزیدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مراودات را در بسته ...» «قائم مقام فراهانی»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p> <p>۴۱۱</p>	
	<p>ویژگی‌های کلی سروده‌ی زیر از «ملک‌الشعرای بهار» شاعر دوره بیداری را بنویسید. (دو مورد)</p> <p>«من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قفس برده به باغی و دلم شاد کنید یاد از من مرغ گرفتار کنید ای مرغان / چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه / ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید گر شد از جور شما خانه موری ویران / خانه خویش مُحال است که آباد کنید کنج ویرانه زدنان شد اگر سهم بهار / شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p> <p>۴۱۲</p>	
	<p>با توجه به سروده‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم / ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم چو گلدان خالی لب پنجره / پر از خاطرات ترک خورده‌ایم اگر داغ دل بود، ما دیده‌ایم / اگر خون دل بود، ما خوردده‌ایم اگر دشنه‌ی دشمنان، گردنیم / اگر خنجر دوستان، گرده‌ایم گواهی بخواهید، اینک گواه / همین زخم‌هایی که نشمرده‌ایم دلی سریلنگ و سری سر به زیر / از این دست عمری به سر بردده‌ایم» (قیصر امین‌پور)</p> <p>(الف) قالب سروده‌ی موردنظر چیست؟</p> <p>(ب) یک مورد از ویژگی‌های «زبانی» سروده را بنویسید.</p> <p>(ج) در سطح ادبی، تقليد از سبک ..... و خراسانی در سروده‌ی بالا دیده می‌شود.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p> <p>۴۱۳</p>	
	<p>در بیت «اگر سنت اوست نوآوری / نگاهی هم از نو به سنت کنیم» واژه‌ی «از نو» ایهام دارد؛ معانی مختلف آن را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p> <p>۴۱۴</p>	

	<p>در بیت زیر کدام آرایه‌ی ادبی وجود ندارد؟</p> <p>«گرندیدی قبض و بسط عشق را / گریه‌ی مینانگر خنديدين ساغر ببين»</p> <p>۴۱۵</p>	
	<p>۴ تناقض</p> <p>۳ تشخيص</p> <p>۲ لف و نشر</p> <p>۱ تضاد</p>	
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	
	<p>آرایه‌های درست هر بیت را از کمانک مقابله آن بیابید و بنویسید.</p> <p>(الف) یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل (تلمیح - تصمین)</p> <p>(ب) چندین که بر شمردم از ماجراهی عشقت / اندوه دل نگفتم الا یک از هزاران (اسلوب معادله - اغراق)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۱۶
	<p>در بیت «پرستش به مستی است در کیش مهر / برون‌اند زین جرگه هوشیارها» واژه‌ی «مهر» در معنای «عشق و مهرورزی» پذیرفتی است و دارای آرایه‌ی ..... است؛ معنی دیگر آن با واژه‌های ..... و ..... تناسب دارد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۱۷
	<p>با توجه به بیت زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم»</p> <p>(الف) نوع «لف و نشر» را مشخص کنید.</p> <p>(ب) «لف دوم» و «نشر سوم» را بیابید و بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۱۸
	<p>آرایه‌ی «حسن تعیل» و «اسلوب معادله» را در بیتهای زیر بیابید و برای تشخیص خود در هر بیت، دلیل بیاورید.</p> <p>(الف) دل چو شد غافل ز حق، فرمان‌پذیر تن بود / می‌برد هر جا که خواهد اسب خواب‌آلوده را</p> <p>(ب) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی / هنوز می‌پرداز از شوق، چشم کوکبها</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۱۹
	<p>در بیت زیر آرایه‌ی «تناقض» را مشخص کنید و علت تشخیص خود را بنویسید.</p> <p>«عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری‌چهره عین درمان است»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۰
	<p>دو شبکه‌ی «مراعات نظیر» را در بیت زیر مشخص کنید.</p> <p>«بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت / برآید که ما خاک باشیم و خشت»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۱
	<p>در کدام گزینه «دانسته‌ی تاریخی» در آرایه‌ی «تلمیح» متفاوت است؟</p> <p>(الف) یوسف به این رها شدن از چاه دل مبند / این بار می‌برند که زندانیات کنند</p> <p>(ب) ای پریشان گوی مسکین پرده دیگر کن / پور دستان جان ز چاه نابرادر درنخواهد برد</p> <p>(ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور / ز قعر چاه برآمد به اوچ ماه رسید</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۲
	<p>در بیتهای زیر، هریک از قسمت‌های مشخص شده، کدام آرایه‌ی معنوی را به وجود آورده است؟</p> <p>(الف) چو رامین گه گهی بنواختنی چنگ / ز شادی برس آب آمدی سنگ</p> <p>(ب) بگویم تا بداند دشمن و دوست / که من مستی و مستوری ندانم</p> <p>(ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / هن ازان روز که در بند تقام، آزلدم</p> <p>(د) ما گر چه مرد تلخ شنیدن نهایم، لیک / تلخی که از زبان تو آید، شنیدنی است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۳
	<p>نام نشانه‌های هجایی این رکن عروضی «— — — — چیست؟</p>	
	<p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۴

	<p>پایه‌های آوایی و نشانه‌های هجایی بیت زیر را مشخص کنید. «سعی نظر از رویت کوته نکند هرگز / ور روی بگردانی در دامن آویزد»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۵
	<p>وزن عروضی کدام گزینه با بیت «خانه زندان است و تنهای ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست» یکسان است؟</p> <p>الف) شب‌افروزی چو مهتاب جوانی / سیه چشمی چو آب زندگانی ب) در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۶
	<p>بیت زیر در کدام «بحر عروضی» سروده شده است؟</p> <p>«بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم»</p> <p>۱ بحر هزج مسدس سالم ۲ بحر هزج مثمن محدود ۳ بحر هزج مسدس محدود</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۷
	<p>پس از <u>تقطیع هجایی</u> بیت زیر، هجاهای معادل در دو مصراع را مقایسه کنید؛ و دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت را بیابید و در مورد آن بنویسید.</p> <p>«چرخ بر هم زنم ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زبونی کشم از چرخ فلک»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۸
	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱- بیا عاشقی را رعایت کنیم / زیاران عاشق حکایت کنیم ۲- از کرده‌ی خویشن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم</p> <p>الف) مشخص کنید وزن کدام بیت «ناهمسان» است؟ ب) علت «ناهمسانی» بیت موردنظر را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۲۹
	<p>نمونه‌های زیر، به صورتی که بین دو کمانک تقطیع شده‌اند، با کدام نوع اختیار شاعری مطابقت دارد؟</p> <p>الف) نیاز من ( ) – ( ) ب) تو گفتی ( ) – ( )</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۰
	<p>در بیت «هوای حوصله‌ام تا همیشه بارانی است / که مشت سرخ من اکنون به وضع بحرانی است» چند «حذف همزه» وجود دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۱
	<p>چرا در ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی واحد شعر بیشتر «بند» است نه «بیت»؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۲

	<p>همهی گزینه‌ها «سطح ادبی» شعر انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد، بهجز گزینه‌ی ..... .</p> <p>۱ در این دوره قالب‌های سنتی مورد توجه قرار گرفت و شیوه‌ی نیمایی به ویژه در میان جوانان تا حدودی از رونق افتاد.</p> <p>۲ موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.</p> <p>۳ در سال‌های نخستین، شعر این دوره از تمثیل و نمادگرایی، کمتر بهره گرفته است.</p> <p>۴ گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۳										
	<p>یک مورد از ویژگی‌های زبانی نثر دوره‌ی بیداری را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۴										
	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) از نظر موسیقی و عروض، گروه سنت‌گرا پاییندی و التزام کمتری به سنت‌های ادبی داشتند.</p> <p>(ب) باستان‌گرایی و علاقه‌ی فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در زبان شعر دوره‌ی انقلاب اسلامی محسوس است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۵										
	<p>کدام گزینه، از جمله موضوعاتی است که در کنار تعلیم و تربیت نوین و همگانی بسیار مورد توجه نویسنده‌گان دوره‌ی بیداری قرار گرفته است؟</p> <p>۱ دشمنی با استعمار و استبداد</p> <p>۲ حقوق مدنی زنان</p> <p>۳ آزادی طلبی</p> <p>۴ تجدددخواهی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۶										
	<p>نام آثار را درستون «الف» به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱- حسن مقدم</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">الف) ملاقات در شب آفتابی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲- سیمین دانشور</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ب) مدیر مدرسه</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳- علی موزنی</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ج) آتش خاموش</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴- جلال آل احمد</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	ب	الف	۱- حسن مقدم	الف) ملاقات در شب آفتابی	۲- سیمین دانشور	ب) مدیر مدرسه	۳- علی موزنی	ج) آتش خاموش	۴- جلال آل احمد		۴۳۷
ب	الف											
۱- حسن مقدم	الف) ملاقات در شب آفتابی											
۲- سیمین دانشور	ب) مدیر مدرسه											
۳- علی موزنی	ج) آتش خاموش											
۴- جلال آل احمد												
	<p>جاهای خالی را با واژه‌ی مناسب کامل کنید.</p> <p>(الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های ..... بود.</p> <p>(ب) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ..... در سال ۱۳۱۶ ثبت شد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۸										
	<p>بیت زیر سرآغاز سروده‌ی کدام شاعر دوره‌ی بیداری است؟</p> <p>«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی»</p> <p>۱ محمدتقی بهار</p> <p>۲ عارف قزوینی</p> <p>۳ فرخی بزدی</p> <p>۴ سید اشرف‌الدین گیلانی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸</p>	۴۳۹										

	کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» از کیست و موضوع آن چیست؟	۴۴۰
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریور ۹۸	
	متن زیر از چند و پرند دهخدا را بخوانید و به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید. «باری چه درسر بدhem؟ آنقدر گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که میبیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرفها یادش رفته. تا یک فراش قرمزیوش میبیند، دلش میتپد، تا به یک ژاندارم چشممش میافتد، رنگش میپرد، هی میگوید: «امان از همنشین بد».	
	سه مورد از «ویژگی‌های زبانی» نثر دوره‌ی بیداری را بنویسید.	۴۴۱
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	دو مورد از «ویژگی‌های فکری» متن بالا را بنویسید.	۴۴۲
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	رابطه‌ی بین واژه‌های «تنگ عیشی و تمتع» چیست؟	۴۴۳
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	یک کنایه در متن بنویسید و معنی آن را بنویسید.	۴۴۴
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	دو مورد از ویژگی‌های زبانی شعر زیر از «اخوان» را بیابید و بنویسید. سلامت را نمیخواهند پاسخ گفت / سرها در گربیان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را / نگه جز پیش پا را دید نتواند / که ره تاریک و لغازان است / و گر دست محبت سوی کس یازی / به اکراه آورد دست از بغل بیرون / که سرما سخت سوزان است.	۴۴۵
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	با توجه به شعر زیر از «احمد عزیزی» به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید. یاس بوی مهریانی می‌دهد / عطر دوران جوانی می‌دهد یاس‌ها یادآور پروانه‌اند / یاس‌ها پیغمبران خانه‌اند حضرت زهرا دلش از یاس بود / دانه‌های اشکش از الماس بود داغ عطر یاس زهرا زیر ماه / می‌چکانید اشک حیدر را به چاه عشق محزون علی، یاس است و بس / چشم او یک چشم‌های الماس است و بس	
	یک تشبيه «بلیغ اسنادی» و یک تشبيه «بلیغ اضافی» را در شعر بیابید و بنویسید.	۴۴۶
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	
	دو مورد از ویژگی‌های فکری شعر را بنویسید.	۴۴۷
	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۹۸	

	<p>در همهی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... آرایه‌ی «اسلوب معادله» به کار رفته است.</p> <p>چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسرايد نیست پروا تلخکامان را ز تلخی‌های عشق / آب دریا در مذاق ماهی دریا خوش است عجب نیست برخاک اگر گل شکفت / که چندین گل‌اندام در خاک خفت بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود / پسته‌ی بی‌مغز چون لب واکند، رسوا شود</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۴۸										
	<p>در بیت: «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مرزبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه‌ی ادبی به کار <u>نرفته است؟</u></p> <p>۱) حسن تعلیل ۲) متنافق‌نما ۳) اسلوب معادله ۴) تمثیل</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۴۹										
	<p>در بیت: «چنان سایه گسترد بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی» الف) در کدام واژه آرایه‌ی «ایهام تناسب» به کار رفته است? ب) واژه‌ی موردنظر با کدام کلمه «تناسب» دارد?</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۰										
	<p>در هریک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ «قسمت «ب» یک مورد اضافه است.»</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">۱- اسلوب معادله</td> <td style="padding: 5px;">الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۲- ایهام</td> <td style="padding: 5px;">ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشاند.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۳- حسن تعلیل</td> <td style="padding: 5px;">ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">۴- حس‌آمیزی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	ب	الف	۱- اسلوب معادله	الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است	۲- ایهام	ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشاند.	۳- حسن تعلیل	ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است	۴- حس‌آمیزی		۴۵۱
ب	الف											
۱- اسلوب معادله	الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است											
۲- ایهام	ب) خداوند لباس هراس و گرسنگی را به آن‌ها چشاند.											
۳- حسن تعلیل	ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است											
۴- حس‌آمیزی												
	<p>در کدام‌یک از بیت‌های زیر، آرایه‌ی «متنافق‌نما» دیده می‌شود؟ دلیل تشخیص خود را بنویسید.</p> <p>الف) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / ازین باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی ب) شکر ایزد که به اقبال کله گوشه‌ی گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۲										
	<p>با توجه به بیت‌های زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱- دل و کشورت جمع و معمور باد! / ز ملکت پراکنده‌ی دور باد! ۲- افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت الف) نوع «لف و نشر» بیت اول را تعیین کنید. ب) در بیت دوم «لف سوم» و «نشر دوم» را بیابید و بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۳										
	<p>در بیت زیر، آرایه‌ی «تضمین» را مشخص کنید؛ حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده است؟ «خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۴										

	<p>بیت زیر، کدام آرایه‌ی ادبی را نشان می‌دهد؟ دانسته‌ی تاریخی خود را در مورد آن بنویسید.</p> <p>نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت / متحیرم چه نامم شه مُلک لافتی را</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۵
	<p>در بیت‌های زیر، هریک از قسمت‌های مشخص شده، کدام آرایه‌ی معنوی را به وجود آورده است؟</p> <p>(الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها</p> <p>(ب) سپهبد فرستنده را گفت گرم سخن‌های شبرین به آواز نرم</p> <p>(ج) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام</p> <p>(د) <u>توبی بہانه‌ی آن ابرها که می‌گریند</u> / بیا که صاف شود این هوای بارانی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۶
	<p>شعر زیر، در چه قالبی سروده شده است؟ دو مورد از ویژگی این نوع شعر را بنویسید.</p> <p>«چون درختی در صمیم سرد و بی‌ابر زمستانی هر چه برگم بود و بارم بود هر چه از فرّ بلوغ گرم تابستان و میراث بهارم بود ؟ هر چه یاد و یادگارم بود، ریخته است.»</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۷
	<p>«پایه‌های آوایی» و «وزن» یک مصراع از بیت زیر را تعیین کنید و «نام بحر» آن را بنویسید.</p> <p>به سوزی ده کلامم را روایی / کز آن گرمی کند گاشن گدایی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۸
	<p>پس از <u>تفطیع هجایی</u> و <u>تعیین وزن</u> بیت زیر، اختیارات «وزنی» به کار رفته در آن را بنویسید.</p> <p>دست در دامن مولا زد در / که علی بگذر و از ما مگذر</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۵۹
	<p>واژه‌های «که» ( ) و «نیست» (–) در کجای مصراع با کلمه‌ی «بد» (-) برابر است؟ این اختیار از کدام نوع است؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۶۰
	<p>وزن کدام بیت «ناهمسان» است. آن را مشخص کنید.</p> <p>(الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز / ور روی بگرانی، در دامنت آویزد (ب) از کرده‌ی خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۶۱
	<p>با توجه به جمله‌های زیر، مورد درست را از داخل پرانتز انتخاب کنید.</p> <p>(الف) در مصراع: «همه کارم ز خودکامی به بدنامی کشید آخر» شاعر از اختیار زبانی (بلند تلفظ کردن مصوّت کوتاه - کوتاه تلفظ کردن مصوّت بلند) استفاده کرده است.</p> <p>(ب) با توجه به علامت‌های هجایی، رکن «سوی دلم» (ل - ل -) شاعر از اختیار وزنی (قلب - ابدال) استفاده کرده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه‌دوازدهم‌خردادماه ۹۸</p>	۴۶۲

	<p>همهی گزینه‌ها «سطح ادبی» شعر ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی را نشان می‌دهد، به جز گزینه‌ی .....</p> <p>۱ علاوه بر قالب‌های سنتی، قالب نیمایی و سپید پرکاربرد است.</p> <p>۲ صور خیال، جدید و نو هستند و تکرار تصاویر شاعران دوره‌های قبل نیستند.</p> <p>۳ گرایش به نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.</p> <p>۴ معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی زمینی است.</p>	۴۶۳										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه چیست؟	۴۶۴										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	نمونه‌ای از تخیلات سرایندگان پیشین را در اشعار کدام شاعر دوره‌ی بیداری می‌تواند دید؟	۴۶۵										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	<p>بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بود؟</p> <p>۱ توجه به مردم ۲ تعلیم و تربیت جدید ۳ آزادی ۴ قانون</p>	۴۶۶										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	<p>درست یا نادرست بودن جمله‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره‌ی انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است.</p> <p>ب) اندیشه‌ی حاکم بر داستان‌های دهه‌ی اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا اجتماعی و در مرحله‌ی بعد سیاسی بود.</p>	۴۶۷										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	نام آثار را در ستون «الف» به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.).	۴۶۸										
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ب</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">الف) منظومه‌ی حیدربابا یه سلام</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۱- حسن مقدم</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ب) جعفرخان از فرنگ برگشته</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۲- قیصر امین پور</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ج) در کوچه‌ی آفتاب</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۳- محمدحسین بهجت تبریزی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">۴- موسوی گرمارودی</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	الف) منظومه‌ی حیدربابا یه سلام	۱- حسن مقدم	ب) جعفرخان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور	ج) در کوچه‌ی آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی	۴- موسوی گرمارودی		۴۶۸
ب	الف											
الف) منظومه‌ی حیدربابا یه سلام	۱- حسن مقدم											
ب) جعفرخان از فرنگ برگشته	۲- قیصر امین پور											
ج) در کوچه‌ی آفتاب	۳- محمدحسین بهجت تبریزی											
۴- موسوی گرمارودی												
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	«شعر نو تغّلی» در کدام دوره‌ی ادبیات معاصر به گستردگی جریان‌های زمان خود تبدیل شد؟	۴۶۹										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											
	<p>۱ دوره‌ی دوم ۲ دوره‌ی چهارم ۳ دوره‌ی سوم ۴ دوره‌ی اول</p>	۴۶۹										
	جاهای خالی را با واژه‌ی مناسب کامل کنید.	۴۷۰										
	<p>الف) قائم مقام فراهانی احیاکننده‌ی نثر فارسی است و «.....» مهم‌ترین اثر اوست.</p> <p>ب) در دوره‌ی بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن‌که بتواند با توده‌ی مردم ارتباط برقرار کند، زبان ..... را برگزید.</p>	۴۷۰										
۹۸	سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه											

- هریک از ویژگی‌های شعری زیر مربوط به کدام شاعر دوره‌ی بیداری است؟
- (الف) شعرهای او که به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن بود، در روزنامه‌ی «نسیم شمال» به چاپ می‌رسید.
- (ب) عرصه‌ی هنری وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثر داشت.

پاسخنامه تشریحی

اول شخص مفرد یا من راوی (درس ۱۲ ص ۱۲۱)

۱

(الف) سفر به آرمان شهر یا مدینه فاضله یا مورد درست دیگر (درس ۷ و ۱۲ ص ۸۱ و ۱۱۹)

۲

(ب) بحر هزج (درس ۱۱ ص ۱۵۷)

(الف) استفاده از نماد، کاربرد مراجعات‌نظیر یا عدم تساوی طول مصراع‌ها و یا موارد درست دیگر.

۳

(ب) نیمایی یا شعر نو (درس ۷ ص ۷۱ و ۸۲)

۴

(الف) همه موجودات، تسبیح خداوند را می‌گویند. یا هر مورد درست دیگر

(ب) باد اذان می‌گوید / تکبیره الاحرام علف / قد قامت موج (درس ۳ ص ۳۰)

(پ) فاعلاتن یا – ـ – (درس ۱۱ ص ۱۵۷)

۵

(الف) شکایت از دوری و عدم ارتباط با محبوب خود یا هر مفهوم درست دیگر

(ب) ترکیب اضافی یا اضافه تشبیه‌ی

(پ) گستته و شکسته یا موارد درست دیگر در متن

(ت) شش (رشته مراودت، شیشه شکیبایی، سنگ تفرقه، سنگ دوری، طایر مکاتبات، کلبه مراودات) (درس ۱ ص ۱۵۰)

گزینه ب (درس ۱ و ۹ ص ۹۱ و ۹۶)

۶

(پ) اسلوب معادله (درس ۱۲ ص ۱۱۲ و ۱۱۴ و ۱۱۵)

(ب) حس‌آمیزی

(الف) حسن تعلیل

۷

بهترتب (ت، ب، پ، الف) (درس‌های ۹ و ۱۲)

۸

اغراق (درس ۹ ص ۸۹)

۹

(الف) نگران

۱۰

(ب) نگاه‌کننده یا نگرنده و دلوایس، مضطرب، آشفته یا هر معنای درست دیگر (درس ۹ ص ۸۹)

۱۱

واژه «روی» دو معنای چهره و نوعی فلز دارد. در اینجا معنی چهره، پذیرفتی است. یا هر توضیح درست دیگر. (درس ۹ ص ۹۴)

تلمیح (درس ۳ ص ۳۱)

۱۲

شاعر در مصراع دوم، مدعی است که با مدد گرفتن از باد نوروزی می‌توان چراغ دل را روشن کرد که این امر در زبان، محال

۱۳

است؛ زیرا باد، چراغ را خاموش می‌کند نه روشن و یا هر مفهوم مشابه دیگر. (درس ۶ ص ۶۳)

لفها: ۱- دل ۲- کشور

۱۴

نشرها: ۱- جمع ۲- معمور (درس ۶ ص ۶۲)

گزینه ب (درس ۳ ص ۳۳)

۱۵

گزینه الف (درس ۳ ص ۳۲)

۱۶

- ۱۷) -- ل - - ل / ل - - ل / يا مستفعلن مستفعلن (درس ۱۱ ص ۱۰۸)
- ۱۸) قيد تساوي هجاهای دو مصراع را برداشت. (درس ۱۱ ص ۱۰۴)
- ۱۹) الف) (يا / ر / يَن / دَر / كَس / ن / مِي / بِي / نِيم / يَا / رَان / رَا / چ / شُد) (درس ۸)
ب) بحر رمل مثمن محذوف (درس ۱۱ ص ۱۰۷)
- ۲۰) مفتعلن يا - ل - / و مفاعلن يا ل - ل - (درس ۸ ص ۸۶)
- ۲۱) در رکن آخر مصراع اول يا (دَ وَ لِي) ل ل / و در رکن آخر مصراع دوم يا (شَا ئَسْت) - - (درس ۸ ص ۸۵)
- ۲۲) گزینه الف (درس ۸ ص ۸۴)
- ۲۳) الف) ك / سع / د / يَز / پ / ي / جا / نان / ب / زف / ث / جا / نَ / داخت (درس ۸)
ب) بلند بودن هجای پایانی مصراع يا اختيار شاعری وزنی (درس ۸ ص ۸۳)
پ) ابدال (درس ۸ ص ۸۴)
- ۲۴) آخرين «و» يا «و» سوم يا «و» بعد از واژه «ماه» يا «و» قبل از واژه «خورشید» (درس ۵ ص ۵۰ و ۶۵)
- ۲۵) الف) زيرا واژه «سو» به واژه «لشکر» اضافه شده است. (درس ۵ ص ۵۳)
ب) کسره اضافه پایان واژه «سوی» و «لشکر» بلند تلفظ شده است يا (تبديل مصوت کوتاه به بلند) يا (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (درس ۵ ص ۵۰)
- ۲۶) زира قبل از همزه آغاز هجا، صامت «ر» آمده است يا همزه بین يك صامت و مصوت قرار گرفته است. (درس ۵ ص ۴۹)
- ۲۷) گزینه ۳ پاسخ صحيح است. (درس ۲ ص ۲۲)
- ۲۸) گزینه ب
مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل / مفعول فاعلات مفاعيل فاعلن (درس ۲ ص ۲۵)
- ۲۹) مفاععلن (درس ۲ ص ۲۳)
- ۳۰) گزینه الف (درس ۱۰ ص ۱۰۱ و ۱۰۲)
- ۳۱) پرداختن به فرهنگ دفاع مقدس يا هر مفهوم درست ديگر (درس ۱۰ ص ۱۰۰)
- ۳۲) عراقي / خراساني (درس ۱۰ ص ۹۹)
- ۳۳) گزینه ب (درس ۱۰ ص ۹۶ و ۹۷)
- ۳۴) گزینه الف (درس ۴ ص ۴۲ و ۴۳)
- ۳۵) گزینه ۴ پاسخ صحيح است. (درس ۴ ص ۴۶)

گزینه ب یا مفهوم آزادی در سخن شاعران و نویسندهای ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان گردید. (درس ۴)
ص (۱۴۴) ۳۶

یکی بود یکی نبود (درس ۷ ص ۷۳) ۳۷

ناصرخسرو (درس ۷ ص ۷۰) ۳۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (درس ۱ ص ۱۶ - درس ۴ ص ۴۷) ۳۹

ب) درست (درس ۷ ص ۷۰) الف) نادرست (درس ۷ ص ۶۸) ۴۰

ایرج میرزا (درس ۱ ص ۱۷) ۴۱

نسیم شمال (درس ۱ ص ۱۶) ۴۲

تقلید از آثار پیشینیان (درس ۱ ص ۱۲) (با نوشتن واژه «تقلید» نمره تعليق بگيرد.) ۴۳

ج) شاخه نخست (ص ۷۶) ب) واقعه عاشورا الف) گودال رفیع ۴۴

ب) فاعلاتُ - فاعلن الف) روی (ص ۹۴) ۴۵

الف) مستزاد ۴۶

ب) به دلیل کوتاه و بلند بودن مصراحتهای این نوع شعر (ص ۱۰۶)

الف) عبرت گرفتن و اظهار پشمیمانی ۴۷
ب) ضرب المثل: تیری که از شست رفته بازنمی‌گردد.

الف) شعر نو (نیمايی) ۴۸

ب) ابر گیسوان یا سرود انا الحق

ج) تلمیح (ص ۳۷)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۷) ۴۹

گزینه ب (ص ۱۱۶) ۵۰

شاعر در توصیف فاصله، بزرگنمایی کرده است. هزار فرسنگ، برای فاصله بسیار دور از ذهن است. (ص ۸۹) ۵۱

۱) مصراحت دوم، مصدق یا نمونه‌ای برای مصراحت اول است. ۵۲

۲) رابطه دو مصراحت بر پایه شباهت است.

۳) هر دو مصراحت، استقلال نحوی و معنایی دارند. (ص ۱۱۵)

اشارة به داستان خضر نبی که به چشمۀ آب حیات دست یافت و به جاودانگی رسید. (ص ۳۶) ۵۳

ج) عفو و خشم، مهر و کین (ص ۵۹) ب) مرتب الف) مهر و کین ۵۴

الف) ببل (۵۵)

(۱) به دلیل دوری از تو چهره‌ام زرد و بیمار است. (۵۶)

(۲) دور باد از تو! چهره من زرد و بیمار است. (۹۰)

قطاعیت تردید (۶۱)

جز اصل احتمال، یقینی نیست (۶۲)

الف) مراعات نظیر (۳۰)

ب) حسن تعلیل (۱۱۷)

ج) ایهام (۸۶)

۵۹

الف) از ترکیب «لسان غیب» که لقب حافظ است. (ص ۲۴)

ب) تضمین (ص ۲۴)

گزینه الف (۱۱۳)

۶۰

الف) هزج مسدس محذوف (ص ۱۰۷)

۶۱

الف) بیت ۱ (ص ۱۱۵)

ب) پنج رکن (ص ۱۱۵)

ج) مفاعلن فعلن (ص ۱۱۵)

۶۲

الف) مفاعلن فعلان مفاعلن فعلن (ص ۹۳)

۶۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۵۲)

۶۴

الف) پایه‌های آوابی مصراع اول: گر بر گُ / ل سر خُ / نی پی رَ / نش را

ب) ارکان معادل: مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستف (فعلن)

ج) اختیارات: مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای پنجم

مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای چهارم یا حذف همزه در هجای پنجم

۶۵

الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (ص ۵۲)

۶۶

گزینه الف (درس ۲ ص ۲۲ تا ۲۸)

۶۷

الف) ناهمسان

ب) همسان دولختی

ج) همسان تکلختی (ص ۲۲ تا ۲۸)

۶۸

الف) زبانی (ص ۹۹)

ب) ادبی (ص ۹۹)

۶۹

ب) درست (ص ۴۳)

الف) نادرست (ص ۹۷)

۷۰

۱) کاهش واژه‌های عربی نسبت به گذشته (ص ۹۷) کاربرد واژه‌ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه (ص ۹۸)
توضیح: سایر ویژگی‌های زبانی نثر دوره معاصر تا انقلاب در متن این سؤال وجود ندارد.

۷۱ گزینه ب (ص ۴۴) ۷۲

۷۳ گزینه الف (ص ۴۲)

۷۴ صادق هدایت (ص ۷۳)

۷۵ ب) درست (ص ۶۹) الف) نادرست (ص ۸۲)

۷۶ زمستان (ص ۷۲)

۷۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۶۹ و ۷۱ و ۷۲)

۷۸ الف) روزنامه مجلس (ص ۱۶)

۷۹ گزینه ب (ص ۱۷)

۸۰ ب) سادگی و روانی (ص ۴۳) الف) قانون (ص ۴۴)

۸۱ غربت باغ، چمن داغ، خورشید، دشت، گل، بهار (ذکر ۲ مورد به اختیار) (ص ۹۹)

۸۲ الف) شعر نیمایی (درس ۱۱) / وزن عروضی دارد اما کوتاهی و بلندی مصراع‌ها و نیز تعداد هجاهای برابر نیست. (ص ۱۱۴ تا ۱۰۵) (ویژگی‌هایی مثل تغییر در آوردن جایگاه قافیه، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس، سیر آزاد تخیل و نزدیکی به ادبیات نمایشی (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۷۱)

۸۳ ب) فاعلاتن (ص ۱۰۵)

۸۴ ج) آگاهی‌بخشی و مبارزه با ظلم و ستم و یا غفلت و ناآگاهی (ذکر یک مورد کافی است) (درس ۷)

۸۵ الف) مقالات (ص ۷۴)

۸۶ ب) نشر پرشنایاب و بریده بریده که از آن با عنوان نثر تلگرافی یاد می‌کنند. (اشارة به یک مورد نمره تعلق می‌گیرد) (ص

۸۷) (ویژگی‌هایی از قبیل سادگی، روانی، استفاده از کنایات و بیان عامیانه)

۸۸ ج) شستم خبردار شد (درس ۷)

۸۹ د) والصاقات صفاً (درس ۳)

۹۰ الف) دوره بیداری. مسعود سعد یا سعدی (ذکر یک مورد نمره تعلق می‌گیرد).

۹۱ ب) ویژگی آزادیخواهی و وطن‌دوستی (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۱۷)

۹۲ ب) مرتب (ص ۶۵) الف) لف: بسط عشق / نشر: گریه مینا

۹۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۱۷)

۹۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (درس ۳)

گزینه اول (گفتم که بُو زلفت ...) کلمه «بُو» یک معنی به معنای رایحه و معنی دیگر آرزو (درس ۹) ۸۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۹) ۸۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (درس ۱۲) ۹۰

گزینه ب. علت پوشاندن چهره کوه دماوند (انزوای مبارزان) به خاطر ظلم و ستم حاکم بر جامعه و ظلم‌پذیری مردم آن است. (درس ۱۲) ۹۱

(ب) اسلوب معادله (درس ۱۲) الف) ایهام تناسب (ص ۹۱)
(د) تضاد (درس ۶) (ج) حس‌آمیزی (درس ۱۲) ۹۲

تلمیح به بیدادگری محمدعلی شاه قاجار (درس ۳) ۹۳

(ب) تناقض یا متناقض‌نما (پارادوکس) (ص ۶۳) الف) ایهام (ص ۹۲) ۹۴

(الف) اغراق (درس ۹) ۹۵
(ب) حس‌آمیزی (درس ۱۲)
(ج) تناقض یا متناقض‌نما (درس ۶)

مفاعیل (درس ۱۱) ۹۶

الف) تقطیع هجایی مصراع اول	من ن دانم	ب ن گاه	ث ج را زیست ن هان	
ب) نشانه‌های هجایی مصراع اول	ف ب --	ب ب ب	- ب ب ب	
الف) تقطیع هجایی مصراع دوم	ک م نان را	ز ت وان دی	ذ ن گف تن	ن ت وان
ب) نشانه‌های هجایی مصراع دوم	ب ب ب --	ب ب ب	ب ب ب --	
ج) وزن بیت	فعالتن	فعالتن	فعالتن	فعلن

د) اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در مصراع اول

(الف) بحر رمل مثمن سالم (ص ۱۰۷) ۹۸
(ب) بحر هزج مسدس محدود (ص ۱۳۳)

(۱) ابدال در رکن پایانی مصراع دوم (می‌خواست) / (۲) هجای بلند پایانی در هر دو مصراع (ماست، خواست) (ص ۸۷) (ذکر یک مورد کافی است) ۹۹

گزینه ب (ص ۳۶) ۱۰۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۲۳) ۱۰۱

(الف) فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن (ص ۶۵) ۱۰۲
(ب) حذف همزه یا اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه (تغییر مصوت کوتاه به بلند) (ص ۴۹) (ذکر یک مورد کافی است).

- الف) در هجای اول کلمه (سو) ۱۰۳
ب) در هجای دوم (ی) (درس ۵ ص ۵۶)
- گزینه ب یا مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن (درس ۲) ۱۰۴
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۰) ۱۰۵
- متراffد با دموکراسی غربی (ص ۴۴) ۱۰۶
- الف) سطح زبانی (ص ۹۷) ۱۰۷
ب) سطح فکری (ص ۹۸)
ج) سطح ادبی (ص ۹۸)
- الف) نادرست (ص ۴۴) ۱۰۸
ب) درست (ص ۹۹)
ج) درست (ص ۹۷)
- الف) گزینه ۳ (قیصر امین‌پور) (ص ۷۷) ۱۰۹
ب) گزینه ۱ (علی مؤذنی) (ص ۸۰)
- تهران مخوف (ص ۷۳) ۱۱۰
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۷۰) ۱۱۱
- اخوان ثالث (ص ۷۲) ۱۱۲
- الف) میرزا یوسفخان اعتضادی آشتیانی (ص ۱۸) ۱۱۳
ب) گلشن صبا (ص ۱۳)
ج) تاریخ بیداری ایرانیان (ص ۲۰)
- مسجّع (ص ۲۰) ۱۱۴
- الف) خراسانی ۱۱۵
ب) اجتماعی
ج) نمادین
(ص ۷۲)
- الف) مصraigها کوتاه و بلند هستند یا وزن واژه‌های یک مصraig با مصraig دیگر برابر نیست یا نشانه‌های هجایی مصraigها با هم متفاوت هستند یا تعداد هجایها برابر نیست یا مصraigی یک یا چند هجا یا پایه بیشتر از مصraig دیگر دارد. ۱۱۶
ب) مستزاد (ص ۱۰۵ و ۱۰۶ و ۱۱۹ و ۱۲۰)
- الف) نظام‌الاسلام کرمانی ۱۱۷
ب) مشروطه
ج) کاربرد واژه‌های ترکی در نثر فارسی (ص ۲۰ و ۴۵ و ۴۷)
- ب) توجهی به ماذیات، دعوت به اخلاقیات، استقبال از شهادت، فرهنگ ایثار، استکبارستیزی، دفاع از وطن، وفاداری به ارزش‌های دفاع مقدس (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۱۰۱) ۱۱۸

نشر ساده است. بسیاری از واژه‌ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه در آن به کار رفته است. نثر داستانی تحت تأثیر زبان گفتار و محاوره است. کوتاهی جملات و کاربرد افعال فراوان در متن دیده می‌شود. در این متن گونه‌های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارند (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۷۴ و ۹۸)

۱۴) ایهام

۳) اغراق (ص ۸۹)

۲) حسن تعلیل (ص ۱۱۳)

۱) تضاد (ص ۶۳)

(ص ۹۵)

هریک از دو مصraig استقلال (نحوی و معنایی) دارد. یک مصraig (با مفهومی محسوس) در حکم مصدق و تأییدی برای مصraig دیگر (با مفهوم ذهنی) است. زیبایی‌آفرینی بر پایه شbahت است. (ذکر دو دلیل کافی است) (ص ۱۱۴ تا ۱۱۶)

الف یا اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را باران صبحگاهی (ص ۱۱۷)

الف) حس‌آمیزی

ب) در هر دو متن، آمیختگی چند حس بر تأثیر و زیبایی کلام افزوده است. (ص ۱۱۳ و ۱۱۴ و ۱۱۷)

ب) نامرتب یا مشوش (ص ۶۲)

الف) مرتب

الف) بیت ۲ یا پرستش به مستی است در کیش مهر / برون‌اند زین جرگه هشیارها

ب) مهر

ج) محبت - خورشید (ص ۹۰ و ۹۱ و ۹۴)

ب) تضمین (ص ۳۹)

الف) مراعات‌نظیر (ص ۳۵)

د) متناقض‌نما (پارادوکس) (ص ۶۳)

ج) تلمیح (ص ۳۲)

ه) اغراق (ص ۹۲)

بیم	ل	ط	ل	د	ت	ط	ل	یا	دَت	کِ	زِ	یا	جَت	حِ	جِ	سَت	مَا	بَا	ر	یا	الف) تقطیع هجایی
کل	ل	ل	ل	-	ل	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-	ل	ل	-	ل	ب) نشانه‌های هجایی
بس		ر	م	م	م	س	س	آن	مو	ن	ب	ت	آن	مو	ن	ب	ت	صَح	ل	دو	الف) تقطیع هجایی
-	-	-	-	ل	ل	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-	ل	کل	-	ل	ب) نشانه‌های هجایی

الف) تقطیع هجایی

ب) نشانه‌های هجایی

ج) فعلاتن (فاعلاتن) فعلاتن فعلاتن فعل (فعلن)

د) هجای پایان مصraig بلند است یا ابدال یا آوردن فعلاتن به جای فعلاتن اول مصraig (ص ۸۷)

۱۲۸) مفاعیلن (ص ۸۱ - ۸۲)

۱۲۹) رجز مثمن سالم (ص ۱۰۸ و ۱۳۰)

۱۳۰) الف یا تغییر کمیت مصوت (ص ۲۸ و ۵۰ و ۸۵)

- د) مفعول فاعل اُ مفعايلُ فاعلن (ص ۲۵) ۱۳۱
- ب) گشتهام در جهان و آخر کار / دلبری برگزیدهام که مپرس (ص ۲۷ و ۲۸) ۱۳۲
- الف) ناهمسان
ب) همسان دولختي (ص ۸۷) ۱۳۳
- ميان (ص ۵۴) ۱۳۴
- الف) يا روزه يك سو شد و عيد آمد و دلها برخاست (ص ۵۳ و ۵۶) ۱۳۵
- الف) يا آشنایي زدابي و روی آوردن به کاربرد ترکيبهای بدیع و بیسابقه (ص ۹۹ و ۱۰۳) ۱۳۶
- الف) فکري (ص ۹۸) ۱۳۷
ب) ادبی (ص ۱۰۱)
- الف) توجه به مردم (ص ۴۴) ۱۳۸
ب) جديد (ص ۴۶)
د) خيالبندی (ص ۹۹)
ج) معنی‌گرزي (ص ۹۷)
- الف) سووشون (ص ۷۴) ۱۳۹
ب) نمایشنامه (ص ۷۳)
- گزينه ۴ پاسخ صحيح است. (ص ۷۰) ۱۴۰
- گزينه ۳ پاسخ صحيح است. (ص ۷۷) ۱۴۱
- الف) نادرست (ص ۱۶) ۱۴۲
ب) درست (ص ۱۳)
ج) درست (ص ۶۸)
د) نادرست (ص ۷۲)
- الف) پارادوكس (ص ۶) ۱۴۳
ب) حس‌آميزي (ص ۱۱۷)
- توصيف عظمت مقام شهيدان، ارزش‌های انقلابی و رخدادهای دفاع مقدس (ذکر يك مورد کافي است) (ص ۱۲۰) ۱۴۴
- الف) مستزاد ۱۴۵
ب) شعر نو (نيمايي) (ص ۱۲۰)
- الف) سووشون ۱۴۶
ب) داستان زندگی زری و یوسف و اوضاع اجتماعی مردم فارس در خلال جنگ جهانی دوم (ص ۷۴)
- الف) افسانه ۱۴۷
ب) ويژگی‌هایی مثل تغيير در آوردن جايگاه قافيه، نگاه نو و نگرش عاطفي به واقعيات ملموس، سير آزاد تخيل، نزدیکی به ادبیات نمایشي، مصراع‌ها کوتاه و بلند هستند يا تعداد نشانه‌های هجائي و وزن واژه‌های يك مصراع با مصراع ديگر برابر نیست. (ص ۷۱ و ۱۵۶) (ذکر يك مورد کافي است)
- به دليل موقعیت اجتماعی و انقلابی، توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان (ص ۱۴۰) (به هر مفهوم مشابه دیگر، نمره تعلق می‌گیرد) ۱۴۸

وطن پرستی، ستیز با نادانی، آزادی خواهی در دمندی و عشق او به میهن (به هر مفهوم مشابه دیگر، نمره تعلق می‌گیرد) ۱۴۹

حس آمیزی (ص ۱۱۴) ۱۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۱۲) ۱۵۱

تضاد (امروز و فردا)، اسلوب معادله، حس آمیزی (تلخ بودن جمعه) (ص ۱۱۶) ۱۵۲

ب) ۱: نگاه کردن ۲: دلواپسی (ص ۹۲) الف) نگران ۱۵۳

اغراق (ص ۸۹) ۱۵۴

ب) اسلوب معادله (ص ۱۱۷) الف) حسن تعلیل (ص ۱۱۳) ۱۵۵

د) لف و نشر (ص ۶۵) ج) حس آمیزی (ص ۱۱۶) ۱۵۶

تضاد آوردن دو امر متضاد است بی‌آنکه متناقض هم باشند اما متناقض‌نما، تضاد در یک امر است نه دو امر. (ص ۵۹ و ۶۱) ۱۵۷

هزار در معنی عدد هزار و در معنی دیگر آن با ببل، باغ، نغمه و ترانه تناسب دارد. (ص ۹۱) ۱۵۸

مضراع اول به داستان گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع) اشاره دارد و مضراع دوم به عبور حضرت موسی (ع) از رود نیل (ص ۳۶) (ذکر یک مورد کافی است) ۱۵۹

الف) ایهام تناسب (ص ۹۱) ۱۶۰

ب) حس آمیزی (ص ۱۱۳) ۱۶۱

ج) تضمین (ص ۳۳) ۱۶۲

د) لف و نشر (ص ۶۲) ۱۶۳

ه) مراعات نظیر (ص ۳۵) (اسلوب معادله اضافه است) ۱۶۴

دار	خُش	خُ	د	ل	ر	کا	ز	دا	د	د	ن	ي	خ	د	خ	با	ث	الف)
ـ	-	-	-	ـ	ـ	-	ـ	-	-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	-	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

الف) تقطیع هجایی ۱۶۵

ب) نشانه‌های هجایی ۱۶۶

الف) تقطیع هجایی ۱۶۷

ب) نشانه‌های هجایی ۱۶۸

- الف) تقطیع هجایی
ب) نشانه‌های هجایی
ج) مفععلن فعلاتن مفععلن فَعلن (فع لـ)
د) اختیار وزنی ابدال در کاربرد یک هجای بلند (خُش) به جای دو هجای کوتاه (ب ک) در رکن پایانی (فعلن = فع لـ)
-۲ اختیار وزنی ابدال در کاربرد یک هجای بلند (خُش) به جای دو هجای کوتاه (ب ک) در رکن پایانی (فعلن = فع لـ)
اختیار وزنی تبدیل هجای کشیده پایان مضراع به یک هجای بلند. (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۸۷)

سوی من تا / خت است (ص ۱۰۹) ۱۶۱

گزینه ب یا «غمش در نهان خانه دل نشیند ...» (ص ۱۰۷ - ۱۰۸) ۱۶۲

هجای کشیده در پایان مصراع، تبدیل به هجای بلند می‌شود. (ص ۸۵) ۱۶۳

ب) مستفعلن (ص ۱۰۸ - ۱۰۴) الف) مفاعیلن ۱۶۴

الف) همسان تک لختی ۱۶۵

ب) ناهمسان

ج) همسان دولختی (ص ۲۲)

کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند (ص ۵۵) ۱۶۶

گزینه ب یا «ای سرو بلند قامت دوست» (ص ۳۷ - ۳۸) ۱۶۷

الف) سطح ادبی (ص ۹۸) ۱۶۸

ب) سطح فکری (ص ۱۰۵)

ج) سطح ادبی (ص ۹۹)

زبانی (ص ۴۲ - ۴۳) ۱۶۹

ب) نادرست (ص ۴۵) الف) نادرست (ص ۱۵۱) ۱۷۰

د) درست (ص ۱۰۲) ج) درست (ص ۹۷)

جعفرخان از فرنگ برگشت (ص ۷۳) ۱۷۱

دفاع مقدس (ص ۸۰) ۱۷۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۷۴) ۱۷۳

محمد رضا سرشار یا رضا رهگذر (ص ۷۹) ۱۷۴

الف) ایدهآل یا سه تابلوی مریم (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۱۸) ۱۷۵

ب) سید اشرف الدین گیلانی یا نسیم شمال (ص ۱۶)

ایهام، تشبيه (به هر آرایه‌ی مشترک دیگر هم نمره تعلق می‌گیرد). (ص ۸۹ - ۹۰) ۱۷۶

الف) بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، بهکارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنج، کاربردهای نحوی ۱۷۷

سبک خراسانی، شعر اجتماعی، انعکاس حواست زندگی مردم در شعر. (ذکر دو مورد کافی است).

ب) آخر شاهنامه، زمستان، از این اوستا یا هر اثر درست دیگر. (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۷۲)

۱) بسیاری از واژه‌ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه در آن به کار رفته است. ۲) نثر داستانی تحت تأثیر زبان گفتار و محاوره است. ۳) کوتاهی جملات و کاربرد افعال فراوان در متن دیده می‌شود. ۴) در این متن گونه‌های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارد (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۹۸)

آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش‌ها و فنون نوین (ذکر سه مورد) (ص ۴۶ - ۴۵ - ۴۴)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۱۶)

سوز و شور شاعر نسبت به وطن، و نشان دادن دردمندی و عشق او به میهن و جوانان (ص ۱۷)

الف) نو یا نیمایی

ب) تغییر در آوردن جایگاه قافیه و کوتاهی و بلندی مصراع‌ها، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس - سیر آزاد تخلیل - نزدیکی به ادبیات نمایشی از ویژگی‌های این شعر نیما است. (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۷۱)

الف) حس‌آمیزی

ب) زیرا شاعر دو حس شنوایی و لامسه را با هم آمیخته است. (ص ۱۱۴)

هریک از دو مصراع استقلال نحوی و معنایی دارند و مصراع دوم با مفهومی محسوس در حکم مصدق و تأییدی برای مصراع اول است. شاعر بر پایه‌ی تشبیه بین دو مصراع ارتباط معنایی برقرار کرده است. (ذکر یک دلیل کافی است) (ص ۱۱۴ و ۱۱۵)

الف) حسن تعلیل (ص ۱۱۲)

ب) اسلوب معادله (ص ۱۱۵)

ج) اغراق (ص ۸۹)

الف) هزار

ب) عدد هزار، ببل

ج) ببل، باغ، نغمه، ترانه (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۹۱)

«تضاد» آوردن دو امر متضاد است، بدون آنکه متناقض هم باشند، اما در متناقض‌نما، تضاد در یک امر است؛ نه دو

امر (یا ذکر مفاهیم مشابه) (ص ۶۱ - ۶۰ - ۵۹)

به داستان حضرت ابراهیم (ع) و گلستان شدن آتش (ص ۳۲)

روی (لف) زر می‌زند (نشر) یا چشم (لف) گهر می‌ریزد (نشر) (ص ۵۹)

۱- مراعات‌نظیر (ص ۳۱) ۲- متناقض‌نما (پارادوکس) (ص ۶۱) ۳- اغراق (ص ۸۹) ۴- حس‌آمیزی (ص ۱۱۳) ۵- تضمین (ص ۳۳)

الف) تقطیع هجایی

د) مستفعلٌ فاعلاتُ فعلنْ يَا مفعولٌ مفاعلنْ فعلونَ (ص ٨٥)

ج) ابدال

١٩٢ فعّالاتن فعلن (ص ١٥٥)

(الف) در بایی هستی، دم به دم / در حیرخ و تاب و بیچ و خم (ص ۱۰۸)

۱۹۴ ب) سرو را مانی، ولیکن سرو را ارفتار نه / ماه را مانی، ولیکن ماه را گفتار نیست (ص ۸۳ و ۵۱ و ۵۰)

الف) تغییر کمیت مصوت با کوتاه تلفظ کردن، مصوت بلند

ب) مفتعلن، مفاعلن، مفتعلن، مفاعلن (ص ٥٣)

الف) همسار، دولختي ١٩٦

ب) ہمسان، تک لختی

ج) ناهمسان، (۱۴، ۱)

(١٩٨) طبع (١٤) مصنوع (٩٨) عاصمه (١٠٥)

الف) فکری (ص ۱۹۹)
۹۹
ب) ادبی (ص ۹۷)
ج) زبانی (ص ۱۰۱)
د) ادبی (ص

گزینه ۲ با سخن صحیح است. (ص ۱۴۳) ۲۰۰

(الف) آتش، خاموش، شهری، حیوان، بھشت، سوہوشنون با هر اثر درست دیگر (ص ۷۵ - ۷۴)

ب) صدای سین، خواب اغوانی، بآشپتن گیسوی تاک، گوشواره‌ی عرش، با هر اث درست دیگر (ص ۷۸ - ۷۷)

۲۰۲ ب) تصریف نیما در ماهیت شعر معاصر و ارائه‌ی ماهیتی کهن از آن، به تغییر در قالب و ویژگی‌های شاعران قدیم انجامید. (ص ۶۹)

الف) بـ و بن اعتصامي (ص، ٧٥) ٢٠٣
ب) بـ يـشـ كـسـوتـانـ (ص، ٧٨)

٢٠٤ قصص امتحان (٣، ٧٧)

۲۰۵ گزینه ۳ با سخن صحیح است. (ص، ۱۸)

علامه علی‌اکبر دهخدا (ص ۲۱ - ۲۰)

سادگی و روانی (ص ۱۶)

مراعات نظیر: (سر، پا، دست) / کنایه: (دست از جان شستم - به پای سر می‌روم) / استعاره (دامن وصال) / آزادی: ردیف / پای، برای، قفای: کلمات قافیه (ذکر دو مورد، کافی است) (ص ۴۵)

الف) مناظره

ب) فقر (اگر دانش‌آموز به انعکاس اوضاع نامساعد جامعه اشاره کند نمره‌ی کامل تعلق می‌گیرد) (ص ۷۵)

الف) شجاعت و قدرت

الف) یک چشم به هم زدن، کلکش را کنند، حساب کار خود را کرده، سر سوزنی، دل به دریا زده (و موارد درست دیگر) (ذکر یک عبارت کنایی کافی است)

ب) عامیانه

ج) تلخ و شیرین (ص ۷۴)

حس‌آمیزی (ص ۱۱۴ و ۱۱۳)

الف) درست

ب) اسلوب معادله

ج) تشبيه یا شبهت (ص ۱۱۵)

زیراشاعر دلیلی هنری و لطیف برای میوه ندادن سرو بیان کرده است. یا (این یک دلیل غیرواقعی و ادعایی است و زیبایی‌آفرینی بیت از همین علت‌سازی خیالی است). (ص ۱۱۲)

الف) ایهام

ب) ایهام تناسب (ص ۱۱۴)

د) اغراق (ص ۱۱۵)

اغراق (ص ۸۹)

الف) مهر

ب) پرستش (ص ۹۱)

زیرا بیت «ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی / چه کنم که هست این‌ها گل باخ آشنایی» از شعر شاعر دیگری آورده شده است یا هاتف اصفهانی بیتی از غزل فخرالدین عراقی را تضمین کرده است یا شاعر با آوردن بیتی از سروده‌های یک شاعر دیگر، مقصود خود را بهتر بیان کرده است. (ذکر یک مورد و یا بیان مفاهیم مشابه) (ص ۳۳ و ۳۴)

الف) مرتب

ب) نامرتب (مشوش) (ص ۵۹ و ۵۸)

الف) تضاد

ب) متناقض (ص ۶۲ - ۶۰)

^{۳۱} گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۳۰ و ۳۱)

الف) تقطیع هجایی	کِ خَ طاست	لِ دلْ مَ گو	سُخْ نِ آه	چُ بشْذوی	الف)
ب) نشانه‌های هجایی	ل ل ل -	ل - ل -	ل ل ل -	ل - ل -	ب)
الف) تقطیع هجایی	این جاست	نِ منْ خَ طا	سِ ای جا	سُخْنِ شِ نا	الف)
ب) نشانه‌های هجایی	- / - ل ل	-	ل ل ل -	ل - ل -	ب)
ج) وزن	فعلن	مفاعلن	فعلاتن	مفاعلن	فعلن

د) اداہ (۸۵ ص)

تغییر در آوردن جایگاه قافیه، کوتاهی و بلندی مصraigها، سیر آزاد تخیل، نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس نزدیکی به ادبیات نمایشی نیما - برابر نبودن تعداد نشانههای هجایی و وزن واژههای یک مصraig با مصraig دیگر. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۱۵۶)

گزینه ۲ با سخن صحیح است. (ص ۱۰۸)

ب) قلب (ص ٨٦)

الف) دومن رکن

(۵۱۴) س

ب (در هجای دوم مصراع اول در کلمه‌ی «سو» کوتاه تلفظ کر تا دن مصوت بلند و در هجای سوم مصراع اول کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و در هجای نهم مصراع اوا، هجای سوم مصراع دوم حذف همراه به کار رفته است) (ص ۵۳)

الف) همسان

ب) ناهمسان

ج) همسان، دولخته، (ص ۲۲ تا ۲۶)

ج) با مفتعلن، فاعلات مفتعلن، فعل (ص، ٢٦ و ٣٥)

^{۲۶} الف با «هگن» وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم حای دیگ است» (ص ۳۴)

الف) زبان، (ص ، ٩٦) ب) فکری، (ص ، ٩٧) ج) ادب، (ص ، ٩٧)

الف) درست (ص ١٥١) ب) نادرست (ص ١٠٥)

ج) دادست (ص ، ۹۹) د) نادرست (ص ، ۲۰)

الف با اغلب شاعران، صفاً به شکا، و ظاهر، گابش، داشتند. (ص ۱۴۳)

^{۷۵} گزینه ۳ با سخن صحیح است. (۴، ۷۵)

^{۲۳} ب با «دهکده‌ی ب ملا»، نوشه‌ی امین فقیری (ص)

الف) خداوندانه (ص ۱۳) ۲۳۷

ب) سادگی (ص ۷۲)

ج) ققنوس (ص ۷۲)

سووشون (ص ۷۴) ۲۳۸

۲) علی مؤذنی (ص ۸۰)

۱) فرخی یزدی (ص ۱۷) ۲۳۹

۱) بسیاری از واژه‌ها، کنایات و اصطلاحات عامیانه در آن به کار رفته است.

۲) نثر داستانی تحت تأثیر زبان گفتار و محاوره است.

۳) کوتاهی جملات و کاربرد افعال فراوان در متن دیده می‌شود.

۴) در این متن گونه‌های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارد. (به ذکر موارد صحیح دیگر نمره تعلق می‌گیرد) (ص ۹۸)

ساده و قابل فهم بودن نثر - استفاده از عبارات عامیانه - کم بودن لغات و ترکیبات ناآشنای عربی (ص ۲۱ و ۴۵) ۲۴۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۶۰) ۲۴۲

تغییر در آوردن جایگاه قافیه و کوتاهی و بلندی مصراع‌ها - نگاه نو و نگرش عاطفی به واقعیات ملموس - سیر آزاد تخیل ۲۴۳

- نزدیکی به ادبیات نمایشی از ویژگی‌های شعر نیما است. (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۷۱)

الف) ۱- بهره‌گیری از ساده‌نویسی ۲- زبان داستان‌ها به ویژه در زمان جنگ بیشتر عامیانه است ۳- با انقلاب اسلامی و ۲۴۴

وقوع جنگ تحمیلی، بسیاری از واژه‌های مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت و مبارزه و مقاومت وارد زبان داستان این دوره شد. (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۱۰۵ و ۱۰۱)

ب) قالب نوشته خاطره‌نویسی است.

الف) استقامت و پایداری در دوران دفاع مقدس - سربلندی و افتخار - زنده نگه داشتن خاطرات و حفظ ارزش‌های دفاع ۲۴۵

المقدس (ذکر یک مورد کافی است).

ب) «خون دل خوردن» به مفهوم غصه خوردن و نادانی دیدن (ص ۱۰۵)

الف) حس‌آمیزی ۲۴۶

ب) زیرا شاعر دو حس بویایی و شنوایی را آمیخته کرده است. (ص ۱۱۴)

الف) گلستان ۲۴۷

ب) ۱) باغ و گلزار ۲) کتاب گلستان سعدی (ص ۹۵)

الف) بیت ۲ - دل چو غافل شد ز حق، فرمان‌پذیر تن بود / می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب‌آلوده را ۲۴۸

ب) هریک از دو مصراع استقلال نحوی و معنایی دارند و مصراع دوم در حکم مصدق و تأییدی برای مصراع اول است.

شاعر، بر پایه‌ی تشبیه بین دو مصراع ارتباط معنایی برقرار کرده است (ذکر یک دلیل کافی است) (ص ۱۱۵)

الف) آیت ۲۴۹

ب) تفسیر (ص ۹۱)

با غم شادمانی کردن در کلام شاعر به شکل ادبی و هنرمندانه، تناقض دارد زیرا نمی‌توان با غم شادمانی کرد و این غیر ممکن است. (ص ۶۱) ۲۵۰

ب) لف و نشر نامرتب (ص ۵۸)

الف) افروختن ۲۵۱

الف) شاعر علت رکوع گل نرگس را اذان گفتن فاخته بر روی سرو دانسته است.

۲۵۲

ب) حسن تعلیل (ص ۱۱۳)

ب) مراعات نظیر (ص ۳۰)

الف) تلمیح (ص ۳۲) ۲۵۳

۴) اسلوب

۳) اغراق (ص ۸۸)

۲) تضاد (ص ۴۰)

۱) تضمن (ص ۳۳) ۲۵۴

معادله (ص ۱۱۵)

ب) مستزاد (ص ۱۰۶)

الف) شعر نو (نیمایی) (ص ۱۰۴) ۲۵۵

دَنَ كَرَد				
-	ـ ـ	ـ ـ	ـ ـ	ـ ـ
دَنَ كَرَد				
-	ـ ـ	ـ ـ	ـ ـ	ـ ـ
فعلن	فعلن	فعلن	فعلن	

الف) تقطیع هجایی

ب) نشانه‌های هجایی

ج) وزن (فاعلاتن، فعلاتن، فعلاتن، فعلن) (ص ۸۴)

الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر وی گمارد / هر که محرابش تو باشی، سر ز خلوت برندارد (ص ۱۰۷) ۲۵۷

رکن پایانی مصراع دوم (ص ۸۵) ۲۵۸

الف) مفعول مفعایل مفعایل فعلون (ص ۳۶) ۲۵۹

گیاه (ص ۵۴) ۲۶۰

الف) چون بعد از مصوت بلند / و / مصوت آمده است. (ص ۵۲) ۲۶۱

ب) زبانی (ص ۵۲)

ج) چهار هجای کشیده (ص ۵۲)

الف) ناهمسان (ص ۳۲) ۲۶۲

ب) همسان دولختی

ج) همسان یک پایه‌ای (ص ۵۰)

ب) یا بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (ص ۲۴) ۲۶۳

ب) فکری (ص ۹۷)

الف) ادبی (ص ۱۰۱) ۲۶۴

الف یا یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص است. (ص ۴۶) ۲۶۵

- ج) یا سادگی و روانی زبان شعر (ص ۹۶ و ۱۴۲) ۲۶۶
- الف) اجتماعی (ص ۱۰۱) ۲۶۷
- ب) خراسانی (ص ۹۹) ۲۶۸
- به جای «طنز» واژه «وطن‌دوستی» درست است. (ص ۱۷) ۲۶۹
- (۱) محتوای شعر (ص ۷۶) ۲۷۰
- آخر شاهنامه، زمستان، از این اوستا (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۷۲) (اگر دانش‌آموز آثار دیگر شاعر از جمله کتاب «در حیاط کوچک پاییز در زдан» یا «ارغون» ذکر نمود، نمره تعلق می‌گیرد.) ۲۷۱
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۴) ۲۷۲
- الف) یا شاعران جریان « SYMBOLISM اجتماعی» یا «شعر نو حماسی» بیشتر به مسائل سیاسی، اجتماعی، مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند. (ص ۷۰) ۲۷۳
- الف) میرزا آقا تبریزی (ص ۱۹) ۲۷۴
- ب) تهران مخوف (ص ۷۳) ۲۷۵
- الف) زبانی ۲۷۶
- الف) فاعلان فعل ۲۷۷
- ب) رکن اول مصراع دوم یا رکن دوم مصراع سوم یا رکن اول مصراع چهارم (ص ۱۱۹) ۲۷۸
- ج) وزن عروضی دارد، کوتاهی و بلندی مصراع‌ها و نیز تعداد هجاها برابر نیست. تعداد ارکان یکسان نیست، نشانه‌های هجایی و وزن واژه‌های یک مصراع با مصراع دیگر برابر نیست. (ذکر یک مورد کافی است)
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حس‌آمیزی (ص ۱۱۴ - ۱۱۳) ۲۷۹
- الف) نثر ساده و روان، قابل فهم - عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بی‌جا دیده نمی‌شود. ۲۸۰
- ب) نظام‌الاسلام کرمانی ۲۸۱
- ج) تحقیقات ادبی و تاریخی (ص ۱۴۷ و ص ۲۰) ۲۸۲
- الف) این شعر در مورد مقام والای حضرت زهرا (س) است که اسوه‌ی تاریخی و مذهبی هستند. ۲۸۳
- ب) در بیت اول آرایه‌های «تشبیه» و «استعاره» به کار رفته است. (ص ۸۰) ۲۸۴
- الف) روی ۲۸۵
- ب) گهر ۲۸۶
- ج) نامرتب (مشوش) (ص ۵۹) ۲۸۷
- کلمات «садه» و «بسیار نقش» به هم اضافه شده است. همراهی این دو واژه با هم و مفهوم آن‌ها، متناقض‌نما است. شاعر، به شکل ادبی و هنرمندانه، دو واژه را که عقلاً ارتباط بین آن‌ها غیرممکن است، به هم مربوط نموده است. (ص ۶۵) (بیان مفاهیم مشابه که مقصود را برساند مورد قبول است)

الف) حسن تعلیل ۲۸۲

ب) علت خمیدگی پشت پیران جهان دیده این است که در خاک در جستجوی ایام جوانی خود هستند. (ص ۱۱۷)

الف) حسآمیزی (ص ۱۱۳) ۲۸۳

ب) ایهام (ص ۹۵)

ج) مراعات نظیر (ص ۳۰)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حسن تعلیل (ص ۱۱۳ - ۱۱۲) ۲۸۴

الف) بیت «سرکشان را فکند تیغ مكافات ز پای / شعله را زود نشانند به خاکستر خویش» ۲۸۵

ب) می‌توان دو مصراع را جابه‌جا کرد و به جای یک دیگر به کاربرد که این از ویژگی‌های آرایه‌ی «اسلوب معادله» است. (ص ۱۱۶) (به مفاهیمی که مقصود را برساند، نمره تعلق می‌گیرد.)

گزینه‌ی ج یا «پرستش به مستی است در کیش مهر / برواند زین جرگه هشیارها» (ص ۹۱ - ۹۰) ۲۸۶

الف) سعدی حدیث «کاد الفَقْرُ أَن يَكُونُ كُفَّارًا» را در سخن خویش تضمین کرده است. (ص ۳۳) ۲۸۷

ب) سعدی با استفاده از این حدیث به بهترین شکل، ارتباط بین «کفر و فقر» را نشان داده است. (ص ۳۴ - ۳۳)

۱- تلمیح (ص ۳۳ - ۳۲ - ۳۱) -۲- تضاد (ص ۶۲) -۳- اغراق (ص ۹۲) -۴- لف و نشر (ص ۵۷) ۲۸۸

آوردن «فعالاتن» به جای «فعلاتن» (در رکن اول مصراع) (ص ۸۴) ۲۸۹

الف) نیمایی ۲۹۰

ب) «میخ» یا «باد» (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۱۵۶)

زن	نم	دنس	تنطیح هجایی	دوست
چن	دی	پ	تنطیح هجایی	ش دم
-	-	ـ	نشانه‌های هجایی	ـ
فاعل	مفاعیل	فعالات	مفعول	وزن

گزینه‌ی ب یا «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» (ص ۳۸) ۲۹۲

بلند بودن هجای پایان مصراع (ص ۵۶) ۲۹۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایثار (ص ۵۴) ۲۹۴

بلند تلفظ کردن هجای کوتاه (ص ۵۴) ۲۹۵

گزینه‌ی الف یا «مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستف» (ص ۳۶) ۲۹۶

الف) همسان یک پایه‌ای (ص ۵۵) ۲۹۷

ب) همسان دو لختی (ص ۵۵)

ج) ناهمسان (ص ۹۳)

گزینه‌ی ب یا «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» (ص ۲۵) ۲۹۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. (ص ۹۶ - ۹۷) ۲۹۹

الف یا توجه به قالب‌های «مستزاد و چهارپاره» در شعر «ملکالشurai بهار» و «ادیبالممالک فراهانی» بیشتر است. (ص ۱۴۳) ۳۰۰

ب) توجهی به مادیات، دعوت به اخلاقیات، استکبارستیزی، مبارزه با بی‌عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۱۵۱) ۳۰۱

ب) کمتر (ص ۱۴۵) الف) توده‌ی مردم (ص ۱۴۴) ۳۰۲

د) کهن (ص ۹۹) ج) زمینی (ص ۹۷)

۱- مهدی اخوان ثالث (ص ۷۲) ۳۰۳

۲- جلال آل‌احمد (ص ۷۴)

۳- قائم مقام فراهانی (ص ۱۵)

ب) ققنوس (ص ۷۱) الف) داستان‌نویسی (ص ۷۴) ۳۰۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۷) ۳۰۵

علامه علی‌اکبر دهخدا (ص ۲۰)

گزینه‌ی الف یا شاعران دوره‌ی بازگشت به سبب فقر فرهنگی جامعه و سنتی حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند. (ص ۱۳) ۳۰۷

مفایل (ص ۱۱۲) ۳۰۸

ب) ادبی (ص ۹۷) الف) زبانی (ص ۹۶) ۳۰۹

شعر «اخوان ثالث» شعری اجتماعی است و حوادث زندگی مردم را در خود منعکس می‌کند. او زبانی «نمادین» دارد. (ص ۷۲) ۳۱۰

آزادی‌خواهی، مبارزه با ظلم و استبداد در شعر آشکار است. شاعر در رثای یاران مبارزش که در راه آزادی وطن به شهادت رسیده‌اند، مرثیه‌سرایی می‌کند. توجه به مردم هم در شعر او مشهود است. (ص ۱۴۶) ۳۱۱

الف) اسلوب معادله، استعاره، مراجعات‌نظیر (یک مورد) (ص ۱۱۵) ۳۱۲

ب) حسن تعلیل، استعاره مکنیه، تشخیص، مراجعات‌نظیر (یک مورد) (ص ۱۱۳)

- ۳۱۳** در ترکیب «خنده شیرین» دو حس «شناوی» و «چشایی» به هم آمیخته‌اند. (ص ۱۱۴)
- ۳۱۴** الف) ایهام (ص ۸۹)   ب) تلمیح (ص ۱۳۶)
- ۳۱۵** زیرا تضاد در یک امر است نه دو امر (باد، چراغ را برمی‌افروزد؛ متناقض‌نما است) (ص ۶۳)
- ۳۱۶** الف) چهار پایه آوایی (چهارده هجا)
ب) «رام»، فعل «بود» در اصل هجای کشیده است و چون در هجای آخر بیت قرار گرفت مطابق با اختیارات شاعری هجای بلند تلفظ می‌شود. (ص ۱۱۱)
- ۳۱۷** رمل (ص ۱۰۷ - ۱۰۸)
- ۳۱۸** گزینه «الف» یا «فاعلاتن مفعلن فعلن» (ص ۲۲)
- ۳۱۹** شاعر در هجای سیزدهم از رکن پایانی مصraig دوم، هجای بلند «این» را معادل با دو هجای کوتاه «ک، خ» در رکن پایانی مصraig اول قرار داده است. بنابراین (۱۱۱ -) ابدال دارد. (ص ۸۵)
- ۳۲۰** الف) خراسانی (ص ۹۹)   ب) عامه مردم (ص ۹۷)
- ۳۲۱** این متن از نظر زبانی ساده و دور از تعابیر پیچیده و به زبان محاوره‌ای و عامیانه نزدیک است.
جملات کوتاه و کنایی استفاده شد. واژه‌ی فرانسوی «ژاندارم» در آن به کار رفته است. (ص ۴۵)
- ۳۲۲** شاعر در این منظمه با شیفتگی تمام از اصالت فرهنگی و زیبایی‌های روستای زادگاهش یاد می‌کند. (ص ۷۱)
- ۳۲۳** الف) انتقادی (ص ۱۶)   ب) تاریخی (ص ۱۹)
- ۳۲۴** الف) دیروز و امروز؛ تضاد و مجاز / خورشید آیینه‌دار من و توست؛ تشبيه / کلمات «باغ، داغ» و «من، چمن»؛ جناس /
باغ؛ استعاره از ایران، غربتی که در محیط ایران وجود داشت / دشت؛ استعاره از کشو و وطن / غربت باغ؛ اضافه استعاری (ذکر دو مورد کافی است).
- ب) بیت پنج جمله است. این فصل: نهاد / فصل من و تو؛ مسنده؛ فعل جمله پنجم به قرینه حذف شده است. (ذکر دو مورد کافی است). (ص ۷۸)
- ۳۲۵** این شعر در قالب شعر نو (نیمایی) سروده شده است که در آن یکسانی مصraigها از نظر تعداد هجاهای شرط نیست و شعر وزن و قافیه دارد. (ص ۸۲)
- ۳۲۶** الف) کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نشر، نزدیکی کلام به طبع خوانندگان، کاربرد کنایات، جملات کوتاه و ... (ذکر یک مورد کافی است).
- ب) خط بکش؛ کنایه از حذف کن
سماق بمکند؛ کنایه از انتظار بکشند (ذکر یک مورد کافی است). (ص ۷۴)
- ۳۲۷** در شعر «عارف قزوینی» مضامین وطن‌دوستی، مبارزه با دشمنان وطن، سوز و شور عشق و دردمندی نسبت به میهن، برانگیختن مردم، آزادی‌خواهی (ص ۱۷)

در بیت گزینه «ب» تضاد وجود دارد. (ص ۵۹) ۳۲۸

الف) آیت (ص ۳۲۹)
ب) نشانه، آیه (ص ۹۱)

الف) بیت (دو) یا «روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر میریزد آن زَر می‌زند» (ص ۵۹)
ب) اگر ارتباط لفها با نشرها نامنظم باشد، لف و نشر نامرتب (مشوش) خواهد بود. (ص ۵۸)
ج) مراعات نظیر (تناسب) (ص ۵۸ - ۵۹) ۳۳۰

الف) درست (ص ۳۳۱)
ب) نادرست (ص ۳۰)
ج) درست (ص ۸۹)
د) نادرست (ص ۳۲) ۳۳۱

یادآوری داستان «بر دار کردن حسین بن منصور حلاج» عارف بزرگ قرن چهارم (ص ۳۲) ۳۳۲

الف) امکان حذف همزه (در هجای چهارم مصراع اول یا / د / با / دان) ۳۳۳
ب) آوردن «فاعلتن» به جای «فعالتن» (ص ۶۰ - ۶۲) ۳۳۳

گزینه ب درست است. (ص ۳۷) ۳۳۴

بلند بودن هجای پایان مصراعها (هجای پایانی مصراعها چه کوتاه باشد، چه کشیده، همواره بلند به حساب می‌آید و با علامت (-) نشان داده می‌شود). (ص ۸۳ - ۸۴) ۳۳۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۵۳) ۳۳۶

تعطیع هجایی	ب	ب	حس	ن	خل	ق	و	فا	کس	ب	پا	ر	ما	ن	ز	ستد
تعطیع هجایی	ت	ت	را	د	رین	س	خ	نن	کا	ر	کا	ر	ما	ن	ز	ستد
نشانه‌های هجایی	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	-
فعالتن				فاعلتون				مفاعلتن				مفاعلعن				وزن

الف) همسان دولختی (ص ۵۳) ۳۳۷

ب) همسان یکپایه‌ای (ص ۵۰)

ج) ناهمسان (ص ۵۲) ۳۳۸

آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانشها و فنون نوین (ص ۴۴) (ذکر یک مورد کافی است) ۳۴۰

الف) عینیت‌گرایی (عینی بودن) (ص ۴۴) ۳۴۱

ب) مصنوع و فنی (ص ۴۵)

- (الف) سادگی (ص ۴۲) ۳۴۲

(ب) طنز سیاسی - اجتماعی (ص ۱۴۶) ۳۴۳

(ج) عارف قزوینی (ص ۴۲ - ۴۳) ۳۴۴

۱- احمد محمود (ص ۷۸) ۳۴۵

پروین (رخشنده) اعتضامی (ص ۷۰) ۳۴۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۱۱۴) ۳۴۷

الف یا «فتحعلی‌خان صبای کاشانی» پرچمدار بازگشت ادبی است. (ص ۱۳۳) ۳۴۸

تاریخ ادبیات. تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک‌شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار (ذکر یک مورد) (ص ۱۶) ۳۴۹

بحر رجز مثمن سالم (ص ۱۰۷) ۳۵۰

مستزاد - از مصراع‌های کوتاه و بلند ساخته شده است. (ص ۱۰۶) ۳۵۱

ب - بیان مطلب در هر دو مصراع مستقل است. به نحوی که مصرع دوم معادل و مصدق مصraig اول است. بر پایه‌ی «تشبیه» است. همان‌طوری که فکر شنبه جمعه‌ی اطفال را خراب می‌کند. اندیشه‌ی فردا نیز خوش امروز را خراب می‌کند. (یک دلیل کافی است) (ص ۱۱۴) ۳۵۲

«حسن تعلیل» «دلیل خونین بودن برگ و گل‌برگ‌های غنچه و گل، پاک کردن اشک خونین بلبل است.» دلیل هنری، اما غیرواقعی و خیالی است که مخاطب را قانع می‌سازد. (ص ۱۱۲) ۳۵۳

حسن‌آمیزی - رنگین سخنان (ص ۱۱۳) ۳۵۴

در چ هن گا / می ب گو یم / من - فاعلاتن فاعلاتن فع (ص ۱۱۵) ۳۵۵

ب) ادبی (ص ۹۹) ۳۵۶

روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است. در حماسه، بعد زمین غلبه دارد و در عرفان بعد آسمانی. (ص ۱۰۰) ۳۵۷

۱- وقوع جنگ تحملی ۲- دفاع مقدس از وطن ۳- فرهنگ ایثار ۴- استقبال از شهادت ۵- اعتقادات دینی شیعی ۶- مقاومت هشت ساله‌ی مردم در جنگ تحملی (دو مورد) (ص ۸۰) ۳۵۸

الف) قیصر امین‌پور (ص ۷۷) ۳۵۹

ب) حسن مقدم (ص ۷۳) ۳۶۰

الف) داستان (ص ۷۶) ۳۶۱

ب) دربرگیرنده داستان زندگی زری و یوسف. (اوپرای اجتماعی مردم فارسی در خلال جنگ جهانی دوم) (ص ۷۴) ۳۶۲

۱- نوید پیروزی انقلاب اسلامی ۲- مفهوم ایثار، فدکاری و شهادت در راه انقلاب اسلامی ۳- اشاره به دستاوردهای ارزشمند انقلاب ۴- مقایسه اوضاع جامعه‌ی سیاسی - اجتماعی قبل و بعد از انقلاب و ترسیم فضای مطلوب جامعه‌ی در سایه‌ی انقلاب اسلامی. «دو مورد» (ص ۷۸)

ب) تلمیح (ص ۳۱)

الف) تضمين (ص ٣٣)

٣٦١ «لا فَزْ سُخْ نَچُورَتَ وَانْ زَدَ / آن خِشْ تِبْ وُدَ كِيْپُرَتَ وَانْ زَدَ»

(١) -- / -- ع / ع - ع - ع / ع - ع - ع -- وزن: «مفعول» مفاعلن فعلون» (ص ٢٧)

(٢) وزن: «مستفعاً، فاعلابٌ فعلٌ» (ص ٢٧)

۱- اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند.^۲ برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند.^۳ شاعران برای آگاهسازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرابند. (دو مورد) (ص ۴۳)

^{۳۶۲} به علت اشتغال اهل قلم به روزنامه‌نویسی و موضوعات دیگر (ص ۲۰)

الف) دستی روی شانه‌ام نشست و فریادم را خواباند. برگشتم. پدرش بود. با همان هیکل و همان قیافه، نیمه‌ی همان سبب اما سوخته‌تر و یلاسیده‌تر. (یک مورد)

ب) ۱- شاد شدن و لیخند زدن ۲- خود را مقصیر دانستم.

لیخند «بزند»، نیش «بزند» (یک مورد) ج) سوخته‌تر و پلاسیده‌تر «بود»، هیشکی «نیستم»، مدیر کوفتی «هستم»، این معلّم «است»، نواله‌ی ... «است». یک

د) ا- کاربرد زبان محاوره و اصطلاحات عامیانه مانند: مرده‌شورتون بیره، هیشکی، می‌گید، حیفتوون نیومد. از تن این مرد خود میره^۳- کوتاهی و سادگی جملات^۴- به کار بردن کنایه و ضربالمثل (موجود در متن)^۴- طنز موجود در متن مانند: مدیر کوفتی (دو مورد) (ص ۷۴)

الف) مناظره

ب) «رای فک اضافه» سرای والی، والی مضاف الیه ۲- شویم در معنی فعل خاص «برویم» خصوصیت سبک خراسانی (ج) انعکاس اوضاع نامطلوب سیاسی - اجتماعی عصر خود، ترسیم فساد و تزویر اجتماع، انتقاد اجتماعی و اعتراض به شیوه برخورد عاملان حکومت با مردم، بیان گستردگی و رواج نابسامانی‌ها و انحراف عمومی جامعه، بی‌عدالتی، بی‌بند و باری و فساد دستگاه حاکم، غفلت کارگزاران از امور دینی و اشاره به پدیده اجتماعی رشوه‌خواری عصر شاعر، محتسب نmad انسان‌های حاکم بر جان و مال و ناموس مردم که تنها ظواهر شریعت را حفظ می‌کنند و در عمل به آن پایبند نیستند. نmad انسانی کاملاً آگاه مثل خود شاعر که در این پوشش و با بیانی طنزآمیز نابسامانی جامعه را به تمسخر می‌گیرد و خود را تبرئه می‌کند. (۳۰ مورد) (ص ۷۵)

ب) «نمک» (۹۰، ۱۰)

الف) «غوغاء و هيجان» - نمكين / بنمك

۳۶۱ (نامرد: ناحوانمرد- ۲- براذر ناتنی- ۱- نایبرادر)

^{۲۴} اغراق - همین که نوک تیر به سرانگشت رستم رسید از مهره‌ی بشت اشکوس، گذر کرد. (سرعت تبراندازی) (ص ۸۸)

٣٦٥ الف) خطا و صواب «تضاد» چون دو امر متضادند (ص ٦٣)

ب) مصروع دوم بیت دوم، دیدن نادیدنی‌ها «تناقض». این تضاد در یک امر است نه دو امر. (ص ۶۱)

ب) مرتب (ص ۵۸)

الف) مشوش (نامرتب) (ص ۵۸) ۳۷۰

ب) اغراق (ص ۸۸ و ۸۹)

الف) مراجعات نظیر (ص ۲۹) ۳۷۱

ب) با ۵ «تضمين» (ص ۳۳)

الف) با ۴ «مراجعات نظير» (ص ۳۰) ۳۷۲

د) با ۲ «لف و نشر» (ص ۵۷)

ج) با ۱ «تلخيص» (ص ۳۱)

بِهِ كِزْبَهِ	رَسَخَنْ	بَرَنَگِ شَا	يَدِ ذَبَانِ
- ع -	- ع ع -	- ع -	- ع -
بَرَنَتْ وَا	بَرَنَتْ	بَرَنَگِ مَرَد	بَرَنَگِ شَا
مُفَتَّعِلْنَ	فَا عِلْنَ	سَخَنْ بِ پَا	يَدِ ذَبَانِ

۳۷۳

۱- بلند بودن هجای پایان نیم مصرع دوم مانند پایان مصراع ۳ «اختیار قلب» آوردن مفاعلن به جای مفتعلن در رکن سوم مصرع دوم (ص ۸۱ و ۸۵ و ۸۶)

۲- آگر آن تُر / کِشی را زی / بِ دس تَازَد / دل ما را // بِ خالِ هن / دویش بَخ شَم / شِ فَرَقَنْ ذُ / بُ خا را را ۳۷۴

الف) مصراع اول، هجای یازدهم «تا» (ص ۴۹)

ب) ۱- مصراع اول، هجای ۱۴-۲ مصراع دوم، هجای ۳ و هجای ۱۲ «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» (یک مورد) ۳ مصراع دوم، هجای ۵ «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» (ص ۵۰ تا ۵۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۲۲) ۳۷۵

ب- چون نظم همسان «مستفعُلْ مستفعُلْ مستفعُلْ مستفَتِفْ» بر نظم ناهمسان برتری دارد و وزن بیت را بهتر نشان می‌دهد. (ص ۲۶) ۳۷۶

الف) وزن: «مفَعُولْ فَاعِلَاتِنْ / مفَعُولْ فَاعِلَاتِنْ» همسان دولختی است. (ص ۲۶) ۳۷۷

ب) وزن: «فَاعِلَاتِنْ مفاعلن فَعِلَنْ» ناهمسان است. (ص ۲۳)

الف) شعر نو (ص ۴۳) ۳۷۸

ب) کاهشی آشکار (ص ۴۵)

ج) تأثیر بر عامه مردم (ص ۴۵)

الف) نادرست (ص ۴۶) ۳۷۹

ب) درست (ص ۴۶)

ج) نادرست (ص ۴۴)

الف) با ۲ (احمد محمود) (ص ۷۸) ۳۸۰

ب) با ۴ (سید مهدی شجاعی) (ص ۸۰)

ج) با ۱ (مهدي اخوان ثالث) (ص ۷۵)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۱) ۳۸۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۱۶) ۳۸۲

برای ارتباط با توده‌ی مردم (ص ۱۵) ۳۸۳

الف) از ماست که برماست کنایه از مقصود استن خود؛ پشت دست داغ کردن: عربت گرفتن و توبه کردن (یک مورد) ۳۸۴

(ص ۷۴)

ب) «از ماست که بر ماست» (ص ۷۴)

ج) جناس ناقص (ص ۷۴)

د) قالب متن داستان است. به محتوا توجه دارد و در نقد تظاهر و دوره‌یی است. سبک نویسنده‌یی و کاربرد واژگان عامیانه و متداول در نثر همان دوره است. مانند: دست چلاق شده، پشت دست داغ کردن، و کلام را به طبع خوانندگان نزدیک کرده است. درون‌مایه طنزمانند: لباس نودوز خودم را با مایحتوی بیرون اندادته بودم. به راه کسانی چون زین‌العابدین مراگه‌ای و دهخدا رفته است. (۲ مورد) (ص ۷۴)

الف) در بیت‌ها، جمله‌ها به شکل مرکب است، بین واژه‌ها روابط معنایی تناسب: سرد و سیاه و خاموش؛ منفجر و آتش ۳۸۵

؛ درد و ورم و ضماد؛ تکرار: مشت و تو. آوردن واژه‌های کهنه ضماد و آوند. ساده بودن زبان شعر، ساختمان بیشتر واژه‌ها ساده است. بیشتر واژه‌ها فارسی‌اند به جز یکی دو مورد عربی. به کار بردن فعل پیشوندی فرونشیند. به کار بردن بنواخت به جای زد. (دو مورد) (ص ۱۶ و ۱۷)

ب) نوع ادبی شعر ادبیات پایداری و مقاومت است. دماوند نماد آزادی خواهان و آگاهان خاموش جامعه؛ درون‌مایه: دعوت به قیام و مبارزه در برابر بیداد و ستم پادشاه وقت محمدعلی شاه قاجار؛ شعر جنبه‌ی ملی و میهنی دارد و در مورد مسائل روز جامعه طرح مسائل سیاسی - اجتماعی با زبان حماسی در سبک خراسانی سروده شده است؛ شعر در خدمت آزادی و وطن‌خواهی و مخالفت با دولت وقت و برای برانگیختن احساسات ملی و وطنی مردم برای دعوت به قیام (۲ مورد) (ص ۱۶ و ۱۷)

ج) حسن تعلیل - علت نشستن برف بر قله‌ی دماوند را تسکین درد می‌داند. (ص ۱۶)

الف) که در خاک به دنبال جوانی می‌گردد، که یک دلیل ادبی و غیر واقعی است. ۳۸۶

ب) حسن تعلیل (ص ۱۱۷)

الف) حس‌آمیزی - دلیل: آمیزش یک امر ذهنی با حس بینایی (ص ۱۱۴) ۳۸۷

ب) اسلوب معادله - دلیل: بیان مطلبی در دو عبارت مستقل به نحوی که یکی از طرفین که به صورت ضربالمثل است، معادلی است برای تأیید عبارت دیگر. (ص ۱۱۶)

الف) مهر (۳۸۸)
ب) آفتاب یا عیوق (ص ۹۲)

۱- نگریستان - ۲- نگران و مضطرب (۳۸۹)

الف: ۴ (مراعات نظیر) (ص ۲۸) ۳۹۰

ب: ۳ (تلمیح) (ص ۳۰)

ج: ۱ (اغراق) (ص ۸۸)

الف) تناقض (ص ۶۰) ۳۹۱

ب) تضاد - دلیل این است که تضاد آوردن دو امر متضاد است؛ بدون آنکه متناقض هم باشند، اما در متناقض نما، تضاد در یک امر است؛ نه دو امر؛ در حقیقت تناقض برانگیختن اعجاب است از راه خلاف عرف و عادت و منطق. (ص ۶۱)

ب) نامرتب یا مشوش (ص ۶۲)

الف) ندامت - کشیدم ۳۹۲

الف) تلمیح (ص ۳۵) ۳۹۳

ب) تصمین (ص ۳۲)

ج) مراعات نظیر (ص ۲۸)

گزینه‌ی ب (ص ۲۱) ۳۹۴

ب) مُفْتَّعلَن و مَفَاعِلن (ص ۸۶)

الف) رکن دوم مصرب دوم - قلب (ص ۸۵) ۳۹۵

بحر رمل، مسدس، محذوف (ص ۱۵۷) ۳۹۶

قا مه	فُ رو زِ عِش	آ بِ آ ش	پایه‌های آوایی
قا مه	بِ سو زِ عِش	آ شِ آ	
--	ـ ـ	ـ ـ	نشانه‌های هجایی
وزن شعر	فَاعِلن	فَاعِلَن	وزن شعر

(ص ۶۵)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۳۴) ۳۹۸

الف) در هجای دوم شاعر از اختیار زبانی، کوتاه تلفظ کردن مصوب بلند استفاده کرده است. (ص ۵۱) ۳۹۹

ب) در هجای آخر شاعر به جای هجای کوتاه از اختیار زبانی بلند تلفظ کردن مصوب کوتاه بهره برده است. (ص ۵۱)

با حذف همزه = د / ل / رام (ص ۴۹)

بدون حذف همزه = دل / ل / رام ۴۰۰

سبک عراقي و خراساني (ص ۹۹) ۴۰۱

۱- شاعران به مفاهیم و مضامین اسلامی به ویژه فرهنگ عاشورایی توجه نمودند. ۲- روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است. تلفیق این دو را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید. ۳- روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است. ۴- یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر این دوره فرهنگ دفاع مقدس است. (ص ۱۰۰)

الف) شاعرانی که به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کمتر پایبند بودند. (ص ۴۳)

ب) شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی یزدی و ایوالقاسم لاهوتی بودند. (ص ۴۴)

۴۰۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۴۵)

۴۰۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۴۳)

۴۰۶) الف: ۳ (گوشواره‌ی عرش) (ص ۷۱)

ب: ۴ (خسی در میقات) (ص ۷۴)

ج: ۱ (اگه بابا بمیره) (ص ۷۷)

۴۰۷) ب) نادرست (ص ۷۰)

۴۰۸) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۹)

۴۰۹) ۱- به سبب فقر فرهنگی جامعه ۲- سستی و رخوت حاکم بر ادبیات (ص ۱۳)

۴۱۰) ۱- دهخدا با هوشیاری و با استفاده از زبان طنز و تمسخر به جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می‌رود ۲- از تجدددخواهی نوگرایی، آزادی‌طلبی با هدف تأثیریزیری بر عامه‌ی مردم سخن می‌گوید. ۳- اثرش نوعی نقد اجتماعی و طنز سیاسی به شمار می‌رود. «دو مورد» (ص ۲۰) (یا هر پاسخ مناسب دیگر)

۴۱۱) زبانی: ۱- وجود تکلف و تصنیع با به کارگیری کلمات و ترکیبات عربی ۲- تقليد از زبان سبک سعدی در گلستان

ادبی: ۱- کاربرد آرایه‌ی تشبیه و جناس، واج‌آرایی ۲- شیوه‌ی نثر مسجع و به کارگیری آرایه‌ی سجع (ص ۱۹)

۴۱۲) ۱- زبان شعری بهار حماسی و سبک شعرش خراسانی است. ۲- بهار شناخت و توانمندی خود را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی در آورد. ۳- برای ارتباط با مردم مفاهیم سیاسی را با زبان ساده و صمیمی بیان می‌کند. ۴- مظاهر استبداد و استعمار را نقد می‌کند و برای دیدگاه خود زبان ادبی برمی‌گزیند. ۵- واقعیات جامعه آن روز را در اختیار مردم قرار می‌دهد. «دو مورد» (ص ۱۶ و ۱۷)

۴۱۳) الف) غزل (ص ۱۰۰)

ب) ۱- زبان و واژگان شعر به سبک خراسانی نزدیک است. ۲- ساختمان واژگان بیشتر ساده و متناسب با جنگ و ایثار و وطن‌دوسی است. ۳- آشنایی‌زدایی زبانی و به کار بردن ترکیب‌های تازه و بی‌سابقه مانند: خاطرات ترک‌خورده، سراپا زرد بودن. «ذکر یک مورد» (ص ۱۰۰)

ج) عراقی (ص ۹۹)

۴۱۴) ۱- مجدد ۲- قالب شعر نو (ص ۹۰)

۴۱۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۶۰)

۴۱۶) ب) اغراق (ص ۸۸)

الف) تلمیح (ص ۳۰)

۴۱۷) ایهام تناسب - کیش و پرستش (ص ۹۰)

۴۱۸) ج) نشر سوم: بادام (ص ۵۷)

الف) مرتب

ب) لف دوم: رخ

الف) «اسلوب معادله» زیرا هر مصراع استقلال نحوی و معنایی خودش را دارد. «هر پاسخ مشابه» (ص ۱۱۴) ب) «حسن تعلیل» زیرا شاعر دلیلی شاعرانه و غیرواقعی برای سخن خویش آورده است، یا چشمک زدن ستارگان را از ناز و کرشمه‌ی بار ب آسمان می‌داند. (ص ۱۱۷)

۴۲۰ درد عین درمان است. در تناقض تضاد در یک امر است نه دو امر، درد نمی‌تواند عین درمان باشد. (ص ۶۳)

٤٢١ - تیر، دی ماه، اردیبهشت ۲- خاک و خشت (ص ۲۸)

۴۲۲ گزینه ب (ص ۳۰)

٤٢٣) الف) اغراق (ص ٨٨)
حسآمیزی (ص ١١٣)
ب) تضاد (ص ٥٩)
ج) تضمين (ص ٣٢)
د)

٤٢٤ مُسْتَفِعُونَ (ص ٢٤)

پایه‌های آوایی	سع دی ن	ظ رز رو یت	کو ته ن	گ ند هر گز
نشانه‌های هجامت	- - -	پ - -	در دا م	ن تا وی زد
	پ	پ	پ	پ

(159, 10)

^{۴۲۷} گزینه ۲ با سخن صحیح است. آوردن جهار «مفاعلین» (ص ۱۵۷)

		رِمْ رَادَمْ		
- ۱۱	-- ۱۱	-- ۱۱	- ۱ -	
فعِلن	فعالاتن	فعالاتن	فاعالاتن	وزن شعر

۴۲۸

(الف) در رکن اول آوردن «فعالاتن» به جای « فعلاتن » (ص ۸۴)

ب) در رکن پایانی «ابدال» آوردن «فعلن» به جای « فعلن» (ص ۸۵)

الف) بيت «ب» وزن «ناهمسان» دارد، برابر با «مستفعل - فاعلات - مستفعل» يا «مفعول - مفاعلن - مفاعيلن» (ص ۲۴۴) ب) زیرا وزن یا به ها تکرار یکنواخت و یکسانی ندارد. (ص ۲۱)

ب) زیرا وزن پایه‌ها تکرار یک‌نواخت و یکسانی ندارد. (ص ۲۱)

الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلنده «ی» در هجای اول، زبانی (ص ۵۱۴) ۴۳۰

ب) بُلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-ه» در هجای اول، زیانی (ص ۵۰)

سه مورد حذف همزه وجود دارد. ۱- «بارانی است» هجای پایانی مصراع اول -۲- «من اکنون» هجای هفت از مصراع دوم و ۳- «بحرانی است» هجای پایانی از مصراع دوم (ذکر عدد سه کافی است) (ص ۴۹)

زیرا رواج شعر نونیمایی و سنت‌شکنی‌ها در قالب شعر و موسیقی و قافیه، مقبول طبع بسیاری قرار گرفت، واحد شعر بیشتر به جای بیت، بند شد. (ص ۹۶)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۹۹)

۱- واژه‌ها و ترکیب‌های عربی نآشنا کمتر می‌شود. ۲- به دلایل گوناگون، بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود. ۳- برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌یابد. «یک مورد» (ص ۴۵)

الف) نادرست (ص ۴۳) ب) درست (ص ۹۹)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۴۶)

الف) ۳ (علی مؤذنی)
ب) ۴ (جلال آل‌احمد)
ج) ۲ (سیمین دانشور) (ص ۷۴)

الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های تاریخی بود. (ص ۷۱)
ب) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ققنوس در سال ۱۳۱۶ ثبت شد. (ص ۷۱)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۷)

ناظام‌الاسلام کرمانی - تاریخ مشروطه (ص ۱۹)

زبانی: زبان نثر ساده و قابل فهم است. جمله‌ها کوتاه - در ساختار و ترکیب دستوری کلام، جمله‌ها درست‌تر و با طبیعت زبان هم‌آهنگ‌تر می‌شود. - بهره‌گرفتن از واژه‌های غربی مانند: ژاندارم - کاهش عبارت‌های وصفی دور و دراز اصلاحات عامیانه و ترکیبات کنایی مردمی نزدیک به زبان کوچه و بازار در نثر به کار رفته است. (ذکر سه مورد) (۷۵ / ۰) (ص ۶۵)

فکری: دهخدا با هوشیاری با زبان طنز و تمسخر به جنگ با مفاسد اجتماعی زمان خود می‌رود و از تجدددخواهی، نوگرایی، آزادی‌طلبی با هدف تأثیرپذیری بر عامه‌ی مردم سخن می‌گوید. اثرش نوعی نقد اجتماعی و طنز سیاسی به شمار می‌رود. (ذکر دو مورد) (۰ / ۵) (ص ۶۵)

تنگ‌عیشی و تمتع: تضاد (۰ / ۲۵) (ص ۱۰۳)

خشک‌دستی کنایه از خساست (۰ / ۵) (ص ۱۰۳)

کنه‌گرایی، به کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ، برخی کاربردهای نحوی به سبک خراسانی است، زبان شعر نمادین است، بیان روایی داستانی - حماسی است، به شیوه‌ی بلاغی گفته شده، تقدّم مفعول (ذکر دو مورد کافی است). (۰ / ۵) (ص ۷۲)

یاس‌ها پیغمبران خانه‌اند، حضرت زهرا دلش از یاس بود، دانه‌های اشکش از الماس بود (تشبیه بليغ استنادي) (۵/۰) ۴۴۶
دانه‌های اشک، چشم‌های الماس (تشبیه بليغ اضافي) (۰/۵) (يا هر مورد مشابه ديگر) (ذکر يك مورد برای هر کدام کافي است). (ص ۸۱)

وبيژگي فكري: شعر صميمى است و سادگي کلام در آن ديده مى‌شود. عشق به ائمه و تكرييم حضرت زهرا و حضرت علی ۹ قداست و پاکی آن‌ها. توجه به اسوه‌های تاريخ اسلام، مظلوميت حضرت علی (ع) و حضرت زهرا (س) (ذکر دو مورد کافي است). (ص ۰/۵) ۴۴۷

گزينه ۳ پاسخ صحيح است. عجب نیست برخاک اگر گل شففت / که چندین گل‌اندام در خاک خفت (۰/۵) ۴۴۸
(ص ۱۱۵ تا ۱۱۷)

گزينه ۴ پاسخ صحيح است. حسن تعلييل (۰/۵) (ص ۱۱۲ و ۱۱۳) ۴۴۹

ب) رستم (۰/۲۵) (ص ۹۱) ۴۵۰

الف) ۳- «حسن تعلييل» (۰/۲۵) (ص ۱۱۳) ۴۵۱

ب) ۴- «حسآميزي» (۰/۲۵) (ص ۱۱۶) ۴۵۱

ج) ۲- «ايهام» (۰/۲۵) (ص ۹۰) ۴۵۱

الف) (۰/۲۵) باد خاموش‌کننده‌ی چراغ است اما در اينجا از باد مدد مى‌خواهد که چراغ را روشن کند. (ص ۰/۲۵) ۴۵۲
(۶۳)

الف) مرتب (۰/۲۵) ۴۵۳

ب) لف سوم: جامه دريدن / نشر دوم: شمع (۰/۲۵) (ص ۶۲ و ۵۸) ۴۵۳

«بوی جوی مولیان آید همی» (۰/۲۵) مصريعی از شعر «رودکی» را تضمین کرده است. (۰/۲۵) (ص ۳۲) ۴۵۴

تمليمیح (۰/۲۵) شاعر به حدیث: «لا فَتَنِي إِلَّا عَلَى لَا سَيِّفَ إِلَّا ذُو الْفَقَار» اشاره کرده است. (۰/۵) (ص ۳۱) ۴۵۵

ب) حسآميزي (۰/۲۵) (ص ۱۱۳) ۴۵۶

د) حسن تعلييل (۰/۲۵) (ص ۶۳) ۴۵۶

الف) مراجعاتنظير (تناسب) (۰/۲۵) (ص ۲۹) ۴۵۶

قالب نيمائي (نو) (۰/۲۵) وزن عروضي دارد؛ اما کوتاهی و بلندی مصraig‌ها و نيز تعداد هجهاها برابر نیست. همچنین تعداد وزن واژه‌های هر بخش آن يکسان نیست مثلاً در يك مصraig مى‌توان يك فاعلاتن آورد و در مصraig ديگر، دو يا سه يا چهار؛ يا حتی مى‌توان نيمى از يك وزن واژه را در يك مصraig قرار داد. (۰/۵) (ص ۱۰۵ و ۱۰۶) ۴۵۷

پایه‌های آوایی (۰/۷۵)	به سو زی ده	ک لام را	ز وا بی
نشانه‌های هجایی	ک زان گرمی	ئ ئ آش	گ دابی
وزن شعر (۰/۷۵)	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعی
نام بحر (۰/۷۵)	هزج مسدس محذوف	(ص ۱۰۸)	

٩٥: فَعَلَاتِنْ، فَعَلَاتِنْ، فَعَلَنْ (٢٥ / ٠)

دَر	زَد	مَوْلَانَة	دَرْسِت
-	/	- - -	- - -
-	UU		U U
ذَرْ	مَذْرُّ	ازْمَانَة	بَگْلَى

آوردن «فاعلاتن» به جای فعلاتن در رکن اول مصراع اول (۲۵/۰) و ابدال (در رکن پایانی مصراع اول، شاعر به جای دو های کوتاه کنار هم، یک های بلند آورده است). (۲۵/۰) (ص. ۸۶)

در های بیان مصراع (۲۵/۰) اختبار وزنی (۲۵/۰) (ص ۸۶)

گزینه‌ی ب) از کرده‌ی خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر نمی‌دانم (مفهول مفاعلن مفاعیلین یا مستفعلُ فاعلان) مستفعل، (۵) (ص ۳۴)

الف) بلند تلفظ کردن، مضمون کوتاه (۰/۲۵) (ص ۱۵)

ب) قلب (٢٥ / ٣٥ و ٨٦)

^{۹۷} گزینه ۴ با سخن صحیح است. معيشة، در ادبیات معاصر مانند دواوهای آغازین، شعر فارس، زمین، است. (۵ / ۰) (ص)

حضرت اولیاء سوچ شخوص، (۵/۰) (۱۴۶)

(٢٥) (٠ / ٢٥) ، ملخص دروس (٢٥) ، (٢٥) ،

گزینه ۴ با سخن صحیح است. قانون، (۲۵/۰) (۴۴)

الف) درست (٢٥٪) ، (٩٩٪) نادرست (٠٪) ، (٢٥٪) ب) نادرست (٠٪) ، (١٥٪)

الف) داست (۲۵ / ۰) (ص ۹۹)

(الف) ٣- سید محمد حسین، بحث تجزیی، (۷۰/۲۵)، (ص ۱).

ب) ا- حسن مقدم (٢٥ / ٠) (ص ٧٣)

ج) ۲- قبص امن، پا (۰ / ۲۵) (ص)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دوره سوم (۲۵ / ۰) (ص ۶۹)

الف) منشأة (٢٥ / ٠) (ص ١٩) ٤٧٠

الف) سید اشرف الدین گیلانی (٢٥ / ٠) (ص ١٥) ٤٧١

ب) زبان محاوره (٢٥ / ٠) (ص ١٥)

ب) عارف قزوینی (٢٥ / ٠) (ص ١٦)

پاسخنامه کلیدی

۲۷	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۴۰	۱	۲	۳	۴
۱۴۱	۱	۲	۳	۴
۱۵۱	۱	۲	۳	۴
۱۷۳	۱	۲	۳	۴
۱۸۰	۱	۲	۳	۴
۲۰۰	۱	۲	۳	۴
۲۰۵	۱	۲	۳	۴
۲۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۳۵	۱	۲	۳	۴
۲۴۲	۱	۲	۳	۴
۲۷۲	۱	۲	۳	۴
۲۷۷	۱	۲	۳	۴
۲۸۴	۱	۲	۳	۴
۲۹۴	۱	۲	۳	۴
۲۹۹	۱	۲	۳	۴
۳۰۵	۱	۲	۳	۴
۳۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۴۵	۱	۲	۳	۴

۳۷۵	۱	۲	۳	۴
۳۸۱	۱	۲	۳	۴
۳۸۲	۱	۲	۳	۴
۳۹۸	۱	۲	۳	۴
۴۰۴	۱	۲	۳	۴
۴۰۵	۱	۲	۳	۴
۴۰۸	۱	۲	۳	۴
۴۱۵	۱	۲	۳	۴
۴۲۷	۱	۲	۳	۴
۴۳۳	۱	۲	۳	۴
۴۳۶	۱	۲	۳	۴
۴۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۴۹	۱	۲	۳	۴
۴۶۳	۱	۲	۳	۴
۴۶۶	۱	۲	۳	۴
۴۶۹	۱	۲	۳	۴